

ክርስቲያናዊ ትምህርት

በትምህርት መለኮት ማስፋፊያ (ት.መ.ማ)
መልክ የተዘጋጀ

ጽሑፍ:- ቢትሪስ ኮልማን

ትርጉም:- በመስፍን ታዬ

እርማት:- በጌቱ ግዛው

የመጀመሪያ እትም 1993 ዓ.ም (2001 A.D)

2ኛ እትም ጥቅምት 1995 ዓ.ም (2002 A.D)

3ኛ እትም ነሐሴ 1996 ዓ.ም (2004 A.D)

CHRISTIAN EDUCATION IN ETHIOPIA

by Beatrice L. Coleman, 1998. Translated and Published in
Amharic by SIM Publications in 1993 E.C (2001),
Addis Ababa, Ethiopia. All rights reserved.

ይህ የጥናት መምሪያ
የሚያተኩረው በቤተ ክርስቲያን
አገልግሎት ላይ በተሰማሩ
ሰዎች ላይ ሲሆን የጥናት
መምሪያውን በብዙ የተለያዩ
መንገዶች መጠቀም ይቻላል።
በግል የእግዚአብሔርን ቃል
ለማጥናትም ሆነ በአዋቂዎች
የሰንበት ትምህርት ቤት ወይም
በመጽሐፍ ቅዱስ ትምህርት
ቤት መጠቀም ይቻላል።

ይሁንና መምሪያው የተዘጋጀው
በትምህርተ-መለኮት ማስፋፊያ
(ት.መ.ማ) መልክ ነው።
በመሆኑም ይህ መጽሐፍ
መምህርን ተከቶ ስለ መጽሐፍ
ቅዱስ ትምህርተ-መለኮት
ወይም አገልግሎት ለተማሪው
ጠቃሚ ትምህርቶችን
ያስተላልፋል። ተማሪው በዚህ
የጥናት መጽሐፍ እየተመራ
ጥያቄዎችን በመመለስና
የተማሪውን ከሕይወቱ ጋር
በማዛመድ በቀን አንድ ሰዓት
ያህል ጊዜ ያላልፋል።

ከሁሉም የላቀ ትርፍ
የሚገኘው ደግሞ ተማሪዎቹ
በሳምንት አንድ ቀን
ተሰባስበው የተማሩትን
ሲክልሱና የእግዚአብሔር ቃል
እንዴት ካሉበት ሁኔታ ጋር
እንደሚዛመድ ሲወያዩ ነው።

ትምህርት አንድ፡- ክርስቲያናዊ ትምህርት ምንድን ነው?

1ኛ ቀን፡- የክርስቲያናዊ ትምህርት ማብራሪያ 1

2ኛ ቀን፡- የክርስቲያናዊ ትምህርት መጽሐፍ ቅዱሳዊና ሥነ

መለኮታዊ መሠረቶች 5

3ኛ ቀን፡- የክርስቲያናዊ ትምህርት ፍልስፍናና ዓላማዎች 10

4ኛ ቀን፡- የክርስቲያናዊ ትምህርት ታሪክ 13

5ኛ ቀን፡- የትምህርት ክለሳና ሳምንታዊ ስብሰባ 18

ትምህርት ሁለት፡- የቤተክርስቲያን የማስተማር አገልግሎት

1ኛ ቀን፡- ቤተክርስቲያን፤ የክርስቲያኑ ማኅበረሰብ ት/ቤት 19

2ኛ ቀን፡- በክርስቲያናዊ ትምህርት ፕሮግራም ማን ያስተምራል? 25

3ኛ ቀን፡- የክርስቲያናዊ ትምህርት ትኩረት 30

4ኛ ቀን፡- በክርስቲያናዊ ትምህርት ፕሮግራሞች ውስጥ

የክርስቲያናዊ ትምህርትን ይዘት መግለጥ 33

5ኛ ቀን፡- ክለሳና ሳምንታዊ ስብሰባ 37

ትምህርት ሦስት፡- ሕይወትን ለመለወጥ ማስተማር

1ኛ ቀን፡- የስብከት ትርጓሜ - ክፍል 1 38

2ኛ ቀን፡- የትምህርት ትርጓሜ - ክፍል 2 43

3ኛ ቀን፡- የመማር/ማስተማር ሂደት - ክፍል 1 48

4ኛ ቀን፡- የመማር/ማስተማር ሂደት - ክፍል 2 52

5ኛ ቀን፡- ክለሳና ሳምንታዊ ስብሰባ 55

ትምህርት አራት፡- መምህሩ

1ኛ ቀን፡- የመምህሩ የብቃት መመዘኛ - ክፍል 1 56

2ኛ ቀን፡- የአስተማሪነት የብቃት መመዘኛዎች - ክፍል 2 59

3ኛ ቀን፡- ትምህርቱን ከሕይወት ጋር ማዛመድ 64

4ኛ ቀን፡- የአስተማሪው የብቃት መመዘኛዎች - ክፍል 3 66

5ኛ ቀን፡- ክለሳና ሳምንታዊ ስብሰባ 69

ትምህርት አምስት፡- ልጆችን ማስተማር

1ኛ ቀን፡- ልጆችን ለምን እናስተምራለን?	70
2ኛ ቀን፡- ልጆችን ማስተማር ከቤት ይጀምራል.....	73
3ኛ ቀን፡- የሰንበት ትምህርት ቤት.....	78
4ኛ ቀን፡- አስተማሪና ተማሪው	82
5ኛ ቀን፡- ክለሳና ሳምንታዊ ስብሰባ.....	85

ትምህርት ስድስት፡- የልጆች ባሕርያት በዕድሜ ክልል

1ኛ ቀን፡- መዋዕለ ሕፃናትን ማስተማር.....	86
2ኛ ቀን፡- ጀግሪዎችን ማስተማር (ከ6-8 ዓመት).....	91
3ኛ ቀን፡- አንደኛ ደረጃዎችን ማስተማር (ከ9-11 ዓመት).....	95
4ኛ ቀን፡- መለስተኛ ሁለተኛ ደረጃዎችን ማስተማር (12-14 ዓመት).....	97
5ኛ ቀን፡- ክለሳና ሳምንታዊ ስብሰባ.....	101

ትምህርት ስባት ፡- ወጣቶችን ማገልገል

1ኛ ቀን፡- የወጣቶች ባሕርያት.....	102
2ኛ ቀን፡- የወጣቶች ፍላጎቶች.....	105
3ኛ ቀን፡- ለወጣቶች አገልግሎት ብቁ የሆኑ አዋቂ ሠራተኞች.....	109
4ኛ ቀን፡- ፈቃደኞች የሆኑ አዋቂዎች ሥልጠና.....	112
5ኛ ቀን፡- ክለሳና ሳምንታዊ ስብሰባ.....	116

ትምህርት ስምንት፡- የወጣቶች አገልግሎት - ክፍል ሁለት

1ኛ ቀን፡- ለወጣቶች ፕሮግራም የቀረቡ አሳቦች.....	117
2ኛ ቀን፡- በትውልድ መካከል ያለውን ልዩነት ማጥበብ.....	121
3ኛ ቀን፡- ክርስቲያናዊ ሽርሽር - ሰዎችን ለማገልገል ሌላው አማራጭ	124
4ኛ ቀን፡- ሽርሽር - ለቤተክርስቲያን ትምህርት የመስጫ ዕድል	128
5ኛ ቀን፡- ክለሳና ሳምንታዊ ስብሰባ.....	130

ትምህርት ዘጠኝ፡- ወንዶችን ማገልገል

1ኛ ቀን፡- የወንዶች ባሕርያት እና ፍላጎቶቻቸው.....	131
2ኛ ቀን፡- ውጤታማ የሆነ የወንዶች ሥርዓተ ትምህርት.....	133
3ኛ ቀን፡- በቤተክርስቲያን ውስጥ በፈቃደኝነት የሚያገለግሉ	

ሰዎች አገልግሎት	136
4ኛ ቀን:- የወንዶች ለአገልግሎት ወደ ውጭ መውጣት	139
5ኛ ቀን:- ከለሳና ሳምንታዊ ስብሰባ	141

ትምህርት አሥር:- የሴቶች አገልግሎት

1ኛ ቀን:- በአፍሪካ የሚገኙ ሴቶች ባሕርይና ፍላጎት	142
2ኛ ቀን:- ሳምንታዊው የሴቶች ስብሰባ	147
3ኛ ቀን:- የሚስት ሚና በቤት ውስጥ	149
4ኛ ቀን:- ቤተክርስቲያን ለቤተሰብ የምትሰጠው አገልግሎት	152
5ኛ ቀን:- ከለሳና ሳምንታዊ ስብሰባ	156

ትምህርት አሥራ አንድ - መምህሩና ትምህርቱ

1ኛ ቀን:- ትምህርቱን ማዘጋጀት	157
2ኛ ቀን:- የትምህርቱ ዓላማ	160
3ኛ ቀን:- የትምህርቱ መግቢያና ትምህርቱ	165
4ኛ ቀን:- የታሪኩ ትርጉምና ከሕይወት ጋር ያለው ተዛምዶ	167
5ኛ ቀን:- ከለሳና ሳምንታዊ ስብሰባ	169

ትምህርት አሥራ ሁለት - የሰንበት ትምህርትን ለማስተማር

ተጨማሪ መርጃዎች

1ኛ ቀን:- መምህሩና የማስተማሪያ ዘዴዎቹ 1	169
2ኛ ቀን:- መምህሩና የማስተማሪያ ዘዴዎቹ 2	173
3ኛ ቀን:- የሰንበት ትምህርት ሰዓት አደረጃጀት	177
4ኛ ቀን:- የሰንበት ትምህርትን ማደራጀት	180
5ኛ ቀን:- ከለሳና ሳምንታዊ ስብሰባ	184

ትምህርት አሥራ ሦስት:- የሰንበት ት/ቤትን ማደራጀት

1ኛ ቀን:- የሰንበት ትምህርት ቤት መምህራንን ማሠልጠን	185
2ኛ ቀን:- ሥርዓተ ትምህርትን ማቀድ	189
3ኛ ቀን:- በግል የታቀደ ሥርዓተ ትምህርት	193
4ኛ ቀን:- መንፈሳዊ ምግብ ለሰንበት ትምህርት አስተማሪዎች	195
5ኛ ቀን:- ከለሳና ሳምንታዊ ስብሰባ	199

ትምህርት አሥራ አራት፡- የጥናት ንዑስ ቡድኖች	
1ኛ ቀን፡- የጥናት ንዑስ ቡድኖች ዓላማ በቤተ ክርስቲያን	201
2ኛ ቀን፡- የጥናት ንዑስ ቡድን አመራር	203
3ኛ ቀን፡- የጥናት ንዑስ ቡድን መሪዎችን ሥልጠና	205
4ኛ ቀን ፡- የጥናት ንዑስ ቡድኖችን ልዩ የሚያደርጋቸው	
ምንድን ነው?	208
5ኛ ቀን፡- ክለሳና ሳምንታዊ ስብሰባ	212
ትምህርት አሥራ አምስት፡- የወንጌል ስርጭትና ሌሎችን መድረስ	
1ኛ ቀን፡- ወንጌላዊ	212
2ኛ ቀን፡- መልእክቱ	215
3ኛ ቀን፡- ሊገጥሙህ የሚችሉ ችግሮችና ተቃውሞዎች	219
4ኛ ቀን፡- አንድ-ለአንድ በመሆን የሚደረግ አዲስ አማኞችን	
መርዳት	221
5ኛ ቀን፡- ክለሳና ሳምንታዊ ስብሰባ	224
ትምህርት አሥራ ስድስት፡- ልዩ ክፍሎች	
1ኛ ቀን፡- የአዲስ አማኞች ማስተማሪያ ክፍል	225
2ኛ ቀን፡- ለውኃ ጥምቀትና ለጌታ እራት መዘጋጀት	227
3ኛ ቀን፡- የቤተ ክርስቲያን አባልነት	230
4ኛ ቀን፡- የቅድመ-ጋብቻ ምክር	232
5ኛ ቀን፡- ክለሳና ሳምንታዊ ስብሰባ	236
ትምህርት አሥራ ሰባት፡- የመሪነት ሥልጠና	
1ኛ ቀን፡- መሪ የመሆን ጥሪ	237
2ኛ ቀን፡- መሪዎች የሚያሟሏቸው አስፈላጊ ብቃቶች 1	241
3ኛ ቀን፡- መሪዎች የሚያሟሏቸው አስፈላጊ ብቃቶች 2	243
4ኛ ቀን፡- በመሪነት ውስጥ ያሉ መሰናከሎች	246
5ኛ ቀን፡- ክለሳና ሳምንታዊ ስብሰባ	249

ትምህርት አሥራ ስምንት፡- የቤተ ክርስቲያን መጋቢ፥

ሽማግሌዎችና ዲያቆናት

1ኛ ቀን፡-	የቤተ ክርስቲያን መሪዎች የብቃት መመዘኛዎች	250
2ኛ ቀን፡-	የእግዚአብሔርን ቃል ማስተማር	253
3ኛ ቀን፡-	ውክልና፥ ተጠያቂነትና ችግሮችን ማቃለል	255
4ኛ ቀን፡-	የመሪዎች የረዥም ጊዜ ዕቅድ	260
5ኛ ቀን፡-	ክላሳና ሳምንታዊ ስብሰባ	264

ትምህርት አሥራ ዘጠኝ፡- የክርስቲያናዊ ትምህርት

ፕሮግራም ግምገማ

1ኛ ቀን፡-	የምንገመግመው ለምንድን ነው?	264
2ኛ ቀን፡-	የክርስቲያናዊ ትምህርት ፕሮግራም ይገመገማል?	267
3ኛ ቀን፡-	ምን እንደምንገመግም?	270
4ኛ ቀን፡-	መቼ እንደምንገመግም?	272
5ኛ ቀን፡-	ክላሳና ሳምንታዊ ስብሰባ	275

ትምህርት ሃያ፡- ክለሳ

የታላቁ ምሳሌያችን የኢየሱስ የማስተማር ዘዴዎች	275
ማጠቃለያ	277

መግቢያ

ይህ የክርስቲያናዊ ትምህርት የትምህርተ መለኮት ማስፋፊያ ኮርስ የተዘጋጀው ስለ ቤተክርስቲያን የማስተማር አገልግሎት አጠቃላይ ግንዛቤ እንዲኖርዎት ነው።

የክርስቲያናዊ ትምህርት ዓላማ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ያለውን እያንዳንዱ የዕድሜ ክልል የትምህርት ፍላጎት ማሟላት ነው። የሚያተኩረውም በመምህሩ፣ በብቃቱና በዘዴዎቹ ላይ ነው። የማስተማሪያ መሣሪያዎቹንና ትምህርቱን ለሚቀበሉት የተለያዩ ዕድሜ ክልል ቡድኖች ያለውን ተስማሚነትም አካትቷል። የእያንዳንዱን የዕድሜ ክልል ባሕርይ በመረዳት እንዴት በጥሩ ሁኔታ ልናስተምራቸው እንደምንችልም ይመራናል። እንዲሁም በተማሪዎቹ ሕይወት ውስጥ ትምህርቱ በሚያስከትለው ውጤት ላይም ያተኩራል።

በዓለም ዙሪያ በሚገኙ የወንጌላውያን አብያተ ክርስቲያናት በሙሉ ከሚታዩና ሊሸፈኑ ከማይችሉት ችግሮች አንዱ የተቀናጀ፣ በሚገባ የተዘጋጀና ተማሪውን ያማከለ ትምህርት እጦት ነው። ሐዋርያው ጳውሎስ ስለ ትምህርት አስፈላጊነት በተደጋጋሚ በአጽንኦት ጽፎአል። በእምነት ልጁ ለሆነው ለጢሞቴዎስ፣ «ይህን እዘዝና አስተምር» (2ኛ ጢሞ. 4፡11)፤ እንዲሁም በቁጥር 13፣ «እስከመጣ ድረስ ለማንበብና ለመምከር ለማስተማርም ተጠንቀቅ» ብሎታል።

ጌታችን ኢየሱስ እንድናስተምር አዘዘናል። የእርሱ የመጨረሻው ትእዛዝ፣ «... ያዘዘኋችሁንም ሁሉ እንዲጠብቁ እያስተማራችኋቸው» (ማቴ. 28፡20) የሚል ነው። እርሱ ከከተማ ወደ ከተማ እየዞረ የማስተማር ምሳሌ ትታልናል። ሙሴም በብሉይ ኪዳን ታላቅ መምህር ነበር። እግዚአብሔር ለእርሱ የገለጠለትን ሁሉ ለሕዝቡ በትጋት አስተላልፎአል። እኛስ እርሳንነቱን ልንከተል አይገባንምን?

ይህ ኮርስ ልክ እንደ ሌሎቹ ለከፍተኛ ደረጃ የት.መ.ማ ኮርሶች የተዘጋጀ ነው። የሃያ ሳምንታት ትምህርቶች አሉት። እያንዳንዱ ትምህርት በአራቱ ቀናት ትምህርቶች የተከፋፈለ ሲሆን፣ በአምስተኛው ቀን ተማሪው በአራቱ ቀናት የተሰጡትን ትምህርቶች መከለስና ለሳምንታዊ ስብሰባ መዘጋጀት ይኖርበታል። ይህ ስብሰባ ይህንኑ ኮርስ የሚወስዱ ተማሪዎች ከሌሎች ጋራ ባለፈው ሳምንት ስለተማሩአቸው ጉዳዮች የሚወያዩበት ጊዜ ነው። ከእነዚህ ርእሶች አብዛኞቹ በአጥቢያ ቤተክርስቲያናችሁ ውስጥ ካለው አገልግሎት ጋር ሊዛመዱ ይችላሉ። በርእሰቹ ላይ በምትወያዩበት ጊዜ በትምህርቱ ውስጥ የተሰጡትን አሳቦች በአሁኑ ጊዜ በየቤተ ክርስቲያናችሁ ካለው ሁኔታ ጋር ብቻ አታወዳድሩአቸው። ይልቁኑ ለተማሪዎች ዕድገት አዳዲስ አሳቦችን በፕሮግራማችሁ ውስጥ እንዴት ልታስገቡ እንደምትችሉ አስቡ። በቤተ ክርስቲያናችሁም ውስጥ በዚህ መጽሐፍ ውስጥ ከተዘረዘሩት የተሻሉ ፕሮግራሞች ይኖሯችሁ ይሆናል። እነዚያ የተሻሉ ፕሮግራሞች አሳቦ ተግባራዊ ሊሆን እንደሚችል በማሳየት ሊያበረታቱአችሁ ይገባል።

ይህ የመማሪያ መጽሐፍ አስተማሪያችሁ ነው። ይህንን ኮርስ በምትማሩበት ጊዜ ሌላ የሚያስፈልጋችሁ ነገር የማስታወሻ ደብተራችሁ፣ እስክራብቱ እና የራሳችሁ መጽሐፍ ቅዱስ ብቻ ይሆናል። ብዙ ጥያቄዎች ስላሉ መልሶቻችሁን ሁሉ ለመያዝ የሚችል ተለቅ ያለ የማስታወሻ ደብተር ይኑራችሁ። እነዚህም በወደፊቱ አገልግሎታችሁ ሊጠቅሟችሁ የሚችሉ ይሆናሉ።

በየትምህርቱ የተጠቀሱትን የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍሎች በሙሉ ማንበባችሁ በጣም አስፈላጊ ነው። አንዳንድ ክፍሎች የተጠቀሱት ግን አጽንኦት ለመስጠት ብቻ ነው። በመጽሐፉ ውስጥ የተጻፉትንም ሆነ ያልተጻፉትን ጥቅሶች ጥያቄዎቹን በምትመልሱበት ጊዜ በመጽሐፍ ቅዱሳችሁ ውስጥ ልታጠኑዋቸው ይገባል።

ኮርሱን በምትጨርሱበት ጊዜ ጳውሎስ ለጢሞቴዎስ የተናገረውን ቃል አስቡ፤ «ብዙ ሰዎች የመስከሩትን ከእኔም የሰማኸውን ሌሎችን ደግሞ ሊያስተምሩ ለሚችሉ ለታመኑ ሰዎች አደራ ስጥ (2ኛ ጢሞ. 2፡ 2)። የዚህ ጥናት ጸሐፊ በቤተ ክርስቲያናችሁ ውስጥ ጥልቀት ያለው የመጽሐፍ ቅዱስ ትምህርት የመስጠት አስፈላጊነትን በሚገባ እንድታስቡበትና ሕዝባችሁን በእግዚአብሔር ቃል ላይ ለመመሥረት የምትችሉትን እንድታደርጉ ትልቅ ናፍቆት አላት። በምላሹ ሌሎችን እንዲያስተምሩ አሠልጥኛቸው። እኔም እስከ መጨረሻው ግባችሁ ይህ እንዲሆን ያለማዳረጥ እጸልያለሁ።

ቢ. ኮልማን

ትምህርት አንድ

ክርስቲያናዊ ትምህርት ምንድን ነው?

1ኛ ቀን፡- የክርስቲያናዊ ትምህርት ማብራሪያ (መግለጫ)

የክርስቲያናዊ ትምህርት ፍች

«ትምህርት» የሚለው ቃል በተለያዩ መንገዶች አገልግሏል። መንግሥታት ዜጎቻቸውን ስለ ማስተማር ይናገራሉ። ግለሰቦች ራሳቸውን በማሳደግ አንጻር ራሳቸውን ስለ ማስተማር ይናገራሉ። መምህራን ተማሪዎቻቸውን ስለ ማስተማር ይናገራሉ (ቡኮንዮሪ፥ 1993፥ ገጽ 11)።

የዌብስተር መዝገበ ቃላት ትምህርትን «ወጥ በሆነ መንገድ በትምህርት ቤት፥ በሥልጠና እውቀትን፥ አስተሳሰብንና ባሕርይን፥ ወዘተ... የማሠልጠንና የማሳደግ ሂደት፥ የመማርና የማስተማር ዘዴዎችና ንድፈ - አሳቦች የተቀናበረ ጥናት» ብሎ ይፈታዋል (ዌብስተር፤ ገጽ 444)።

1ኛ ጥያቄ፡- ሀ) ስለ ክርስቲያናዊ ትምህርት ስታስብ ወደ አእምሮህ የሚመጣው ጥያቄ ምንድን ነው? ለ) ክርስቲያናዊ ትምህርት በሙሉ ምን ምን ግብዓት አለበት? የመማሪያ መጽሐፉ ምንድን ነው? ሐ) ክርስቲያናዊ ትምህርት መካሄድ ያለበት የት በታ ነው? መ) ለክርስቲያናዊ ትምህርት ኃላፊነቱን ግን ሊወስድ ይገባዋል?

ስለ «ክርስቲያናዊ» ትምህርት በምናስብበት ጊዜ ግን ሰፊ ያለ ትንተና ልንሰጥ ይገባል። «ክርስቲያን» የሚለው ቃል ተማሪዎቹ ኢየሱስ ክርስቶስን የሚያውቁትና የሚወዱት እንዲሁም ተከታዮቹ የሆኑትን ሰዎች ያመለክተናል። በመጀመሪያ ደረጃ ክርስቲያናዊ ትምህርት አሳቦችን፥ እሴቶችንና እውቀቶችን ከቀደመው ትውልድ ወደ አዲሱ ትውልድ ማስተላለፍ ነው ማለት እንችላለን። ለክርስቲያኖች ይህ የወንጌሉን የምስራች ከትውልድ ወደ ትውልድ ለማስተላለፍ በጣም አስፈላጊ ነገር ነው (2ኛ ጢሞ 2፡ 2)።

ክርስቲያናዊ ትምህርት የሕይወታችንን ፈርጅ ሁሉ መንካት ይኖርበታል። በአሁኑ ዓለም እንዴት እንደምንኖር ሊያሳየን ይገባል፤ ነገር ግን ደግሞ ከዚህ ባሻገር ከሞት በኋላ ለሚመጣው ሕይወት ሊያዘጋጅን ይገባል። የዘላለም ሕይወት በኢየሱስ ክርስቶስ በማመን ከእግዚአብሔር የሚሰጥ ነው። በምድር ያለን ሥጋዊ ኑሮ ትርጉምና ዓላማ ሊኖረው የሚችለው የዘላለም ሕይወት ሊኖረን ብቻ ነው።

ለክርስቲያናዊ ትምህርት መማሪያ መጽሐፋችን መጽሐፍ ቅዱስ ነው። በጣም ጥልቅ ለሆኑት ጥያቄዎቻችን መልስ ልናገኝ የምንችለው በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ብቻ ነው። «ከየት ነው የመጣሁት? እዚህ ያለሁት ለምንድን ነው? ወዴት ነው የምሄደው?» እነዚህና ሌሎች ጥያቄዎች ብዙ ጊዜ አዕምሮአችንን ይረብሻሉ፤ ያስጨንቃሉም። ስለሆነም ክርስቲያናዊ ትምህርት መጽሐፍ ቅዱሳዊና የሕይወትን ከባድ ጥያቄዎች የሚመልስ መሆን አለበት።

ክርስቲያናዊ ትምህርት የሚሰጠው በቤተ ክርስቲያን ነው። ቤተክርስቲያን ማለት ሰዎች እንደሆኑ ማስታወስ ይኖርብናል። የምንሰበሰብበት ሕንጻ ወይም

መርሐ ግብሩ ሳይሆን የክርስቶስ አካል የሆኑት፤ ሰዎች ናቸው። ማበረታቻ ለመስጠት፤ እያንዳንዱ አማኝ በእምነቱ ሲያድግና ሲበስል ለማየት እያንዳንዱ የቤተ ክርስቲያን አባል ለእያንዳንዱ አቻ አባል ግድ ሊለው ይገባል። የዕብራውያን ጸሐፊ እንዲህ ይላል። « ለፍቅርና ለመልካም ሥራ እንድንነቃቃ እርስ በርሳችን እንተያይ፤ በአንዳንዶችም ዘንድ ልማድ እንደሆነው መሰብሰባችንን አንተው እርስ በርሳችን እንመካከር እንጂ ይልቁንም ቀኑ ሲቀርብ እያያችሁ አብልጣችሁ ይህን አድርጉ» (ዕብ 10: 24-25)።

ክርስቲያናዊ ትምህርት በሰዎች ፍላጎት ላይ በማተኮር ያንን ለማሟላት የእግዚአብሔርን ቃል በማስተማር የሚካሄድ የቤተ ክርስቲያን አገልግሎት ነው። በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ያሉትን ሁሉንም የዕድሜ ክልሎች እንዲሁም ልዩ ቡድኖችን የሚሸፍን መሆን አለበት፤ ለዕድሜያቸው፤ ለችሎታቸው እና ለግንዛቤ ደረጃዎች የሚመጥን ትምህርት በማቀድ ይካሄዳል። ዋና ዓላማው ሕይወትን መለወጥ ነው።

2ኛ ጥያቄ፡- ሀ) ኤፌሶን 4: 11-16 በጥንቃቄ አንብብ። ጌታ ቤተ ክርስቲያን የራሷን ሰዎች እንድታስተምር እና እንድታሠለጥን በሚገባ አስታጥቋታል። ከዚህ ምንባብ ይህንን መሥራት ያለባቸው ሰዎች እነማን ናቸው? ለ) በቤተ ክርስቲያን ውስጥ በታማኝነት ከሚሰጥ ትምህርት የተነሣ የሚታዩ ቢያንስ ሦስት ውጤቶችን ዘርዝር።

እግዚአብሔር በቂ ስጦታና ችሎታ ያላቸው ሰዎች የተለያዩ አገልግሎቶችን ማበርከት እንዲችሉ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ብዙ ዓይነት ስጦታዎችን ሰጥቷል። ከኤፌሶን 4: 11-16 ላይ እንደምንመለከተው ክርስቶስ ሐዋርያትን፤ ነቢያትን፤ ወንጌላውያንን፤ መጋቢያንንና አስተማሪዎችን ለቤተ ክርስቲያን ሰጥቷል። ዓላማውም አባላት በእምነት እንዲመሠረቱና እንዲታነጹ ነው። እግዚአብሔር ለመንጋው እረኛ የመሆን ኃላፊነትን ሰጥቷቸዋል።

በቀድሞዬቱ ቤተ ክርስቲያን ውስጥ ሐዋርያት የክርስቶስ ምድራዊ አገልግሎት (1ኛ ቆሮ.9:1-2)፤ የሞቱና የትንሣኤው (የሐዋ. 1:21-22) የዓይን ምስክሮች ነበሩ። እነርሱ በእግዚአብሔር የተዘጋጀውን ታላቁን መዳን ለማወጅ በመለኮታዊ ውሳኔ የተመረጡ የክርስቶስ አምባሳደሮች ነበሩ (ዕብ. 2:3)።

በመጀመሪያው የአዲስ ኪዳን ዘመን የነበሩት ነቢያት በመንፈስ ቅዱስ የተገለጠላቸውን እውነት ለማስተማር ከቤተ ክርስቲያን ወደ ቤተ ክርስቲያን የሚዘዋወሩ ሰዎች ነበሩ። በ1ኛ ቆሮ. 14:3 እና 31 እንደምንመለከተው የእነርሱ አገልግሎት ማነጽ፤ መምከር፤ ማጽናናትና ማስተማር ነበር። በሐዋርያት ዘመን መጨረሻ ገደማ ይህንን አገልግሎት ሰዎችን ለማሳሳት የተጠቀሙበት ክፍሎች ነበሩ። በተጨማሪም 1ኛ ዮሐ. 4:1-3 እና ራእይ 2:20ን ይመልከቱ። በአንደኛው ምእተ ዓመት መጨረሻ ወቅት የአዲስ ኪዳን መጻሕፍት በሙሉ ተሰባስበው ካበቁ በኋላ የሐዋርያትና የነቢያት ስጦታ አካትጧል። ነቢያት ከሐዋርያት ጋር በመሆን የቀድሞዬቱን ቤተ ክርስቲያን መሠረት በመጣል (ኤፌ. 2:20) ወሳኝ አገልግሎት የነበራቸው ሲሆን፤ ዛሬ ግን የአዲስ ኪዳን መጻሕፍት ሰላሉልን እነርሱ አያስፈልጉንም።

ወንጌላውያን የምስራቹ ቃል ነጋሪዎች ነበሩ። ቤተ ክርስቲያን ወንጌልን የሚሰብኩትንና ሰዎችን እውነቱን ወደ ማወቅ የሚመሩትን ሰዎች ችላ ልትል አትችልም። ሁሉም የቤተ ክርስቲያን አባላት በሙሉ ላልዳኑት መመስከር ያለባቸው ቢሆንም፣ ወንጌላዊው ግን ወንዶችንና ሴቶችን፣ ወንዶች ልጆችንና ልጃገረዶችን የጌታ ኢየሱስ ክርስቶስን ማዳን ወደ ማወቅ ለማምጣት የተለየ ስጦታ አለው።

መጋቢው መንጋውን የሚጠብቅ እረኛ ነው። እርሱ ለደክሙት፣ ለታመሙት እና ለባዘኑት ይጠነቀቃል። በተጨማሪም ወጣቶችን ያማከራል፣ የተቸገሩትን ይረዳል፣ ያዘኑትንም ያጽናናል። እርሱ የእረኛው ልብና የመጋቢነት ስጦታ ስላለው እነዚህን ተግባራት ደህና አድርጎ ያከናውናል።

መምህር መንጋውን ያስተምራል፤ የመጽሐፍ ቅዱስን ታላላቅ እውነቶችን፣ ዶክትሪኖችን (አስተምህሮዎችን)፣ መርሆችን፣ ታሪኩን፣ ሥነ-መለኮቱን፣ ዓላማውንና ውጤቱን ያብራራል። መንፈሳዊውን ነገር ከመንፈሳዊው ነገር ጋር ያስተያያል (1ኛ ቆሮ. 2:13)፣ እግዚአብሔር በዘመናት ውስጥ ከሰዎች ጋር ያደረገውን መስተጋብር ያመለክታል፣ እግዚአብሔር ለወደፊት ያዘጋጀውን ዕቅዱን ያስታውቃል። ሌሎች የእውነትን ቃል እንዴት ሊናገሩ እንደሚገባ ያስተምራቸዋል (2ኛ ጢሞ. 2:15)፣ የመጽሐፍ ቅዱስን አስደናቂነት እንዲገነዘቡ ዓይኖቻቸውን ይከፍትላቸዋል። መጋቢና አስተማሪ በመሆን ሁለቱንም አገልግሎቶች የሚይዙ ጥቂት ሰዎች ናቸው።

እግዚአብሔር በስጦታዎች ስላስታጠቃቸው ሰዎች የሚናገሩ ሌሎች የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍሎችም አሉ። ለጊዜው የኤፌሶንን ክፍል ብቻ እንመለከታለን።

3ኛ ጥያቄ፡- ሀ) በቤተክርስቲያናችሁ ውስጥ የመጋቢነትና የማስተማር ጸጋ ያላቸው ሰዎች እነማን ይመስሉአችኋል? ለ) ሰዎች መጽሐፍ ቅዱስን በመረዳት እንዲያድጉ እግዚአብሔር እነዚህን ሰዎች የሚጠቀምባቸው እንዴት ነው? ሐ) በቤተ ክርስቲያን አባላት ዘንድ የባሕርይ ለውጥ እንዲመጣ ትምህርታቸው ምን ውጤት አስከትሏል?

1. የእግዚአብሔርን ሕዝብ ለአገልግሎት ማዘጋጀት (ኤፌ.4:11-13)

የእነዚህ መሪዎች ሥራ «ሁላችን የእግዚአብሔርን ልጅ በማመንና በማወቅ ወደሚገኝ አንድነት፣ ሙሉ ሰውም ወደ መሆን፣ የክርስቶስም ሙላቱ ወደሚሆን ወደ ሙላቱ ልክ እስክንደርስ ድረስ፣ ቅዱሳን አገልግሎትን ለመሥራትና ለክርስቶስ አካል ሕንጻ ፍጹማን ይሆን ዘንድ» ነው (ኤፌ. 4: 12-13)።

እግዚአብሔር ከቤተ ክርስቲያን የሚፈልገው ቃሉንና ክርስቲያናዊ ሥነ ምግባርን እንድታስተምርና አባላቷ በሙሉ በእምነትና በእግዚአብሔር ልጅ እውቀት ወደ አንድነት ይመጡ ዘንድ ነው። የሚፈለጉትም ውጤቶች ብስለትና ክርስቶስን መምሰል ናቸው። ከዚያም የቤተ ክርስቲያን ሰዎች የአገልግሎትን ሥራ ለመሥራት (ማለትም ወንጌልን ለመመስከር፣ ለማስተማር፣ ለማማከርና አባላትን ለመንከባከብ) ዝግጁ ይሆናሉ።

4ኛ ጥያቄ፡- ሀ) 2ኛ ጲጥሮስ 2:1-31 ይሁዳ 3-16 እና የሐዋርያት ሥራ 20:25-31ን አንብብ። ጲጥሮስ፣ ይሁዳና ጳውሎስ የሚያመለክቱት ሊመጣ ያለው አደጋ ምንድን ነው? ለ) በእነዚህ ምንባቦች መሠረት፣ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ግልጽ ትምህርት የሚያስፈልገው ለምንድን ነው? ለእኛ ምላሴዊነት ያለው የቤሪያ ሰዎች ተግባር ምንድን ነው? (የሐዋ. 17:11)

2. ከስሕተት መጠበቅ (ኤፌ. 4:14)

በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ትምህርት አስፈላጊ የሆነበት ሌላው ዓላማ በኤፌሶን ምዕራፍ 4 ቁጥር 14 ላይ ይገኛል። ሰዎች በቤተ ክርስቲያን ውስጥ በሚገባ ከተማሩ ወደ ሐሰተኛ ትምህርቶችና ኑፋቂዎች አይወሰዱም። ዛሬ ሰዎችን አታልለው ከክርስቶስ ለመውሰድ የሚፈልጉ ብዙ የሐሰት አስተማሪዎችና መናፍቃን አሉ። እንደገና 2ኛ ጲጥሮስ 2: 1-3ን አንብብ። ልክ የቤሪያ ሰዎች እንዳደረጉት እያንዳንዱን አዲስ ትምህርት ከእግዚአብሔር ቃል ጋር በማስተያየት በቃሉ መሠረት መመርመር አለብን (የሐዋ. 17: 11)።

ጳውሎስ ከኤፌሶን ሽማግሌዎች ለመጨረሻ ጊዜ በሚለይበት ጊዜ የእግዚአብሔርን መንጋ እንዲጠብቁ አስጠንቅቋቸዋል። ምክንያቱም እውነትን በማጣመም ደቀ መዛሙርትን ወደጎሳቸው የሚሰቡና ለመንጋው የማይራሩ ጨካኞች ተኩላዎች በመካከላቸው ስለሚነሡ ነው (የሐዋ. 20: 25-31)። ሐሰተኛ አስተማሪዎች ወደ ዓለም ወጥተው የራሳቸውን ምርኮ ከመሰብሰብ ይልቅ በሚገባ ያልተማሩና ደካማ የቤተ ክርስቲያን አባላትን ይናጠቃሉ (1ኛ ጢሞ. 4:1-2)።

ጳውሎስ «ተጠንቀቁ» ብሏል። ማኅበረ ምእመኑ የመጽሐፍ ቅዱስ ዋና ዋና አስተምህሮዎችን ካልተማረ እውነትን ከስሕተት መለየት አይችልም። በባንክ ቤት የሚሠሩ ሰዎች በሐሰተኛና በእውነተኛ ገንዘብ መካከል መለየት እንዲችሉ ሠልጥነዋል። ትክክለኛ ያልሆነ ገንዘብ አትመው ከእውነተኛ ገንዘብ ጋር የሚያስራጩ ሰዎች አሉ። የባንክ ቤት ገንዘብ ተቀባዮች ሐሰተኛውን ገንዘብ የሚያውቁት ትክክለኛውን ገንዘብ ለብዙ ጊዜ በመቁጠር ነው። በዚህ ዓይነት እጃቸው ሐሰተኛውን ገንዘብ በሚነካበት ጊዜ ወዲያውኑ ለይተው ሊያውቁት ይችላሉ። ስለዚህ እንደ እግዚአብሔር ልጆች በእግዚአብሔር ቃል እውነት የተሞላን ሆነን እንደ እግዚአብሔር ቃል ያልሆነ ነገር በምንሰማበት ጊዜ በፍጥነት ልንለየው ይገባል። (1ኛ ጴጥ. 3:15-16ን በጥንቃቄ አንብብ)

5ኛ ጥያቄ፡- የቤተክርስቲያን ራስ ማን ነው? የአካሉ ክፍሎችን እነማን ናቸው? የክርስቶስ አካል እንዴት እንደሚሠራ ለማሳየት እንዲረዳ ስለ ሰው አካል አሠራር አንድ ገለጻ አድርግ። ይህን ለማድረግ ይረዳህ ዘንድ 1ኛ ቆሮንቶስ 12: 12-30ን አንብብ።

3) የክርስቶስን አካል ማንጽና ማሳደግ (ኤፌ. 4:15-16)።

በቤተ ክርስቲያን ውስጥ መልካም ትምህርት የሚሰጥበት ሦስተኛው ምክንያት በኤፌሶን 4:15-16 ውስጥ ተጽፎአል።

የዮሐንስ ወንጌል 15:5 ከክርስቶስ ተለይተን ምንም ማድረግ እንደማንችል ያሳስበናል። ለአካሉ ዕድገት በዋነኛነት የሚያስፈልጉ አንድነትና የማደግ ፍላጎትን በባለም አቀፍ ቤተ ክርስቲያን እንዲኖርና በተገቢው መንገድ እንዲሠራ የሚያደርገው ክርስቶስ ነው። የእኛ ፈንታ እውነትን በፍቅር እየተናገርን መታዘዝና እንደ ቃሉ መመላለስ ነው። ይህን ስናደርግ እርሱ የእማኞችን አካላት ኅብረት ልክ ድንጋዮችን በማያያዝ እንደሚያጣብቅና ለሕንጻው መገንባት አስተዋጽኦ እንደሚያደርግ አንድ እያደረገ አካሉን ይገነባል።

ለሰዚህ ክርስቲያናዊ ትምህርት የቤተክርስቲያን የማስተማር አገልግሎት ነው። ቤተ ክርስቲያን ሃይማኖታዊ ትምህርት የሚሰጥበት ቦታ ናት። በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ያለው እያንዳንዱ ግለሰብ የሚያስፈልገውን ትምህርትና መልካም ምሳሌነት አግኝቶ እንደ ክርስቶስ አካል አባል በሚገባ እንዲሠራ ይህ ትምህርት በጥንቃቄ ሊታቀድና ሊዘጋጅ ይገባል።

6ኛ ጥያቄ፡- ሀ) እንደገና ይህን የክርስቲያናዊ ትምህርት መግቢያ አንብብ። ለክርስቲያናዊ ትምህርት ይለማል ብለህ የምታምነውን ፍች ጻፍ። ለ) በዚህ ምዕራፍ እንደተገለጸው በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ሥልጠና የሚያስፈልግባቸውን ሦስት ምክንያቶች ጻፍ። ሐ) በአጥቢያ ቤተ ክርስቲያን ስላለው የክርስቲያናዊ ትምህርት ፕሮግራም/መርሐ ግብር/ ጥቂት መግለጫ ጻፍ።

ሁለተኛ ቀን፡- የክርስቲያናዊ ትምህርት መጽሐፍ ቅዱሳዊና ሥነ መለኮታዊ መሠረቶች

መጽሐፍ ቅዱስ እግዚአብሔር ለሰው ልጅ ስለ ራሱ የገለጠበት መጽሐፍ ነው። እግዚአብሔር ራሱንና ዓላማውን በቃሉ በኩል ለሰው ልጆች ገልጧል። የሥነ ምግባር ሕጉንና በፈቃዱ የምንኖርበትን መመሪያ ሰጥቶናል። በቤተክርስቲያን የምንቀበላቸው ትምህርቶች በጽናት በእግዚአብሔር ቃል ላይ የተመሠረቱ ሲሆኑ፣ በምድር በምንኖርበት በዚህች አጭር ዘመናችን እምነታችንን፣ የአስተሳሰብ ሚዛናችንን እንዲሁም ልናደርግ ያለንን ነገር ሁሉ የሚቀርዱ ይሆናሉ። መንፈስ ቅዱስ በልባችን ውስጥ በመሥራት የእግዚአብሔርን ጥልቅ ምሥጢር በመግለጥ ትምህርቱ በልባችን እንዲታተም ያደርጋል። እንዲሁም በእነዚያ እውነቶች ላይ ተመሥርተን እንድንኖር ችሎታውን ይሰጠናል። ዮሐንስ 14:26 ተመልከቱ።

1. እግዚአብሔር ራሱን ለሰው ልጆች ገለጠ

7ኛ ጥያቄ፡- ሀ) የሚከተሉትን ጥቅሶች ካነብብህ በኋላ እግዚአብሔር ስለ ራሱ ስለገለጠው ነገር ምን እንደሚያስተምሩ ተናገር። መዝ. 19:1፣ 2፣ 4፣ ሮሜ. 11:20፣ ዘፍጥ. 1:27። ለ) በፍጥረት ውስጥ ስለ እግዚአብሔር ምን ልንማር እንችላለን?

ሀ. በፍጥረት ውስጥ

በተፈጥሮአዊ መገለጥ እግዚአብሔር ስለ ራሱ ብዙ አሳይቶናል። እርሱ ሰማይና ምድርን በስድስት ቀናት ውስጥ ፈጥሮ ሥራውን ከጨረሰ በኋላ በሰባተኛው ቀን አርፎአል። እርሱ በሠራቸው የሚታዩ ነገሮች ስለማይታዩው

አምላካችን ብዙ ነገሮች ልንማር እንችላለን። መዝሙር 19፡ 1፡2፡4 እንዲህ ይላል።

« ሰማያት የእግዚአብሔርን ክብር ይናገራሉ፤

የሰማይም ጠፈር የእጁን ሥራ ያወራል

ቀን ለቀን ነገርን ታወጣለች

ሌሊትም ለሌሊት እውቀትን ትናገራለች።

ድምፃቸው ወደ ምድር ሁሉ

ቃላቸውም እስከ ዓለም ዳርቻ ወጣ።።

እውሉስም ስለዚህ ጉዳይ በሮሜ 1፡20 ላይ ተናግሯል። «የማይታየው ባሕርይ እርሱም የዘላለም ኃይሉ ደግሞም አምላክነቱ ከዓለም ፍጥረት ጀምሮ ከተሠሩት ታውቆ ግልጽ ሆኖ ይታያልና፤ ስለዚህም እግዚአብሔርን እያወቁ እንደ እግዚአብሔርነቱ መጠን ስላላከበሩትና ስላላመሰገኑት የሚያመካኙት አጡ»።

ስለ እግዚአብሔር በተፈጥሮ መገለጥ አማካይነት ብዙ ልንማር እንችላለን። የእግዚአብሔር ዘላለማዊ ኃይልና መለኮታዊ ባሕርይ በእርሱ የመፍጠር ኃይልና በዙሪያችን ባለው ውብ ተፈጥሮ አማካኝነት በግልጽ ይታያል። እንዲህም ፍጥረትን አጽንቶ በመጠበቁና በየዕለቱ በዙሪያችን እንደምናየው በሚያደርግለት ዕድላት ይታያል።

8ኛ ጥያቄ፡- ሀ) ዮሐ 1፡ 1-3፤ ቆላ. 1፡ 15-18፤ ዮሐ. 1፡ 14፤ ዕብ. 1፡ 1-2 በማንበብ እግዚአብሔር ራሱን በኢየሱስ ክርስቶስ በኩል እንዴት እንደገለጠ ተናገሩ። ለ) በእርግጥ እግዚአብሔርን ከክርስቶስ ኢየሱስ ውጪ ልናውቀው እንችላለን? ምክንያቶቻችሁን ግለጹ።

ለ. በቃሉ በኩል

9ኛ ጥያቄ፡- እግዚአብሔር ምን ይመስላል? ከመጽሐፍ ቅዱስ ንባብህ ስለ እግዚአብሔር የምታውቃቸውን ቢያንስ ስድስት ነገሮች ጻፍ። መልሶችህን ለመደገፍ ጥቅሶችን ሰጥ።

የእግዚአብሔርን ማንነትና ባሕርዩን ማወቅ እንድንጀምር እግዚአብሔር በቃሉ በኩል ተገልጦአል።

1. ኢየሱስ እንዲህ ብሏል፡- «እግዚአብሔር መንፈስ ነው» (ዮሐ. 4፡24)። «በእኔ እንደምታዩት መንፈስ ሥጋና አጥንት የለውምና» (ሉቃ. 24፡39)። እግዚአብሔር መንፈስ ስለሆነ ማንኛውንም ዓይነት ምስል ስለ እግዚአብሔር እንዳንሰል ተከልክለናል (ዘጸአት 20፡4-6)።

2. እርሱ የማይታይ አምላክ ነው። ዮሐንስ 1፡18 እንዲህ ይላል፤ «እግዚአብሔርን ያየው አንድ ሰንኳ የለም»። ደግሞም 1ኛ ጢሞቴዎስ 16፡1-17 አንብብ።

3. እርሱ ሕያው ነው። እርሱ «ሕያው አምላክ» ተብሎ ተጠርቷል [ኢ.ያ. 3፡10 መዝ. (84)፡2 ማቴ. 16፡16 ራእይ 7፡2]።

4. እርሱ አካል አለው። እርሱ እውቀት፣ ስሜት፣ ውሳኔ የግድረግ ብቃት አለው (ዘፍጥ. 18:19፤ የሐዋ. 15:18፤ ዘፍጥ. 6:6፤ ዮሐ. 6:38)። እርሱ ይናገራል (ዘፍጥ. 1:3)፤ ያያል (ዘፍጥ. 11:5)። ይሰማል [መዝ. (94):9]፤ ያዘናል (ዘፍጥ. 6:6)። ይጸጸታል (ዘፍጥ. 6:6)። ይቆጣል (ዘጳ. 1:37)፤ ቀናተኛ ነው (ዘጸ. 20:5)። ይራራል [መዝ. (111):4]።

5. በሁሉ ቦታ የሚገኝ ነው [1ኛ ነገ. 8:27፤ መዝ. (139):7-10]።

6. ሁሉን የሚያውቅ ነው [መዝ. (147):5፤ ምሳ. 15:3፤ ኤር. 23:23-25፤ ዕብ. 4:13]።

7. ሁሉን የሚችል ነው (ኢዮ. 42:2፤ ማቴ. 19:26፤ ኤር. 32:17፤ ራእይ 19:6)።

8. ለዘላለም ያው ነው። አይለዋወጥም [ያዕ. 1:17፤ መዝ. (102):26፤ ሚሊ. 3:6]።

9. ቅዱስ ነው። በትንቢተ ኢሳይያስ ብቻ ከሠላሳ ጊዜ በላይ «ቅዱሱ» ተብሎ ተጠርፏል [ዘሌ. 11:44፤ ኢያ. 24:19፤ መዝ. (22):3፤ ኢሳ. 40:25)] ወዘተ.

10. እርሱ ጻድቅ ነው (2ኛ ዜና 12:6፤ ዕዝ. 9:15፤ ነህ. 9:33፤ ጳጉ. 9:14፤ ዮሐ. 17:25፤ ራእይ 16:5)።

11. እርሱ መልካም ነው። ይህም ፍቅሩንና ደግነቱን፣ ምሕረቱንና ጸጋውን ያጠቃልላል (ማር. 10:18፤ ኤፌ. 2:4፤ ማቴ. 6:26፤ ዮሐዋ. 14:17)።

12. እርሱ የእውነት አምላክ ነው (ዮሐ. 17:3)።

ሐ. በልጁ በኢየሱስ ክርስቶስ በኩል

ዕብራውያን 1:1-2 እንዲህ ይላል፡- «ከጥንት ጀምሮ እግዚአብሔር በብዙ ግድነትና በብዙ ጎዳና ለአባቶቻችን በነቢያት ተናግሮ፣ ሁሉን ወራሽ ባደረገው ደግሞም ዓለማትን በፈጠረበት በልጁ በዚህ ዘመን መጨረሻ ለእኛ ተናገረን»። እንደገናም በዮሐ. 1:18 ላይ እንዲህ እናነባለን፡- «መቼም ቢሆን እግዚአብሔርን ያየው አንድ ስንኳ የለም በአባቱ እቅፍ ያለ አንድ ልጁ እርሱ ተረከው»።

ሕያው ቃል የሆነው ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ አብን ሊገልጥን ወደ እኛ መጣ። እርሱ ራሱ እንዲህ ብሏል፡- «እኔንስ ብታውቁኝ አባቴን ደግሞ ባወቃችሁ ነበር። ከአሁንም ጀምራችሁ ታውቁታላችሁ፤ አይታችሁትማል» (ዮሐ. 14:7)። ሆኖም ፊሊጶስ ገና አብን ለማየት ይፈልግ ነበር።

ከዚያም ኢየሱስ እንዲህ አለ፡- «እኔን ያየ አብን አይቶአል እንዴትስ አንተ፤- አብን አላየን ትላለህ? እኔ በአብ እንዳለሁ አብም በእኔ እንዳለ አታምንምን? እኔ የምነግራችሁን ቃል ከራሴ አልናገረውም፤ ነገር ግን በእኔ የሚኖረው አብ እርሱ ሥራውን ይሠራል»። (ዮሐንስ 14:9፤10)። ክርስቶስ ሥጋ ለብሶ የመጣ የአብ መገለጥ ነው። ዮሐንስ እንዲህ ብሏል፤ «ስለ

ሕይወት ቃል ከመጀመሪያው የነበረውንና የሰማነውን በዓይኖቻችንም ያየነውን የተመለከትነውንም እጆቻችንም የዳሰሱትን እናወራለን» (1ኛ ዮሐ. 1:1)።

ዕብራውያን 1:3፥ «እርሱም የክብሩ መንጸባረቅና የባሕርዩ ምላሴ ሆኖ ሁሉን በሥልጣኑ ቃል እየደገፈ...» ሲል ይናገራል። የኢየሱስ ክርስቶስን ሕይወትና ትምህርት በምናጠናበት ጊዜ እርሱ ሊገልጠው ስለመጣው ስለ አብ እየተማርን ነው።

እግዚአብሔር አብ፥ ወልድ እና መንፈስ ቅዱስ ሦስቱም በአንድ ሆነው ሥጋን በለበሰውና በመካከላችን በኖረው በኢየሱስ ክርስቶስ ተገለጡልን (ዮሐንስ 1:18)።

ስለ እግዚአብሔር ልንማር የምንችለው መጽሐፍ ቅዱስን በማጥናት ነው። እርሱ ራሱን በፍጥረት፥ በአንድ ልጁ በኢየሱስ ክርስቶስ፥ እንዲሁም በቅዱሳት መጻሕፍት በኩል የገለጠና ከእኛም ጋር የሚገናኝ አምላክ ነው።

10ኛ ጥያቄ፡- በሁለቱም ኪዳኖች (ብሉይና አዲስ) ውስጥ የሚታይ የመጽሐፍ ቅዱስ ዋና ማዕከላዊ መልእክት /ጭብጥ/ ምንድን ነው? ስለሚመጣው አዳኝ የተሰጠ ቀዳሚው የተስፋ ቃል ምንድን ነው?

2. ክርስቶስ የቅዱሳት መጻሕፍት ማዕከላዊ ጭብጥ ነው።

ክርስቶስ በጽሑፍ የተቀመጠው የእግዚአብሔር ቃል ስለ እርሱ የሚመሰክርለት የእግዚአብሔር ሕያው ቃል ነው (ዮሐ. 5:39-46)። የተጻፈውን የእግዚአብሔርን ቃል በምናንብብ ጊዜ፥ የመጽሐፍ ቅዱስ ማዕከላዊ መልእክት የሆነውን ክርስቶስን፥ በሰው ልጆች ፈንታ የተፈጸመውን በአብ በጥንቃቄ የታቀደውንና በልጁም የተፈጸመውን፥ የማዳን ሥራ መሳት የለብንም። በአዳም ውስጥ በአብርሃምና በሙሴ የእግዚአብሔር የማዳን ዕቅድ ሳይታጠፍ ተፈጽሞ እናየዋለን። በብሉይ ኪዳን እንደሚታየው ክርስቶስ እግዚአብሔር ለሰው ልጆች ያለው ዕቅድ ቀጥተኛው ፍጻሜ ነው።

በተጻፈው ቃል አማካኝነት ከእኛና ከተማሪዎቻችን ምላሽ የሚጠብቀውን ሕያው ቃል እናገኛለን። እርሱ የሚጠብቀው ምላሽ የተለወጠ ሕይወት ነው (2ኛ ቆሮ. 5:17)። መጽሐፍ ቅዱስ ሕያው ቃል ነው! ምክንያቱም ባጠናነውና በታዘዝነው መጠን ሕያውን ቃል (ኢየሱስን) እንገናኛለን! በመንፈስ ቅዱስም አገልግሎት በእርሱ እንለወጣለን (ዮሐ. 14:26)።

2. መጽሐፍ ቅዱስ የእግዚአብሔር እስትንፋስ የሆነው ቃል

11ኛ ጥያቄ፡- ሀ) በ2ኛ ጲጥሮስ 1:21 እና በ2ኛ ጢሞ. 3:16-17 በመደገፍ «በመንፈስ ቅዱስ ተነድተው» እና የእግዚአብሔር «መንፈስ ያለበት» የሚሉትን ቃላት አብራራ። ከእነዚህ የሚመሳሰል ቃል በሌላ ቦታ የት ይገኛል? ለ) የመጽሐፍ ቅዱስ ደራሲ ማን ነው?

መጽሐፍ ቅዱስ እግዚአብሔር ለሕዝቡ የጻፈው የግል ደብዳቤ ነው። ብዙዎች እግዚአብሔር ለልጆቹ የተናገረውን ለመመልከት መላውን መጽሐፍ ቅዱስ ከማንበብ ይልቅ አንዳንድ ተወዳጅ ምዕራፎችን በመመልከት ብቻ ይወሰናሉ። ከጓደኛህ የደረሰህን ደብዳቤ ወዲያውኑ አንብቦህ

እንደምትጨርሰው የማያጠራጥር ነው። ሆኖም ለእኛ የተላከውን የእግዚአብሔርን ልዩ ቃል ብዙ ጊዜ በዚያ ዓይነት ትጋት አናነብም። አንዳንዶች መዝሙረ ዳዊትን ስለሚወድዱ ከዚያ ብቻ ያነባሉ። አንዳንዶች በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ምልክት ያደረጉባቸውን ጥቂት ክፍሎች መላልሰው ያነብባሉ። መጽሐፍ ቅዱስን በሙሉ ያነበባችሁ ስንቶቻችሁ ናችሁ?

እግዚአብሔር ቃሉ እንዲጻፍ ያደረገው እንዴት አድርጎ ነው? 2ኛ ጴጥሮስ 1:21 እግዚአብሔር ቃሉን ለማጻፍ የተጠቀመበትን ሂደት ግልጽ ሥዕል ከሁሉ በተሻለ ሁኔታ የሚያሳየን ክፍል ሳይሆን አይቀርም። «ትንቢት ከቶ በሰው ፈቃድ አልመጣም! ዳሩ ግን በእግዚአብሔር ተልከው ቅዱሳን ሰዎች በመንፈስ ቅዱስ ተነድተው ተናገሩ።» የዚህ ነገር ውጤቱ እነዚህ ሰዎች የጻፉትን ቃላትና አሳቦች የእግዚአብሔር ቃላትና አሳቦች ነበሩ ማለት ነው። እውነተኛ፣ ትክክለኛና ሥልጣን ያላቸው ናቸው። የመጽሐፍ ቅዱስ በእግዚአብሔር መንፈስ ተመርተው መጻፍ የሚያመለክተው ጸሐፊዎቹ ቃሉን በሚጽፉበት ጊዜ ከመንፈስ ቅዱስ የሆነውን ተጽዕኖ ነው።

«መንፈስ ቅዱስ የጸሐፊዎችን ልዩ ማንነት በመጠቀም እርሱ የሚፈልገውን ሁሉ እንዲጽፉ እናም በትክክልና ያለ ስሕተት እንዲጽፉ ጸሐፊዎችን ይመራቸውና ይቆጣጠራቸው ነበር» («Thiessen» ቴስን፥ ገጽ 65)።

በ2ኛ ጢሞ. 3:16-17 እንዲህ እናነባለን፡- «የእግዚአብሔር ሰው ፍጹምና ለበጎ ሥራ ሁሉ የተዘጋጀ ይሆን ዘንድ የእግዚአብሔር መንፈስ ያለበት መጽሐፍ ሁሉ ለትምህርትና ለተግዛጽ ልብንም ለማቅናት በጽድቅም ላለው ምክር ደግሞ ይጠቅማል።» የ«እግዚአብሔር እስትንፋስ» የሚለውን ቃል እንደገና በመዝሙር (33):6 ላይ እናገኘዋለን። «በእግዚአብሔር ቃል ሰማዮች ጸኑ ሠራዊታቸውም ሁሉ በአፉ እስትንፋስ»። ይህም ስለ ፍጥረት ሲናገር ነው። እንደገናም በዘፍጥረት 2:7 እንዲህ እናነባለን፡- «እግዚአብሔር አምላክም ሰውን ከምድር አፈር አበጀው፤ በአፍንጫውም የሕይወት እስትንፋስን እፍ አለበት፤ ሰውም ሕያው ነፍስ ያለው ሆነ»።

ስለዚህም ስለ ዓለምና ሞላዋ አፈጣጠር ወይም ከእግዚአብሔር ጋራ ኅብረት ለማድረግ ስለተፈጠረው ሰው ወይም ስለተጻፈው ቃል መገለጥ በምናስብበት ጊዜ እነዚህ ሁሉ ነገሮች የተከናወኑት በእግዚአብሔር እስትንፋስ ነው። በመሆኑም ቅዱሳት መጻሕፍት ከ40 በላይ በሆኑ ጸሐፊዎችና በ1600 ዓመታት ልዩነት መካከል ቢጻፉም ትክክለኛና ጽኑ መሆናቸው አስደናቂ አይሆንም። መለኮታዊው ደራሲ አንድ፥ መልእክቱም የተቀናጀና አንድ ነው ምክንያቱም የወጣው ከአንድ ደራሲ ስለሆነ ነው። አንድ ሰው እንዲህ ብሏል፡- «አዲሱ ኪዳን በአሮጌው ውስጥ ተቀምጦአል፤ አሮጌው በአዲሱ ውስጥ ተብራርቶአል»።

ስለዚህ መጽሐፍ ቅዱስ በጠቅላላው እያንዳንዱ ክፍልና ቃል በእስትንፋስ እግዚአብሔር የተጻፈ ነው። ይህ የመጀመሪያዎቹን ቅዱሳት መጻሕፍት ይመለከታል። አሁን በተለያዩ ቋንቋዎች በመቶ የሚቆጠሩ ትርጉሞች አሉ።

በትርጉሙ ሥራ ላይ የሰሩት መገኘት ሊያጋጥም ይችላል፤ ነገር ግን በመጀመሪያ በተጻፉት ቅዱሳት መጻሕፍት ማለትም በዕብራይስጥ እና በአራማይክ የተጻፈው የብሉይ ኪዳንና በግሪክ የተጻፈው የአዲስ ኪዳን በእግዚአብሔር መንፈስ ቅዱስ የተጻፉ ነበሩ።

ለጢሞቴዎስ የተጻፈው ክፍል የሚነግረን ቅዱሳት መጻሕፍት በእግዚአብሔር እስትንፋስ ተጽፈው የተላለፉልን ሕዝቡ እንዲያድግና እንዲገነባ መሆኑን ነው- «ለትምህርት፣ለተግሳጽ፣ ለዕርማት፣ እና በጽድቅ ላለ ምክር»። መጽሐፍ ቅዱስን በተገቢው መንገድ የመጠቀም ውጤቱ «የእግዚአብሔር ሰው ፍጹምና ለበጎ ሥራም ሁሉ የተዘጋጀ እንዲሆን» ነው። ስለዚህም በቤተክርስቲያን ውስጥ ባለን የማስተማር አገልግሎት ታማኝነት የሞላበት የእግዚአብሔር ቃል ትምህርት ሊተላለፍ ይገባል።

ሮይ ዙክ የተባሉ ሰው እንዲህ ብለዋል፡- «በእግዚአብሔር ቃል ውስጥ የሚሠራው መንፈስ ቅዱስ የክርስትና ሕይወት መንፈሳዊ ኃይል ነው። መንፈስ ቅዱስ በመምህሩና በተጻፈው የእግዚአብሔር ቃል ካልሠራ ክርስቲያናዊ ትምህርት ተግባራዊነቱ ያልተሳካና ከዓለማዊ ትምህርት ብዙም ያልተለየ ይሆናል።» («Zuck, Holy Spirit in C.E.» ዙክ፣ መንፈስ ቅዱስ በክርስቲያናዊ ትምህርት፣ ገጽ 18።)

12ኛ ጥያቄ፡- ሀ) መጽሐፍ ቅዱስን የክርስቲያናዊ ትምህርት ዋና ማስተማሪያ መጽሐፍ አድርገን በልበ ሙሉነት ልንጠቀምበት የምንችልባቸውን አምስት ጥሩ ምክንያቶች ጻፍ። ለ) በቤተክርስቲያናችሁ የማኅበረ ምእመኑ አባላት በእግዚአብሔር ቃል ጽኑ መሠረት እንዲኖራቸው መጽሐፍ ቅዱስን በተከታታይ እና በቅደም ተከተል ታስተምራላችሁን? ይህ ትምህርት የሚካሄደው እንዴት ነው?

ሦስተኛ ቀን፡- የክርስቲያናዊ ትምህርት ፍልስፍናና ዓላማዎች

ፍችዎች

የክርስቲያናዊ ትምህርት ፍልስፍና- «ይህ በቤተክርስቲያን ትምህርታዊ መዋቅር ውስጥ ሂሳዊ አስተሳሰብን ማክል ነው። ይህም ሃይማኖታዊው ማኅበረሰብ እምነቱን ለማስተማር በሚያደርገው ጥረት ውስጥ የሚጠቀምባቸውን መመሪያዎችና አመለካከቶችን መመርመር ነው።» (ዳንኤል ኤት፣ ገጽ 52)

የክርስቲያናዊ ትምህርት ዓላማዎች፡- የክርስቲያናዊ ትምህርትን ፍልስፍና ከጥቅም ላይ ለማዋል፡ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ያሉትን የእያንዳንዱን ዕድሜ ክልል ፍላጎቶች ለማሟላት በጥንቃቄ የመርሐ ግብሩን ዝርዝር ነገሮች ሁሉ ማቀድን ይጠይቃል። ከቤተክርስቲያን ውጪ የሚካሄደውን የቤተ ክርስቲያን የወንጌል ስርጭት ዕቅድም ማካተት አለበት። ዓላማዎቹ ማካተት ያለባቸው ይዘቱን፣ ዘዴውንና የመጠቀሚያ መሣሪያዎችን እንዲሁም የክርስቲያናዊ ትምህርት መርሐ ግብሩን ተፈላጊ ውጤት ነው።

13ኛ ጥያቄ፡- ሀ) በቤተ ክርስቲያናችሁ የክርስቲያናዊ ትምህርት ፍልስፍና ለመቅረጽ ግንዛቤ ውስጥ ልታስገቡአቸው የሚገባችሁን አንዳንድ ነገሮች ጥቀሱ።

ለ) የክርስቲያናዊ ትምህርት ዓላማዎች ከክርስቲያናዊ ትምህርት ፍልስፍና ጋር እንዴት ይተላለፋሉ?

1) የክርስቲያናዊ ትምህርት ፍልስፍናን መቅረጽ

ሀ. ስለቤተ ክርስቲያን መሠረታዊ የእምነት ትምህርቶችና እንዴት ለአባላት ልናደርሳቸው እንደምንችል በጽኑ ማሰብ ይገባል። የቤተ ክርስቲያን ሀሳባት በእግዚአብሔር ቃል ላይ ጽኑ መሠረት ይኖራቸው ዘንድ እንዴት ከሁሉ በተሻለ ማስተማር እንደሚቻል በሚገባ ማሰብ ያሻል።

ስለሆነም እነዚህ መሠረታዊ ትምህርቶች ምን እንደሆኑና እንዴት አድርገን ልናስተላልፋቸው እንደምንችል በጣም ማሰብ አለብን። የሚከተለው የእምነት መግለጫ አጽም ናሙና ነው።

1. መጀመሪያ በተጻፈበት ወቅት እስትንፋሰ-እግዚአብሔር ባረፈበት፣ ከስሕተት በጸዳውና ሥልጣን ባለው መጽሐፍ ቅዱስ እናምናለን (2ኛ ጢሞ. 3:15-17 ፤ 2ኛ ጴጥ. 1:21)።

አሁኑ ሥሉስ በሆነ አምላክ ማለትም በአብ፣ በወልድ፣ በመንፈስ ቅዱስ እናምናለን (ዘጳ. 6:4፤ ማቴዎስ 28:19፤ 2ኛ ጴጥ. 13:14)።

ሀ. አብ፤ መንፈስ የሆነ የማይወሰን በባሕርይ ዘላለማዊና የማይለወጥ የሆነ (የሐዋ. 4:24፤ ዘጸአ. 34:6)።

ለ. ወልድ፣ ኢየሱስ ክርስቶስ፤ መለኮትነቱን፣ ከድንግል መወለዱን፣ ያለ ኃጢአት መኖሩን፣ የመሥዋዕትነት ሞት መሞቱን፣ በሥጋ ትንሣኤ፣ በአብ ቀኝ በከብር ከፍ ብሎ መቀመጡን፣ በአካል መመለሱን። (ዮሐ. 1:1፤ ኢሳ. 7:14፤ ዕብ. 7:26፤ 1ኛ ቆሮ. 15:3-4፤ የሐዋ. 1:11)።

ሐ. መንፈስ ቅዱስ መለኮታዊ አካል፣ ከአብና ከወልድ ጋር እኩል የሆነና በባሕርይ አንድ የሆነ (ዮሐ. 15:26)።

3. ዲያብሎስ ተብሎ የሚጠራው ሰይጣን አካላዊ ህልውና እንዳለው እናምናለን (ራእይ 20:12)።

4. በሰው ልጅ ውድቀትና ጥፋት ይህም ከእግዚአብሔር ፈጽሞ የመለየቱ ሁኔታ የአዲስ ልደትን አስፈላጊነት እንዳስከተለ እናምናለን (ሮሜ. 5:12፤ ዮሐንስ 3:5)።

5. በጌታችንና በመድኃኒታችን በኢየሱስ ክርስቶስ የምትክ ሞትና በፈሰሰው ደሙ በማመን በእግዚአብሔር ጸጋ ደኅንነት እንደሚገኝ እናምናለን (ቲቶ 3:4-7፤ ኤፌ. 2:8-9፤ ሮሜ. 5:8)።

6. የጻኑት ሰዎች ለዘላለም እንደሚባረኩና የሚጠፉት የዘላለም ቅጣት እንደሚደርስባቸው እናምናለን (ማቴ. 25:46፤ ፊልጵ. 3:21)።

7. የክርስቶስ መሽራ የሆነችው ቤተክርስቲያን ዓለም አቀፋዊ ገጽታ እንዳላትና በመንፈስ የተወለዱትን ሁሉ የምታካትት በመሆኗ፣ በመልክዓ ምድራዊ ክልል በአጥቢያ ደረጃ ለአምልኮ፣ ለመተናነጽ፣ ለምስክርነት የተመሠረተች መሆኗን እናምናለን (ኤፌ. 1:22-23 ፤ 5:25-32 የሐዋ. 15:41 ፤ 16:5)።

8. ወደ ዓለም ሁሉ በመሄድ ለፍጥረታት ሁሉ ወንጌል እንድንሰብክ፤ በማስተማርና በማጥመቅ ደቀ መዛሙርት እንድናደርጋቸው ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በሰጠን በታላቁ ተልእኮ እናምናለን (ማቴ. 28:18-20)።

የክርስቲያናዊ ትምህርት ፍልስፍና እነዚያን የቤተ ክርስቲያን መሠረተ እምነቶች ለሰዎች የሚያስተላልፍበትን መንገድ ማዘጋጀት አለበት።

ለ. ሥርዓተ ትምህርት የቤተ ክርስቲያንን መሠረታዊ ትምህርት ለማካሄድ የምንጠቀምበት መንገድ ነው። የክርስቲያናዊ ትምህርት ገጽታዎች በሙሉ ወደ መርሐ ግብሩ አካልነት የሚለወጡት በሥርዓተ ትምህርት ነው።

የእንግሊዘኛው መርሐ ግብር (ካሪኩለም) የሚለው መጀመሪያ ክብ (ሰርክል) ማለት ነበር። ይህም የተወሰደው የሰረገላ ውድድር ከሚካሄድበት ክብ የመሮጫ ሜዳ ነው። ቃሉ የሚያሳየን የሚደረስበት ግብ፤ ለድል የተዘጋጀ ውድድር፤ ልንከተለው የሚገባ የተወሰነ መስመር፤ እንዲሁም ግቡን ለመምታት የሚያስፈልገውን ከፍተኛ ተግባር ነው።

ሥርዓተ ትምህርት የፍልስፍናውን ግቦች ለመምታት የተወጠነትን የትምህርት ልምምዶች በሙሉ የሚይዝ መሆን አለበት። ሥርዓተ ትምህርት ጠቅላላው መርሐ ግብር ነው ማለት እንችላለን።

በአንደኛ ቀን ከተመለከትነው ትምህርት አንድ፤ በቤተ ክርስቲያን ለሚካሄድ በሚገባ የተቀነባበረ ክርስቲያናዊ ትምህርት ፕሮግራም ሦስት በጣም ግልጽ ዓላማዎችን ጠቅሰናል። ከኤፌሶን ምዕራፍ 4 ላይ አማኞች በእምነታቸውና ክርስቶስን ወደ መምሰል በሚያደርጉት እንቅስቃሴ ለመገንባትና ከስሕተት እንዲጠበቁ፤ እንዲሁም አማኞች ያላቸውን አንድነት በማጠናከር በክርስቶስ አካልነት እግዚአብሔርን ለማክበር እንዲችሉ ለማድረግ እንደሆነ ተመልክተናል።

የክርስቶስ አካል ለእግዚአብሔር ክብር እንድትሠራ እነዚህ የክርስቲያናዊ ትምህርት ገጽታዎች በሙሉ ወደ ሥርዓተ ትምህርትነት መገንባት አለባቸው።

ሐ. መምህራን የቤተክርስቲያንን ትምህርት ለማስተላለፍ እግዚአብሔር የሚጠቀምባቸው መሣሪያዎች ናቸው። እነርሱም ጥልቅ እና ጽኑ እምነት ያላቸውና የቃሉ ትጉህ ተማሪዎች ሊሆኑ ይገባል። የእግዚአብሔርን ቃል ማስተማር የሚወዱ፤ እንዲሁም ተማሪዎቻቸው መንፈሳዊ ዕድገት እንዲኖራቸው የሚናፍቁ ሊሆኑ ያስፈልጋል። በተጨማሪም በሥራቸው ሁሉ ከፍተኛ ችሎታና ብቃት ያላቸው፤ የነበራቸውን ክህሎት በሥልጠና ለማሻሻል ራሳቸውን ያዘጋጁ ሊሆኑ ይገባል።

መ. የግንኙነት ዘዴዎችም በጣም አስፈላጊዎች ናቸው። በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ለሚገኙ የተለያዩ የዕድሜ ደረጃዎች በተሻለ መንገድ እንዴት አድርገን የእግዚአብሔርን ቃል እንደምናስተላልፍ ብዙ የምንማረው ነገር አለ። ስለዚህም ፍልስፍናው ተከታታይ የሥልጠና ፕሮግራሞችን ዕቅድ መጨመር አለበት።

በማጠቃለያ ላይ የክርስቲያናዊ ትምህርት ፍልስፍና የትምህርቱን መርሐ ግብር አጣብቆ የሚይዝ ሙሉ ነው ማለት እንችላለን። ይህም ስለምናምነውና የምናምነውን ለምእመናኖቻችን ስለምናስተላልፍበት ዘዴ የሚኖረን ጠንካራ ምርመራ መሠረታዊ ውጤት ነው።

2. የክርስቲያናዊ ትምህርት ዓላማዎች

ዓላማዎች ከትምህርት ፕሮግራሞችን ልናይ የምንፈልገውን የመጨረሻ ውጤት ያመለክታሉ። ዓላማዎች የትምህርቱን ይዘት፣ ዘዴና በተማሪዎቻችን ሕይወት ውስጥ ልንፈጽም የምንፈልገውን ውጤት ይጨምራሉ። እንደ አስተማሪዎች በምንሠራው ሥራ ሁሉ ለሰው፣ ለተማሪዎቻችን ዕድገትና መታደስ ፍላጎት እንዲኖረን ያስፈልጋል። እንዲሁም እንደ አንጻባራቂ በዚህ ክፉ ዓለም የድል ሕይወት እንዲኖሩና የተባረከውን ተስፋ የክርስቶስን የክብር መገለጥ እንዲጠባበቁ ልንናፍቅ ይገባል።

ዓላማዎች በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ያሉ የተለያዩ ቡድኖችን ማለትም ልጆችን፣ ወጣቶችንና ጎልማሶችን ለማስተማር መቀረጽ ይኖርባቸዋል። እነዚህ እንግዲህ የእያንዳንዱን ደረጃ ፍላጎት በዕድሜ፣ በችሎታና በመረዳት ደረጃ ለመድረስ ያሉ አጠቃላይ ዓላማዎች ናቸው። በተለያዩ ደረጃዎች ውስጥ የሚገኙትን የተለያዩ ፍላጎቶችንም ሊጨምር ይችላል።

ለተለያዩ ክፍለ ጊዜዎችም የሚሆኑ ዓላማዎች መቀረጽ ያስፈልጋቸዋል። የተወሰኑ ነገሮችን መቼ ማስተማር እንደሚገባ ውሳኔ መስጠት ያስፈልጋል።

በተጨማሪም ለእያንዳንዱ ትምህርት ዓላማዎች ያስፈልጉታል። እነዚህም ዓላማዎች ግቦች ሊባሉ ይችላሉ። ትርጉማቸው አንድ ዓይነት ነው። የሚያካትቱትም ከምናስተምረው ትምህርት የተነሣ በተማሪዎቹ ሕይወት ውስጥ ልናየው የምንፈልገውን ተግባርና ልናስተምር የምናቅደውን ነው።

14ኛ ጥያቄ፡- ለ) በቤተ ክርስቲያንህ ውስጥ የተላካ የትምህርት ፕሮግራም እንዲካሄድ የሚያስችል ዓላማ በጽሑፍ አዘጋጅተህ አቅርብ።
--

አራተኛ ቀን፡- የክርስቲያናዊ ትምህርት ታሪክ

በአይሁድ ሕዝብ ታሪክም ሆነ በአዲስ ኪዳን ቤተ ክርስቲያን ታሪክ መሪዎች ለእምነታቸውና ለባሕላቸው ተስማሚ በመሰላቸው ዘዴዎች ትምህርት ሰጥተዋል። እምነታቸውን ከትውልድ ወደ ትውልድ ለማስተላለፍ ትምህርት ሊሰጡ ቆይተዋል።

1. ማስተማር በብሉይ ኪዳን፣ ቅድመ-ምርኮ

በዘጸአት 13፡8-10 ሙሴ፣ አባቶች እግዚአብሔር እስራኤላውያን እንዲጠብቁት ያዘዘውን ትእዛዝና ልምምድ አስፈላጊነትና ትርጉም ለልጆቻቸው እንዲያስተምሩ መመሪያ ሲሰጥ እንመለከታለን። የታሪኩ ወቅት እግዚአብሔር ሕዝቡን ከግብፅ እና ከፈርኦን እጅ ነጻ ያወጣበት የፋሲካ በዓል የሚከበርበት ጊዜ ነበረ። እንዲህ ይላል፤ «በዚያን ቀን ከግብፅ በወጣሁ ጊዜ እግዚአብሔር ሰላደረገልኝ ነው ስትል ለልጅህ ትነግረዋለህ። እግዚአብሔር በብርቱ እጅ ከግብፅ አውጥላልና፤ የእግዚአብሔር ሕግ

በአፍህ ይሆን ዘንድ በእጅህ እንደ ምልክት በዓይኖቻህም መካከል እንደ መታሰቢያ ይሁንልህ። በዓመት በዓመት በወራት ይህችን ሥርዓት ጠብቃት»።

ዘዳግም 6:20-25 አንብብ። አባቶች አምላካቸው እግዚአብሔር ያዘዛቸውን ሥርዓቶች፣ ደንቦችና ሕግጋት ትርጉሞች ለልጆቻቸው እንዲያስተምሩ ታዝዘዋል።

መጽሐፈ ምሳሌ ከታማኝ አባት ለልጆች የተሰጡ መመሪያዎችን የያዘ መጽሐፍ ነው። ሰሎሞን በምሳሌ ውስጥ ስንት ጊዜ «ልጄ ሆይ» ወይም «ልጄ ሆይ» እንዳለ አስተውላችኋል? እርሱ ልጆቹን በመምከርና በማበረታታት ታማኝ ነበር።

15ኛ ጥያቄ፡- ሀ) መጽሐፈ ምሳሌን በመመልከት ሰሎሞን ለልጁ ወይም ለልጆቹ ስንት ጊዜ እንደተናገረ ተመልከት፤ የምትችለውን ያህል ጥቅሶች ጻፍ። ለ) ዘዳግም 6:14-7:7 አንብብ። አባቶች ልጆቻቸውን እንዴት ማስተማር እንዳለባቸው ግለጽ።

2. ትምህርት በብሉይ ኪዳን፣ ከምርኮ በኋላ

ምክራቦች የተመሠረቱት ከምርኮ በኋላ ነበር (ከ532 ዓ.ዓ በኋላ)፤ በኋላም የትምህርት፣ የአምልኮና የቅዱሳን መጻሕፍት ማንበቢያ ስፍራዎች ሆኑ። በየመንደሮች ወይም ከተማዎች ሁሉ ቢያንስ አንድ ምክራብ ይገኝ ነበር። ያም ስፍራ የጸሎትና የሕጉን መመሪያ የመቀበያ ቦታ ነበር። «የሕግ መምህራኑ» በአይሁድ ኅብረተሰብ በጣም የተከበሩ ስለሆኑ ወላጆች ልጆቻቸው በእምነታቸው ሥር እንዲሰድዱ የሚልኩት ወደ እነርሱ ነበር።

ኢየሱስም ወደ ኢየሩሳሌም ከወላጆቹ ጋር ሄዶ በመቅደስ ያመለከው በ12 ዓመቱ የምክራብን ሥልጠና በጨረሰ ጊዜ እንደነበር እናስታውሳለን። አይሁዳውያን ወንዶች በሙሉ በኢየሩሳሌም ወዳለው መቅደስ ሄደው ለማምለክና መሥዋዕት ለማቅረብ የሚችሉት በዓመት ሦስት ጊዜ ብቻ ሲሆን፣ በቀሪዎቹ የዓመቱ ጊዜያት የሚያመልኩትና የሚማሩት በምክራቦቻቸው ነበር።

ነህምያ በናረባቸው ጊዜያት የኢየሩሳሌም ቅጥሮች ከተሠሩ በኋላ ሕዝቡ ሁሉ በቤተመቅደሱ ግቢ ውስጥ ተሰብስበው ዕዝራ የሕጉን መጽሐፍ አምጥቶ እንዲያነብላቸው ጠየቁት። እንዲህ ይላል፤ «በውኃውም በር ፊት ባለው አደባባይ ላይ ቆሞ ወንዶችና ሴቶች የሚያስተውሉም ሲሰሙ ከማለዳ ጀምሮ እስከ ቀትር ድረስ አነበበው፣ የሕዝቡም ሁሉ ጆሮ የሕጉን መጽሐፍ ለመስማት ያደምጥ ነበር» (ነህ. 8:3)። ቁጥር 8 በተጨማሪ እንዲህ ይላል፤ «የእግዚአብሔርንም ሕግ መጽሐፍ አነበቡ። ዕዝራም እግዚአብሔርን ማወቅ ያስተምርና ያስታውቅ ነበር። ሕዝቡም የሚነበበውን ያስተውሉ ነበር»።

3. ማስተማር በመጀመሪያዋ የአዲስ ኪዳን ቤተ ክርስቲያን

ኢየሱስ ይታወቅ የነበረው «ረቡኒ» መምህር በሚለው አጠራር ነበር። ዘዴውም ትምህርታዊ እንጂ ንግግር (ዲስኩር) ብቻ አልነበረም። ለሐዋርያት የሰጠው የመጨረሻው ትእዛዝም፡ «... ወደ ዓለም ሁሉ ሂዱና ደቀመዛሙርት አድርጓቸው... እያጠመቃችኋቸው... ያዘዝኋችሁንም ሁሉ እንዲጠብቁ እያስተማሩችኋቸው...» (ማቴ 28:20 የሚል ነበር)።

ከጴንጤቆስጤ በዓል በኋላ ወዲያውኑ ሐዋርያቱ በተለይም ጴጥሮስ ሕዝቡ ንስሐ ገብተው በእግዚአብሔር ልጅ በኢየሱስ ክርስቶስ ወዳለ እምነት እንዲመጡ ሲሰብኩና ሲያስተምሩ፤ ጥያቄዎቻቸውን ሲመልሱ፤ ሲለምኑአቸውና ሲያስጠነቅቁአቸው እናገኛቸዋለን። ብዙዎችም ወደ ጌታ መጡ። እነዚያም የመጀመሪያ አማኞች፤ «በሐዋርያትም ትምህርትና በኅብረት እንጀራውንም በመቁረስ በየጸሎቱም ይተጉ ነበር» (የሐዋ. 2:42)።

ሐዋርያቱን ወደ ሕዝብ ወኅኒ ከጣሉዋቸው በኋላም ጌታ በሮችን ከፍተ ለሕዝቡ እንዲያስተምሩ ይመራቸው ነበር (የሐዋ. 5:21-25)። በምዕራብ መጨረሻ ላይ ምንም እንኳን ባለሥልጣናት በኢየሱስ ስም እንዳያስተምሩ ሲያስጠነቅቁዋቸውና ቢያዝዟቸውም እንዲህ የሚል እናነባለን። «ዕለት ዕለትም በመቅደስና በቤታቸው ስለ ኢየሱስ እርሱ ክርስቶስ እንደሆነ ማስተማርንና መስበክን አይተዉም ነበር» (ቁ. 42)።

በሐዋርያት ሥራ ምዕራፍ 8 ከኢየሩሳሌም ወደ አገሩ ይመለስ የነበረው ኢትዮጵያዊው ጃንደረባ ከትንቢተ ኢሳይያስ እያነበበ ሲሄድ ፊልጶስ ወደ ሠረገላው ወጥቶ ከእርሱ ጋር እንዲሄድና ጥያቄዎቹን እንዲመልስለት ጠየቀው። «እባክህ ነቢዩ ይህን ስለ ማን ይናገራል? ስለ ራሱ ነውን ወይስ ስለ ሌላ? አለው። ፊልጶስም አፋን ከፈተ ከዚህም መጽሐፍ ጀምሮ ስለ ኢየሱስ ወንጌልን ሰበከለት» (ቁ. 35)።

ጳውሎስ በሐዋርያት ሥራ 20:21-31 እና ቁ. 27 የሚከተለውን ተናግሯል። «ወደ እግዚአብሔር ዘንድ ንስሐንና በጌታችን በኢየሱስ ክርስቶስ ማመንን ለአይሁድና ለግሪክ ሰዎች እየመሰከርሁ በጉባኤም በየቤታችሁም አወራሁላችሁና አስተማርኋችሁ እንጂ፤ ከሚጠቅማችሁ ነገር አንዳች ስንኳ አላስቀረሁባችሁም... የእግዚአብሔርን ምክር ሁሉ ነግራችኋለሁና፤ ምንም አላስቀረሁባችሁም»።

ጳውሎስ በጊዜው የነበሩትን ክርስቲያኖች ለመምራትና ለማስተማር አሥራ ሦስት መልእክቶችን ጽፎአል። በቂ ምክንያት አቅርቦ ሰሚዎቹን ሊያሳምን የሚችል ድንቅ መምህር ነበር። በእርሱ ጊዜ የነበሩትን አማኞች በእምነታቸው እውነት ላይ የተመሠረቱና ሥር የሰደዱ እንዲሆኑ ሁሉንም ዓይነት መንገድ ማለትም ስብከትን፤ ማስተማርንና መጻፍን ይጠቀም ነበር።

በጤምቴዎስና በቲቶ ላይ እንደተገለጠው ለዲያቆናትና ለሽማግሌዎች የወጣው መመዘኛ የቤተ ክርስቲያን መሪዎች ማስተማር የሚችሉ መሆን እንዳለባቸው ነው። ቅዱሳት መጻሕፍትን ስናነብ በጥንቷ ቤተ ክርስቲያን በነበሩት የቤተ ክርስቲያን አባቶች ልብ ውስጥ ክርስቲያኖች የሚያምኑትን እንዲያውቁና በትምህርት እንዲያድጉ ማድረግ አንገብጋቢ ጉዳይ እንደነበረ እንመሰክራለን።

4. ትምህርት በዘመናት ውስጥ (ይህ ከመጽሐፍ ቅዱስ ውጪ ከታመነ የቤተክርስቲያን ታሪክ ውስጥ የተገኘ መረጃ ነው።)

ሀ. በአንደኛው ክፍለ ዘመን

የመጀመሪያዎቹ ክርስቲያኖች ከይሁዲነት የተለወጡ ነበሩ። በምክራብ በሚለጠው ትምህርት ውስጥ ያለፉና ብሉይ ኪዳንን በሚገባ የሚያውቁ ነበሩ። የሚያስፈልጋቸው አዲስ ትምህርት ስለ ኢየሱስ፣ ስለ ትምህርቱ፣ ሕይወቱ፣ ሞቱና ትንሣኤው ነበር። ኢየሱስ ለብዙ ጊዜያት ሲጠበቅ የነበረው እውነተኛው መሢሔ እንደሆነ ሊገነዘቡ ያስፈልግ ነበረ። ትምህርቱ ይካሄድ የነበረው በዋናው የአገልግሎት ጊዜ ነበረ፤ ይህም ከምክራብ አሠራር የቀጠለ ሲሆን ስብሰባው የቅዱሳን መጻሕፍት ንባብንና ትርጉምን ያካትት ነበር።

በኋላ ይህ አሠራር በሁለት ተከፈለ። የመጀመሪያው ከጥምቀት በፊት ትምህርትን ለሚቀበሉ ሲሆን ይህም የመጽሐፍ ቅዱስ ንባብንና ትርጉምን ያካትት ነበር። እነዚህ ሰዎች «ሰሚዎች» በመባል ይታወቁ ነበር። ሁለተኛው ክፍል ለቤተክርስቲያን አባላት የሚሰጥ አገልግሎት ሲሆን የጌታ እራትን ይጨምር ነበር።

ለ. ከሁለተኛው እስከ አምስተኛው ክፍለ ዘመን

ብዙ አረማውያን በዚህ ክፍለ ጊዜ ጌታን አምነው ተለውጠዋል። በዚህ ሁኔታ ወደ ቤተ ክርስቲያን የመጡ ሰዎች ሕይወታቸው በሥነ ምግባር የታነጸና በማስተዋል እውቀት የተገነባ እንዲሆን ዝርዝርና ጥልቅ ትምህርት ያስፈልጋቸው ነበር። ይህ ሦስት ዓላማ ነበረው። «1) ወደ ቤተ ክርስቲያን የመጣውን ሰው ሥነ ምግባራዊ እውነተኛነት የመፈተኛ ጊዜ። 2) መጽሐፍ ቅዱሳዊ ትምህርት ለመስጠትና የቤተ ክርስቲያንን አስተምህሮ ለማስተማር። 3) አማኝ ለጥምቀት እየተዘጋጀ ሳለ ውስንና እውነተኛ ወደሆነ ክርስቲያናዊ ኅብረት ለማስገባት (ዳንኤል /«Daniels»፣ ገጽ 37)።

ለእነዚህ ሰዎች እንደ የግል ፍላጎቶቻቸው በቡድን ቀጥተኛ ያልሆነ ሥልጠናም ይሰጥ ነበር። ኦሬገን የተባለው በአሌክሳንደሪያ በ250 ዓ.ም አካባቢ ይኖር የነበረ የጥንት ቤተ ክርስቲያን አባት ይህንን በተመለከተ ስላለው የመርሐ ግብር ቅደም ተከተለ እንደሚከተለው ጽፎአል። 1) የአዲስ አማኝን ግብረገባዊ ባሕርይና ተግባር የሚዳስስ የቅድሚያ ምርመራ፣ 2) አስፈላጊ ከሆነ ግላዊ የሆነ መመሪያ መስጠት፣ 3) እንደ «ሰሚ» በአምልኮ እንዲሳተፉ መቀበል፣ 4) ከአምልኮ አገልግሎቶች በኋላ ተጨማሪ መመሪያዎች የሚሰጥበት ጊዜ፣ 5) ተማሪው እንዲያድግ ዕውቀትንና ግብረገብነትን በተመለከተ ተጨማሪ የሆነ መጠይቅ፣ 6) ከጥምቀትና ከቤተ ክርስቲያን አባልነት በፊት ጥልቅና ዝርዝር የሆነ ትምህርት (ዳንኤል /«Daniels»፣ ገጽ 37)።

አሁን እንደምንረዳው የክርስትና ትምህርት ርእሰ-ጉዳዮች ከሰሚዎቹ ሁኔታዎችና የመሪዎች ደረጃዎች ጋር የተገናዘቡ መሆን ይኖርባቸዋል።

በዚህ ጊዜ የሐሰት ትምህርት ዋና ችግር እየሆነ መጣ። ከቦታ ወደ ቦታ የሚዘዋወሩ አስተማሪዎች ከቅዱሳን መጻሕፍት ተቃራኒ የሆነ ትምህርት ከቤተ ክርስቲያን ወደ ቤተ ክርስቲያን እየሄዱ ያስፋፉ ጀመር። አንዳንዶቹ ግርዛትንና ሕግ መጠበቅን በአዳዲስ አማኞች ላይ ሊጭኑ የሚፈልጉ የአይሁዳዊነት እምነት አስፋፊዎች ነበሩ። (ዳውሎስ በገላትያና በቆሮንቶስ

መልእክቶች፡- ዮሐንስ ደግሞ በ1ኛ መልእክቱ ይህን ትምህርት ፋርሽ በማድረግ እንዴት እንዳስተማሩ ተመልከቱ።)

ወደ ቤተክርስቲያን ውስጥ እየመጡ የነበሩትን እነዚህን የስሕተት ትምህርቶች ለመቃወም የተጻፉ ጽሑፎች በመልእክቶች ውስጥ ብዙ ቦታ ሸፍነዋል። በሁለተኛ ቀን ላይ ቤተ ክርስቲያንን ከስሕተት የመጠበቅን አስፈላጊነት እንደተማርን ታስታውሳላችሁ፤ ይህ በቤተ ክርስቲያን የሚሰጥ የክርስቲያናዊ ትምህርት አንዱ ተግባር መሆን አለበት።

16ኛ ጥያቄ፡- ሀ) ሥራ- መሠረታቸው ከአይሁድ ወይም ከአረማውያን ለሆኑ ሰዎች ከቀረበው የትምህርት አሰጣጥ ልዩነት ያጤንኸው ምንድን ነው? ከዚህ ምን እንማራለን? ለ) በኢትዮጵያ የምትገኘውን ቤተ ክርስቲያን ከሚፈታተኗት የስሕተት ትምህርቶች አንዳንዶቹን ጥቀስ። እነዚህን የስሕተት አስተማሪዎች በምትገናኛቸው ጊዜ እምነትህን ለመከላከል የምትናገረው ነገር ምንድን ነው?

ሐ. ከአምስተኛው እስከ አሥራ ስድስተኛው ክፍለ ዘመን እና ተሐድሶ።

በመቶዎቹ በሚቆጠሩት በእነዚህ ዓመታት በቤተክርስቲያን የማስተማር አገልግሎት በቂ ጥረት ስላልተደረገ በተራው ምእመንም ሆነ በካህናቱ ዘንድ የነበረው ደካማነትና ያለማወቅ ገሃድ የወጣ ነበር። በገጻማት ተዘግተው የሚኖሩ ጥቂት መነኩሴዎች ቅዱሳት መጻሕፍትን ለመጠበቅ ይፈልጉ ነበር። በአውሮፓ እና በእንግሊዝ አገር የሚገኙ ጥቂት ብርቱ መሪዎች ተሐድሶ ለማምጣት የሞከሩ ቢሆኑም እስከ አሥራ ስድስተኛው ክፍለ ዘመን ድረስ ውጤት ያለው አንዳችም ነገር አልተፈጸመም።

ለትምህርት በነበረ ታላቅ ጥማት ለዓለማዊ ትምህርት ዳግመኛ መወለድ በር የከፈተ የለውጥ እንቅስቃሴ በአውሮፓ ተከሰተ። ከዚህ እንቅስቃሴ ጋር በ16ኛው መቶ ክፍለ ዘመን የጳጳሱን ሥልጣን በቅዱሳት መጻሕፍት ሥልጣን የተካ ሃይማኖታዊ እንቅስቃሴ መጣ። የዚህ እንቅስቃሴ አንዱ ትኩረት በእያንዳንዱ አማኝ ከህነት ላይ ስለነበር እያንዳንዱ አማኝ በእግዚአብሔር ዘንድ ያለበትን የግል ኃላፊነት በመመርኮዝ ዓለም አቀፋዊ ትምህርትን አስፋፋ።

ሉተር፡ ሜላክፒን፡ ዝዊንግሊ፡ ካልቪን እና ጆን ኖክስ የተባሉት የዘመኑ የተሐድሶ መሪዎች በጀርመን፡ በስዊዘርላንድ እና በስኮትላንድ የመንግሥት ባለሥልጣናትን ለወንዶችና ለሴት ልጆች ትምህርት ቤት እንዲመሠረት እንዲያደርጉ አበረታቱ። እነዚህ ትምህርት ቤቶች የሚያስተምሩት በሕዝቡ የአፍ መፍቻ ቋንቋ ሆኖ የሕዝቡን መንፈሳዊም ሆነ ዓለማዊ የትምህርት ፍላጎት የሚያሟሉ ነበሩ። እነዚህ መሪዎች በተጨማሪ ቅዱሳት መጻሕፍትን ወደ ሕዝቡ ቋንቋ በመተርጎም ተራው ሕዝብ በሙሉ ሊያነባቸው እንዲችል አድርገዋል። እነዚህ ትርጉሞች በቤተ ክርስቲያን ይነበቡ፡ በቤት ውስጥ አገልግሎት ላይ ይውሉና በትምህርት ቤትም ይጠኑ ነበር። እንዲሁም በሕዝቡ ቋንቋ መስበክ ጀምረው ነበር፤ ቀድሞ ግን ሁሉም ነገር በላቲን ቋንቋ ብቻ ነበር። ይህም ከመጽሐፍ ቅዱሳዊ ትምህርት እጦት የተነሣ እየሞተች በነበረችዋ ቤተ ክርስቲያን ውስጥ መነቃቃትና መታደስን አመጣ።

በኋላም ይህ እንቅስቃሴ ወደ ኒዘርላንድ ተሰፋፋ። በመጨረሻም ወደ አሜሪካ ተሰራጨ።

በ16ኛው መቶ ክፍለ ዘመን መጨረሻ ላይ ጎተንበርግ የተባለው ሰው የማተሚያ መግሪያን ፈለሰ። በዚህም መጽሐፍ ቅዱስና ሌሎች የጸሎት ጊዜ የጥምና ጽሑፎች በተሻለ ፍጥነት ለማባዛትና ለመሰራጨት ችሎ። መጻሕፍት በብዙ ቁጥር ለመታተም በመቻላቸው የሚያነባቸው ሰው ቁጥር ጨመረ።

መ. የሰንበት ትምህርት ቤት እንቅስቃሴ

በ1780 ዓ.ም ሮበርት ራኪስ የተባለ እንግሊዛዊ በፋብሪካ ውስጥ ወይም በማዕድን ቁፋሮ ተገባር ተቀጥረው በሳምንት ለስድስት ቀናት የሚሠሩና ለትምህርት ዕድል ያላገኙ ብዙ ድሆች ልጆችን ችግር ተመለከተ። እርሱም በፈቃደኛ መምህራን የሚሰጡ የሰንበት ትምህርት ቤቶችን በማደራጀት ልጆቹ ግንባብ እንዲችሉና ቅዱሳት መጻሕፍትን እንዲያጠኑ እንዲሁም መሠረታዊ ትምህርቶችን እንዲማሩ የሚደረግበትን ዕድል አዘጋጀ። ይህን እንቅስቃሴ በእንግሊዝ አገር ያለው ናክስ ደገፈው፤ ወዲያውም ወደ አሜሪካ አገር ሁሉ ተሰራጨ። ከዚያን ጊዜ ወዲህም በአውሮፓ እና በአሜሪካ ከቤተክርስቲያን ተግባራት አንዱ ክፍል ሆኖ ቀጥሏል።

ይህ እንቅስቃሴ እያደገ በሄደ መጠን ዓለማዊውን ትምህርት መንግሥት ሲወስድ፤ ለልጆች የሚሰጠው መንፈሳዊ ትምህርት በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ቀጠለ። ለወጣቶችና ለጎልግላች የሚሆኑ ክፍሎችም ተከፈቱ። በቤተ ክርስቲያን ውስጥ የሚገኝ እያንዳንዱ የዕድሜ ክልልም ቀጣይ የሆነውን የቅዱሳት መጻሕፍት ትምህርት ለመቀበል እስከ ዛሬ ድረስ ችሏል።

17ኛ ጥያቄ፡- ሀ) የቤተ ክርስቲያንን የክርስቲያናዊ ትምህርት ታሪክ በምትሰግበት ጊዜ በቀድሞ ዘመን ከነበረው ብርታትና ጥንካሬ የተግርዥው ምንድን ነው? ለ) በኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ሰላለው ክርስቲያናዊ ትምህርት ፍላጎት በምታስብበት ጊዜ ከቤተ ክርስቲያን ትምህርት ጋር ልታዛምደው የምትችለው አምንታዊ አላብ አለህ?

5ኛ ቀን፡- ሳምንታዊ ስብሰባ

1. መሪው አምስት ደቂቃ የሚወስድ የጽዋና መልእክት ግዘጋጀት አለበት።
2. ለራሳችሁና በቤተ ክርስቲያን የትምህርት ፕሮግራም ውስጥ ሰላላችሁ ተሳትፎ ለአሥር ደቂቃ ያህል ጸልዩ።
3. በዚህ የመጀመሪያ ሳምንት ትምህርት ጥያቄዎች ላይ አንድ ጊዜ ተነጋገሩባቸው፤ የዚህ ትምህርት ዓላማ የክርስቲያናዊ ትምህርት መሠረት የሆነው ያለፈው ታሪክ ምን እንደሆነ መረጃ መስጠት እንደሆነ ትረዳላችሁ። ለተማሪዎች አዲስ በሆኑ ንድፈ አሳቦችና አስተሳሰቦች ላይ ተነጋገሩባቸው።
4. ከዚህ በሚቀጥሉት ጥያቄዎች ላይ ትንሽ ጊዜ በመውሰድ ተወያዩ።

ሀ. ስለ ክርስቲያናዊ ትምህርት የራሳችሁን ትርጉም ከልሱ ለከፍሉ አንብቡት። በአባባችሁ ላይ ልትጨምሩት ወይም ልትቀንሱ የሚያስፈልግ ነጥብ ይኖራልን?

ለ. በቤተ ክርስቲያናችሁ ውስጥ ባለው የክርስቲያናዊ ትምህርት ጠንካራና ደካማ ገናኝ ላይ ተወያዩ፤ መሻሻል ሊገኝ የሚችልባቸውን የመፍትሔ አላቦች ስጡ።

ሐ. ቤተ ክርስቲያናችሁ መተዳደሪያ ደንብ አላትን? የእምነት መግለጫስ? አጥንታችሁታልን? የክርስቲያን እምነት አስተምህሮዎችን በትክክል የያዘ ነውን? ካልሆነ መጨመር ያለበት ምንድን ነው?

መ. ከታሪክ ልንግር እንችላለን? እግዚአብሔር በኢትዮጵያ ውስጥ በኃይል ስለ ሠራ እንጸባራቂና የምታድግ ቤተ ክርስቲያን እንድትኖር አድርጓል። ለቤተ ክርስቲያኒቱ ዕድገት ምክንያት የሆኑ አንዳንድ ነገሮች ምንድን ናቸው? አሉታዊ ተጽዕኖ የነበራቸው አንዳንድ ምክንያቶች ምንድን ናቸው?

5. ስብሰባውን በጸሎት በመዝጋት እነዚህን ንድፈ አላቦች በቤተ ክርስቲያናችሁ ሕይወት ውስጥ ለማየት እግዚአብሔር እንዲረዳችሁ ጠይቁ።

ትምህርት ሁለት

የቤተ ክርስቲያን የማስተማር አገልግሎት

1ኛ ቀን፡- ቤተ ክርስቲያን- የክርስቲያን ግንባረሰብ ትምህርት ቤት

1ኛ ጥያቄ፡- ሀ) ጌታ ኢየሱስ ክርስቶስ ለደቀ መዛሙርቱ የተናገራቸው የመጨረሻዎቹ ቃላት ምን ነበሩ? ማቴ. 28:18-20 ግር. 16:15-20 ሉቃ. 24:45-49 እና ዮሐ. 20:21 አንብብ። ለ) ይህ ታላቁ ተልዕኮ ከዚህ ዘመን አገልግሎት ጋር ይዛመዳል? ሐ) ኢየሱስ ደቀ መዛሙርቱ እንዲያደርጉ የተናገራቸው አራቱ ነገሮች ምንድን ነበሩ? መ) ለእነርሱ የገባላቸው የተስፋ ቃል ምን ነበር?

1. ቤተክርስቲያን ማስተማር ያለባት ለምንድን ነው?

ጌታ ኢየሱስ ክርስቶስ ከሞተ፤ ከተቀበረ እና ከተነሣ በኋላ ደቀ መዛሙርቱን በገሊላ ተራራ ላይ እንዲገናኙት ተናገራቸው። በተገናኙም ወቅት እንዲህ አላቸው። «ሥልጣን ሁሉ በሰማይና በምድር ተሰጠኝ። እንግዲህ ሂዱና አሕዛብን ሁሉ በአብ በወልድና በመንፈስ ቅዱስ ስም እያጠመቃችኋቸው፤ ያዘዝኋችሁንም ሁሉ እንዲጠብቁ እያስተማራችኋቸው ደቀ መዛሙርት አድርጓቸው፤ እነሆም እኔ እስከ ዓለም ፍጻሜ ድረስ ሁል ጊዜ ከእናንተ ጋር ነኝ» (ማቴ 28:18-20)።

ጌታ ወደ ሰማይ ዐርጎ በአብ ቀኝ የተቀመጠው እነዚህን ቃላት ከተናገረ በኋላ ነበር።

በዚህ ትምህርት ኢየሱስ በመጨረሻ ለደቀ መዛሙርቱ የሰጠው ትእዛዝ ምንን እንደሚያመለክት እናያለን? አንድ የቤተሰብ ኃላፊ ሊሞት ሲቃረብ ቤተሰቡ የካዘውን ቃል ወይንም በመጨረሻ ሊናገር የሚፈልገውን ፈቃዱን

ለማዳመጥ ይጓጓሉ። የክርስቶስ ቤተሰቦች የሆንን እኛም እንዲሁ ጌታችን የተናገራቸውን የመጨረሻ ቃላት ተጠንቅቀን ልንይዝ ይገባል። ምክንያቱም ጌታችን ማስተማር እንዳለብን አዝዞናል።

ደቀ መዛሙርቱ ከጌታ ጋር ለሦስት ዓመት ተኩል እንደተመላለሱና ሲነጋገሩ እንደቆዩ ማስታወስ አለብን። ጌታም በቃልና በምሳሌነት ታማኝ ሆኖ ያስተምራቸው ነበር። በሁሉም ቤተ ክርስቲያን ለክርስቶስ ፈቃድ ታዛዥ እንድትሆን የሚያደርጉ በቂ ሥልጠና የተሰጣቸው መሪዎች ያስፈልጋሉ።

2. ኢየሱስ ደቀ መዛሙርቱን ወደ ዓለም ላካቸው

ሀ. የመጀመሪያው የኢየሱስ ትእዛዝ “ሂዱ” እና “ወንጌልን ስበኩ” የሚለው ነው።

1. ወንጌልንም ለመስበክ የሚያስችለውን ኃይል መንፈስ ቅዱስን ስጥቷቸዋል።

ጌታ ለደቀ መዛሙርቱ የሰጣቸው የመጨረሻ ቃላት በታላቁ ተልዕኮ ውስጥ ተካትተዋል። በመጀመሪያ ጌታ ያዘዘው “ሂዱ” በማለት ነው። በማርቆስ ወንጌል እንደ ተጻፈው ኢየሱስ እንዲህ አለ፡- «ወደ ዓለም ሂዱ ወንጌልንም ለፍጥረት ሁሉ ስበኩ» (ማር. 16:15)። ስለዚህ የቤተ ክርስቲያን የመጀመሪያ (ቀደምት) ተግባሯ ወንጌልን ማሠራጨት ነው። በአብዛኛው ዛሬ ይህ ተግባሯ እንደ መጨረሻው ሥራ ተቆጥሮ የተተወ ወይም ከነጭራሹ የተረዛ ነው። የጌታ የመጀመሪያ ትእዛዝ ግን “ሂዱ” የሚል ነው። ኢየሱስም እንዲህ አለ፤ “አብ እንደ ላከኝ እኔ ደግሞ እልካችኋለሁ (ዮሐ. 20:21)”

በሐዋርያት ሥራ ምዕራፍ 1:8 ላይ ኢየሱስ እንዲህ አላቸው። «...ነገር ግን መንፈስ ቅዱስ በእናንተ ላይ በወረደ ጊዜ ኃይልን ትቀበላላችሁ፤ በኢየሱሳሌምም በይሁዳም ሁሉ በሰማርያም እስከ ምድር ዳርም ድረስ ምስክሮቼ ትሆናላችሁ»።

መንፈስ ቅዱስ የእውነት መንፈስ ለወንጌል ሥራ ቅባትን ለመስጠት ተልኳል። ዮሐ.14:17 እንዲህ ይላል፡- «...ከእናንተ ዘንድ ስለሚኖር በውሥጣችሁም ስለሚሆን...»። በዚሁ ምዕራፍ ቁጥር 26 «አብ በስሜ የሚልከው ግን መንፈስ ቅዱስ የሆነው አጽናኝ እርሱ ሁሉን ያስተምራችኋል እኔም የነገርኋችሁን ሁሉ ያሳስባችኋል»። ዮሐንስም በምዕራፍ 16:13-14 ላይ ጨምሮ ሲጽፍ፤ «...እርሱ የእውነት መንፈስ በመጣ ጊዜ ወደ እውነት ሁሉ ይመራችኋል፤ የሚሰማውን ሁሉ ይናገራል እንጂ ከራሱ አይነግርምና የሚመጣውንም ይነግራችኋል፤ እርሱ ያከብረኛል፤ ለእኔ ካለኝ ወስዶ ይነግራችኋልና»።

አማኙ ከተለወጠበት ጊዜ ጀምሮ በውስጡ የሚኖረው መንፈስ ቅዱስ በማስተማር፤ በመምራት፤ ኢየሱስ የተናገረውን በማሳሰብ ሥራውንም ለመሥራት የሚያስችል ኃይል እየሰጠ አብሮት ይኖራል።

2ኛ ጥያቄ፡- ንስሐ መግባት ግለት ምን ግለት ነው? ምሳሌ 28:13 እንብብ። ለእውነተኛ ንስሐ የሚያስፈልጉን ሁለት ነገሮች ምንድን ናቸው? ኢሳ. 55:6-7 እንብብ። እውነተኛን ንስሐ ስንገባ እግዚአብሔር ምን ያደርጋል?

2. ንስሐ ስለመግባትና በክርስቶስ ላይ ስላለ እምነት ግስተግር አለብን።

ጌታ ኢየሱስ ያዘዘን ወደ ዓለም ሁሉ “ሄደን” የእርሱ ምስክሮች እንድንሆን ነው። ለዚህ ደግሞ የሚያስችለንን በውስጣችን በሚኖር መንፈስ «ቅዱስ» አማካኝነት ሰጥቶናል። ይህ መንፈስ ቅዱስ «የእውነት መንፈስ» ነው። ስለዚህም መንፈስ ቅዱስ ንጹሕ በሆነ ዕቃ ውስጥ ስለሚሠራ ራስን በሙላት እውነትን ለሚናገር ለእርሱ ግስረከብ ይገባል።

ወንጌልን ስናውጅ ወንጌል በጣም ግልጽ ሆኖ መቅረብ አለበት። (አንድን ሰው ወደ ክርስቶስ ለማምጣት የሚያስችለንን ትምህርት ተወግሮ እርዳታ ለማግኘት ትምህርት አምስት፣ አራተኛ ቀን ተመልክት።) ኢየሱስ በሉቃስ 24:47 ስለ ራሱ ሲናገር፡ «በሰሙም ንስሐና የኃጢአት ስርየት ከኢየሩሳሌም ጀምሮ በአሕዛብ ሁሉ ይሰበካል ተብሎ እንዲሁ ተጽፎአል» ብሏል። መጥምቁ ዮሐንስና ኢየሱስ ሁለቱም የመጡት «የንስሐን» ስብከት እየሰበኩ ነበር።

ንስሐ መግባት ግለት የራስን አጃም መለወጥና ስለ ሠሩት የተሳሳተ ሥራ መጸጸት፣ ከከፋት መንገድ መመለስና ትክክለኛውን መንገድ ለመያዝ ፈቃደኛ መሆን ግለት ነው። በምሳሌ 28:13 ላይ እንደተጻፈው «ኃጢአቱን የሚሰውር አይለግም፤ የሚናዘዝባትና የሚተዋት ግን ምሕረትን ያገኛል»። እንደገናም በኢሳይያስ 55:6-7፡ «እግዚአብሔር በሚገኝበት ጊዜ ፈልጉት፣ ቀርቦም ሳለ ጥሩት ክፉ ሰው መንገዱን በደለኛም አሳቡን ይተው፤ ወደ እግዚአብሔርም ይመለስ እርሱም ይረዳል፤ ይቅርታውም ብዙ ነውና ወደ አምላካችን ይመለስ»።

ሰዎች ወደ እውነተኛው የንስሐ ሕይወት እንዲመጡ ከምስክርነት ጋር ኃጢአት ምን እንደሆነ ጥንቃቄ የሞላበትን ትምህርት በማዛመድ ግቅረብ አለብን። ኢየሱስ በሉቃስ 5:31፡ «...ሕመምተኞች እንጂ ባለጤናዎች ባለመድኃኒት አያስፈልጋቸውም፤ ኃጢአተኞችን ወደ ንስሐ እንጂ ጳድቃንን ልጠራ አልመጣሁም አላቸው»። አንድ ሰው በትክክል ለመጻን ያለምንም ተስፋ የጠፋ መሆኑን ግወቅ አለበት። በሮሜ 3:10-12፡ «ጻድቅ የለም አንድ ሰንኳ፤ አስተዋይም የለም፤ እግዚአብሔርንም የሚፈልግ የለም፤ ሁሉ ተሳስተዋል፤ በአንድነትም የማይጠቅሙ ሆነዋል ቸርነት የሚያደርግ የለም፤ አንድ ሰንኳ የለም» ተብሎ ተጽፎአል።

ለኃጢአተኛ ብቸኛ መፍትሔ ኃጢአቱን መናዘዝና በጌታ በኢየሱስ ክርስቶስ ግመን ነው። ጌታ ኢየሱስ የዓለምን ሁሉ ኃጢአት ለማስወገድ የራሱን ሕይወት ሰጥቷልና። በኢሳይያስ 53:6፡ «እኛ ሁላችን እንደ በሳች ተቅብዝብዘን ጠፋን ከእኛ እያንዳንዱ ወደ ገዛ መንገዱ አዘነበለ እግዚአብሔርም የሁላችንን በደል በእርሱ (በክርስቶስ) ላይ አኖረ» ተብሎ ተጽፎአል። ተስፋችን እርሱ ጌታ ብቻ ነው። «በእርሱ የሚያምን ሁሉ

የዘላለም ሕይወት እንዲኖረው እንጂ እንዳይጠፋ እግዚአብሔር አንድያ ልጁን እስኪሰጥ ድረስ ዓለሙን እንዲሁ ወድሏልና» (ዮሐ. 3:16)። «በእርሱ በሚያምን አይፈረድበትም በማያምን ግን በአንዱ በእግዚአብሔር ልጅ ስም ስላላመነ አሁን ተፈርዶበታል» (ዮሐ 3:16-18)።

ንስሐ ያልገባ ኃጢአተኛ ፍጻሜ በሌለው ዘላለማዊ ቅጣት ከእግዚአብሔር ተለይቶ በገሃነም እንዲኖር ተኮንኗል። ሉቃስ 16:19-31፤ ዮሐ. 3:36 አንብብ። ኃጢአትን መናዘዝና በኢየሱስ ክርስቶስ ግመን ክርስቲያን ለመሆን የሚወስዱ ወሳኝ እርምጃዎች ናቸው። እነዚህን እርምጃዎች ያልወሰደ ሰው ዳግም ተወልዷል ማለት አጠራጣሪ ነው።

ለ. አሕዛብን ሁሉ ደቀ መዛሙርት አድርጓቸው

ደቀ መዛሙር ከአስተማሪው የተለያዩ ትምህርቶችን የተማረ ሰው ነው (Douglas/ዳግላስ፡ ገጽ 285)። በተጨማሪ ምንም ያህል ዋጋ ቢያስከፍልም እንኳ ኢየሱስ የተናገረውን ማስቀደምን ይጨምራል።

ኢየሱስ በዙሪያው ላሉ ሕዝብና ለደቀ መዛሙርቱ ሲናገር፡ «... በኋላዬ ሊመጣ የሚወድ ቢኖር ራሱን ይካድ መስቀሉንም ዕለት ዕለት ተሸክሞ ይከተለኝ» ብሏል።

አንድ ሰው ለደኅንነት የሚሆን ውሳኔ አድርጎ ወደ ክርስቶስ ከመጣ በኋላ ራሱን ሙሉ በሙሉ ለጌታ እንዲሰጥ የሚያስችለውን ትምህርት ይፈልጋል። ጳውሎስ በ1ኛ ቆሮ 6:19-20 ሲያስተምር፡ «ወይስ ሥጋችሁ ከእግዚአብሔር የተቀበላችሁት በእናንተ የሚኖረው የመንፈስ ቅዱስ ቤተ መቅደስ እንደሆነ አታውቁምን? በዋጋ ተገዝታችኋልና ለራሳችሁ አይደላችሁም፤ ለሰዚህ በሥጋችሁ እግዚአብሔርን አክብሩ» ብሏል።

አዲስ አማኝ የክርስቶስ አካል ክፍል እንደሆነ ተገንዝቦ በሚያደርገው ነገር ሁሉ ጌታን ማክበር እንዳለበት መረዳት ይገባል። ወደዚህ መረዳት ደግሞ የሚመጣው ቅዱስ ቃሉን እየተማረ በክርስቶስ ውስጥ የሚኖር ሰው ሕይወት ምን ዓይነት መሆን እንዳለበት በሚገባ ሲገነዘብ ነው።

ሐ. በአብ በወልድ እና በመንፈስ ቅዱስ ስም አጥምዳቸው

ጥምቀት በኃጢአታችን ንስሐ ስለ መግባታችንና በክርስቶስ ኢየሱስ ስለ ግመናችን በሰዎች ፊት የምንሰጠው ምስክርነት ነው። በሐዋርያት ሥራ 2:38-41 ላይ ጴጥሮስ ሰዎች ከኃጢአታቸው ንስሐ ይገቡ ዘንድ በመወሰን እጅግ ጠንካራ የሆነ ትምህርት ሲሰጥ እንመለከተዋለን። ሰዎቹም ኃጢአተኝነታቸውን በማመን ከእግዚአብሔር ዘንድ ይቅርታ እንደለመኑ እናያለን። በሐዋርያት ሥራ 3:19 ጴጥሮስ፡ «...ኃጢአታችሁ ይደመሰስ ዘንድ ንስሐ ግቡ ተመለሱም» ብሏል። ከዚህም በኋላ እስካሁን ድረስ ባልተቀበሉት በመሢሔ በኢየሱስ ክርስቶስ ስም መጠመቅ ነበረባቸው፤ ለአንድ አይሁዳዊ ይህን እርምጃ መውሰድ ከፍተኛ ነገር ነበር። ኢየሱስ ክርስቶስ የሰው ልጆችን ኃጢአት የተሸከመ ደኅንነትን የሚሰጠው መሢሕ መሆኑን መቀበል ነበረበት። «መዳንም በሌላ በማንም የለም እንድንበት

ዘንድ የሚገባን ለሰዎች የተሰጠ ስም ከሰማይ በታች ሌላ የለምና» (የሐዋርያት ሥራ 4:12)። ዛሬም ለእኛ እንዲሁ ነው።

ኢየሱስ ክርስቶስን እንደ ግል አዳኛቸው አድርገው ከተቀበሉ በኋላ ተጠምቀው ኃጢአታቸው ይቅር እንደተባለላቸው በማረጋገጥ መንፈስ ቅዱስን ተቀበሉ። በሮሜ 6:4 እንደ ተጻፈው፡ «እንግዲህ ክርስቶስ በአብ ክብር ከሙታን እንደተነሣ እንዲሁ እኛም በአዲስ ሕይወት እንድንመላለስ ከሞቱ ጋር አንድ እንሆን ዘንድ በጥምቀት ከእርሱ ጋር ተቀበርን»።

ጥምቀት ከክርስቶስ ጋር ስለ መዋታችንና ከእርሱ ጋርም በአዲስ ሕይወት ሕያዋን ሆነን ስለ መነሣታችን በሰው ፊት የምንሰጠው ምስክርነት ነው። በዚሁ ምዕራፍ ቁጥር 11 ላይም «እንዲሁም እናንተ ደግሞ ለኃጢአት እንደዋታችሁ ግን በክርስቶስ ኢየሱስ በጌታችን ሆናችሁ ለእግዚአብሔር ሕያዋን እንደሆናችሁ ራሳችሁን ቁጠሩ» ተብሎ ተጽፎአል።

መ. ያዘዝኋችሁንም ሁሉ እንዲጠብቁ አስተምሯቸው

ከጥምቀት በኋላም ትምህርት መቀጠል አለበት። ይህም ጥልቅ የሆነ የእግዚአብሔር ቃል ትእዛዛትን መግር መቀጠል ስላለበት ነው። አዳዲስ የቤተክርስቲያን አባላትን ማስተማር ብዙ ጥንቃቄ ሊደረግለት የሚገባ ተግባር ነው። ምክንያቱም የክርስትና ሕይወት ምን ግለት እንደሆነ ለመረዳት ገና ልጆች ናቸውና። በትምህርት 16፤ ከ1-4ኛ ባሉት ቀናት ለአዳዲስ አማኞች ምን ማስተማር እንዳለብን ተጨማሪ ትምህርት በስፋት እንሰጣለን።

3. ለአገልግሎት ማብቃት

ኢየሱስ ይህ ሥራ የእኛ ብቻ ያለመሆኑን በሁለት ነገሮች አረጋግጦልናል።

ሀ. ኢየሱስ ሥልጣን ሁሉ በሰማይና በምድር ተሰጥቶታል (ማቴ. 28:18)።

ስይጣን ለጌታ ኢየሱስ የዓለም መንግሥታትን ሥልጣንና ክብር ሁሉ አቅርቦለት ነበር። ስይጣን በኩፊት ተሞልቶ እንዲህ አለ፤ «ሥልጣንና የዓለምን መንግሥታት ክብራቸው ሁሉ ለእኔ ተሰጥቶኛል ለምወደው ለማንም እሰጠዋለሁ አንተ ወድቀህ ብትሰግድልኝ እሰጥሃለሁ»።

ኢየሱስ በመስቀል ላይ ከመሞቱ ጥቂት ጊዜ በፊት እንዲህ ብሏል፤ «አሁን የዚህ ዓለም ፍርድ ደርሶአል አሁን የዚህ ዓለም ገዢ ወደ ውጪ ይጣላል»። በኢየሱስ ሞትና ትንሣኤ የስይጣን ኃይልና ሥልጣን ተገፍቷል። ኢየሱስ ክርስቶስ ድልን ተቀዳጅቷል። ስለዚህም ኢየሱስ ሥልጣን ሁሉ በሰማይ በምድር ተሰጠኝ ለማለት ይችላል። ስለሆነም እኛ ወንጌልን በመስበክ ሰዎችን ወደ ክርስቶስ ለማምጣት ምንም ፍርሃት ሊሰማን አይገባም። «በዓለም ካለው ድልቅ በእናንተ ያለው ታላቅ ነውና» (1ኛ ዮሐንስ 4:4)።

ለ. ከእኛ ጋር ሊኖር ቃል ገብቶልናል

ኢየሱስ ሥልጣን እንዳለው ብቻ ሳይሆን ከእኛ ጋር እንደሚሆንም ቃል ገብቶልናል። «እነሆም እኔ እስከ ዓለም ፍፃሜ ድረስ ሁል ጊዜ ከእናንተ ጋር ነኝ» (ማቴ. 28:20)። እንደገና በማርቆስ ወንጌል 16:15-18 ላይ ጌታ ኢየሱስ ደቀ መዛሙርቱን ወንጌልን እንዲሰብኩ ካዘዛቸው በኋላ «እነርሱም ወጥተው በየስፍራው ሁሉ ሰበኩ ጌታም ከእነርሱ ጋር ይሠራ ነበር በሚከተሉትም ምልክቶች ቃሉን ያጸና ነበር» የሚል ቃል ቁ. 20 ላይ እናነባለን።

ልንሠራው የሚገባን ታላቅ ሥራ የተሰጠን ቢሆንም እንኳ እርሱ ሊመራንና ብቁ ሊያደርገን ከእኛ ጋር እንዳለ ዋስትና ተሰጥቶልናል። የክርስቶስ አካል የሆነችው ቤተክርስቲያን መገንባት (ማደግ) እና በእምነት መጠንከር እንዳለባት ትእዛዝ ተሰጥቷል። ይህ የሚሆነው ደግሞ ቃሉን በታማኝነት በማስተማር፣ ለትምህርቱ በመታዘዝና በዕለታዊ የሕይወት አኗኗር ተግባራዊ፣ በማድረግ ነው።

4. ጥንቃቄ የጎደለው ትምህርት ውጤት

ቤተክርስቲያን የማስተማር አገልግሎትን ችላ ካለች ምእመናን እንዴት መኖር እንዳለባቸው በመዘንጋት ከዕለት ወደ ዕለት የበለጠ ዓለምን እየመሰሉ ይሄዳሉ። በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ስኬታማ በሆነ አገልግሎት ፊት የተደቀነው ትልቁ አደጋ ከውስጥ የሚነሣ ችግር ነው። ያለ በቂ ጥናት፣ ጸሎትና ዝግጅት የሚሰጥ ትምህርት ቤተ ክርስቲያን እንድታንቀላፋ በማድረግ ለመከፋፈል በር ይከፍታል። አወዛጋቢና ወጥ ያልሆኑ ልምዶችን ያስከትላል። የምእመናን ቁጥር እየቀነሰ ይመጣል፤ ምእመናን እሑድ ጠዋት ወይም የጸሎት ስብሰባዎች በሚደረጉባቸው ምሽቶች ወደ ቤተ ክርስቲያን ከመሄድ ይልቅ ሌላ ነገር ይመርጣሉ። ቤተ ክርስቲያን የአሕዛብ መሳለቂያ ትሆናለች።

ለማርት “Smart” በጻፈው መጽሐፍ በ32ኛው ገጽ ላይ፣ «ቤተክርስቲያን ወደ ተራራ በመውጣት የራሷን ሕይወትና እምነት በሁሉም አቅጣጫዎች መመርመር አለባት፤ ይህም የዓይነት-ስውርነትን፣ ያለማመንን፣ ያለመታመንንና ያጋጠሙትን መኖር ተረድታ ጊዜው ሳያልፍ ማስጠንቀቂያ ለመስጠት እንድትችል ነው» ብሏል።

5. ቤተክርስቲያን ለመኖር የግድ ማስተማር አለባት።

አማኞችም ለቃሉ ታዘው እግዚአብሔርን ደስ የሚያስኝ ኑሮ መኖር እንዲችሉ የእግዚአብሔርን ቃል መማር አለባቸው። የእግዚአብሔርን ቃል የምትማርና ቃሉን የምትታዘዝ ቤተክርስቲያን ደግሞ ወንጌልን ለሌሎች ታደርሳለች።

3ኛ ጥያቄ፡- ቤተ ክርስቲያንህን አሳብ። በቤተ ክርስቲያንህ ውስጥ ስላለው የማስተማር አገልግሎት በዝርዝር ተናገር። በቤተክርስቲያንህ ውስጥ ያሉ ክርስቲያኖች በእምነታቸው ያደጉ ይመስላሃል? ለምን?

4ኛ ጥያቄ፡- ቤተ ክርስቲያንህ ጌታን ለማያውቁ ሰዎች የመመስከርን ተግባር በሚገባ ትፈጽማለች? በቤተ ክርስቲያንህ አቅራቢ የማያምኑ ሰዎች አሉን? ቤተ

ክርስቲያን ለእነዚህን ሰዎች ለመድረስ ምን ፕሮግራም አላት? እንደዚህ ዓይነት ፕሮግራም ከሌላት ምን እንዲደረግ አላብ ትሰጣለህ?

ሁለተኛ ቀን፡- በክርስቲያናዊ ትምህርት ፕሮግራም ማን ያስተምራል?

5ኛ ጥያቄ፡- ሀ) ኢየሱስ ክርስቶስ ወደ ዓለም ሁሉ እንዲጻፉ፤ ደቀ መዛሙርት እንዲያደርጉ፤ እንዲያጠምቁና እንዲያስተምሩ ትእዛዝ የሰጠው ለማን ነበር? ለ) በቤተ ክርስቲያን ውስጥ የክርስትና ትምህርት ፕሮግራም ለማድረጅ መሪነቱን መውሰድ ያለበት ማን ነው? ሐ) ኃላፊነትን የሚወስዱ መሪዎች ምን ዓይነት ሥልጠና እንዲኖራቸው ያስፈልጋል? መ) ሥልጠና ከሌላቸው ሊወለድ የሚችሉባቸውን መንገዶች ጠቁም። 1ኛ ጴጥሮስ 5:1-4 አንብብ። ጴጥሮስ የሚናገረው ለማን ነበር? ስለ ራሱ ምን አለ? መንጋውን የመጠበቅ ኃላፊነት የተሰጠው ለማን ነው?

ቀደም ሲል በቤተ ክርስቲያን ውስጥ እጅግ አንገብጋቢ በሆነ ሁኔታ ስለሚያስፈልግ ጥሩ ሥልጠና ተናጋግረናል። በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ እንዳየነው ጥሩ ትምህርት እንዲሰጥ የእግዚአብሔርም ዓላማ ነው። በዚህ ትምህርት ውስጥ የምንመለከተው በቤተ ክርስቲያን ውስጥ የማስተማሩን ኃላፊነት ማን መውሰድ እንዳለበት መጽሐፍ ቅዱስ የሚናገረውን ነው፤ ምን ዓይነት ሰዎች መሆን አለባቸው? ምን ዓይነት ብቃት ያላቸው እንዲሆኑ ያስፈልጋል?

1) ክርስቲያናዊ ትምህርትን ማድራጀት ያለበት ማን ነው?

ሀ. ሽማግሌዎችና መጋቢው ኃላፊነት አለባቸው።

ጴጥሮስ በ5:1-4 በታናሹ እስያ ተበታትነው ላሉት አይሁዳውያን ክርስቲያኖች ሲጽፍ ሽማግሌዎች ለመንጋው ካለባቸው ኃላፊነት አንጻር ትእዛዝ አስተላልፎአል። ይህንኑ ምንባብ በድጋሚ በጥንቃቄ አንብብ። ጴጥሮስ መንጋውን የመጠበቅን ኃላፊነት የጣለው በቀጥታ በሽማግሌዎች ሜንቃ ላይ ነው። ጴጥሮስ እራሱ ሽማግሌ ስለነበር የሚናገረው በሥልጣን እና ከልምድ የሚያውቀውንም ነው። በእናንተ ዘንድ ያለውን የእግዚአብሔር መንጋ ጠብቁ ይላቸዋል (ቁ.2)።

እረኛው በጎቹን ይጠብቃል፤ ያውቃቸዋል። የለመለመ ሣርና ንጹህ ውኃ ወደ አለበት ስፍራ ይመራቸዋል። ሌሊቱን ሙሉ አብሮአቸው በመቆየት ከአደጋ ይጠብቃቸዋል። የጥንት የቅድስቲቱ ምድር እረኞች ይተኙ የነበረው በበጎቹ ግርግም አጠገብ ወይም በበረቱ መግቢያ በር ሥር ነበር። ይህም በጎቻቸውን ሊተናኮላቸው ከሚመጣው አውሬና ከሌሎች ለመከላከል ሲሉ ነበር። እረኛው በጎች ሊታመሙ ያከማቸዋል፤ ሲቆሰሉም ቁስላቸውን ያሸግላቸዋል።

1. እረኞች መንጋውን መመገብ አለባቸው

ጴጥሮስ የእግዚአብሔርን መንጋ ስለመጠበቅ ሲናገር እረኞችና ሽማግሌዎች ለበጎች (ለምእመናኑ) እንክብካቤ ማድረግ እንዳለባቸው ፍላጎታቸውንም አውቀው መንፈሳዊ መብልና መጠጥ ሊሰጡአቸው አስፈላጊ እንደሆነ መናገሩ ነበር። መንፈሳዊ ጤንነታቸው መጠበቅ አለበት።

ከአደጋም መከላከል አለባቸው። የሰሕተት ትምህርት በዓለም እንደተሠራው ሁሉ በኢትዮጵያም እየተስፋፋ ነው። ጠላትም መንጋውን ለማሳት እየሞከረ ነው። መንጋውን ለመጠበቅ በጥሩ ሁኔታ ማስተማር፣ መገሠጽ፣ ማስተካከል እና በጽድቅ መንገድ ማሠልጠን ያስፈልጋል (2ኛ ጢሞ. 3:16-17)። ወደ ፊት በሚኖሩት ትምህርቶች ውስጥ መንጋውን ስለመመገብ ብዙ እንማራለን።

2. እረኞች ከአደጋ መከላከል አለባቸው

የዮሐንስ ወንጌል በ10ኛው ምዕራፍ የሚያሳስበን ሌቦችና ዘራፊዎች እንዳሉ፣ ያልታሰቡ እንግዶች መጥተው መንጋውን ለማሳትና ለመጉዳት እንደሚሞክሩ ነው። መንጋውን ለማጥፋት ወይም ለመበተን የሚሞክሩ ተኩላዎች አሉ (በቁጥር 12)። የማቴዎስ ወንጌል 7:15 «የበግ ለምድ ለብሰው ከሚመጡባችሁ በውስጣቸው ግን ነጣቂዎች ተኩላዎች ከሆኑ ከሐሰተኞች ነቢያት ተጠንቀቁ» ይላል።

ይሁዳ በእርሱ ጊዜ ለነበሩት ክርስቲያኖች ሲጽፍ አንዳንድ የሐሰት አስተማሪዎች ወደ እነርሱ ሾልከው ስለገቡ ለሃይማኖታቸው እንዲጋደሉ አጥብቆ አሳስቦአቸዋል። እነዚህ መልካሙን ትምህርት የማያስተምሩ እግዚአብሔርን የማይፈሩ ሰዎች ነበሩ (ይሁዳ 3-4)።

6ኛ ጥያቄ፡- በኢትዮጵያ ቤተክርስቲያን ሾልከው የገቡ የሰሕተት ትምህርቶች አሉ። ከነዚህ የሰሕተት ትምህርቶች የምታውቃቸውን ያህል ዘርዝር። በቤተ ክርስቲያንህ ያሉ አማኞችን ከእነዚህ የሰሕተት ትምህርቶች ልትጠብቃቸው ትችላ ዘንድ በመጽሐፍ ቅዱስ የተደገፉ መልሶችን ጻፍ።

አንዳንዶች ዛሬ የሥላሴን ትምህርት በመቃወም ያስተምራሉ። አንዳንዶች የሚያስፈልገን ኢየሱስ ብቻ ነው ይላሉ። ሌሎች የኢየሱስ ክርስቶስን አምላክነት ይከዳሉ። እስከ አሁንም ደግሞ ሌሎች ስለ መንፈስ ቅዱስ የተሳሳተ ትምህርት አላቸው። ሌሎች ነፍስ የማትሞት መሆኑን ይከዳሉ። ሌሎች በእምነት ስለሚገኝ መዳን የተሳሳተ ትምህርት አላቸው። የእያንዳንዱን ትምህርት ስሕተት በአጭሩ እንመልከት።

ሀ. ሥላሴ

በብሉይ ኪዳን ዘፍ.1:26፤ 3:22፤ 11:7፤ እና ኢሳ. 6:8 በመሳሰሉ ጥቅሶች አሐዱ-ሥሉስ አምላክ በብዙ ቁጥር እንደተጠራ ጠንካራ ማስረጃ አለን። ጌታ ኢየሱስ (ወልድ) በነቢዩ ኢሳይያስ በኩል ሲናገር «እግዚአብሔርና መንፈሱ ልከውኛል» ብሏል። ኢሳ.48:16 እንደገናም በመዝ. (45)፤6 እና ኢሳ. 63:9፤10።

መንፈስ ቅዱስ ደግሞ ከአብ ተለይቶ እንመለከተዋለን። በዘፍጥረት 1:1 ስታነብ፡ «በመጀመሪያ እግዚአብሔር ሰማይና ምድርን ፈጠረ። የእግዚአብሔርም መንፈስ በውኃ ላይ ሰፍፎ ነበር።» [ዘፍጥ. 6:3፤ ዘኁል. 27:18፤ መዝ. (51)፤11፤ ኢሳ. 40:13፤ ሐጌ 2:5 ተመልከቱ]።

የሥላሴ ትምህርት በአዲስ ኪዳን በግልጽ ይታወቃል። በኢየሱስ ጥምቀት ጊዜ መንፈስ ቅዱስ በኢየሱስ ላይ ከወረደ በኋላ የእግዚአብሔር ድምፅ ከሰማይ ኢየሱስ የእግዚአብሔር ልጅ መሆኑን ገልጾአል (ማቴ. 3:16)። ደቀ

መዛሙርቱ እንዲያጠምቁ የታዘዙት በአብ በወልድ እና በመንፈስ ቅዱስ ስም ነው (ማቴ. 28:19)። እነዚህ የኢየሱስ ትእዛዛት ናቸው። ሐዋርያት ደግሞ በቡራኪያቸው ሦስቱን አንድ ላይ በማድረግ ይጠቀሙባቸዋል (2ኛ ቆሮ. 13:13)። ስለ ሥላሴ ትምህርት የበለጠ ለመረዳት “Thiessen, Lectures On Systematic Theology”፣ ገጽ 88-89 አንብብ።)

ለ. የክርስቶስ አምላካነት

የሰሕተት አስተማሪዎች ክርስቶስ ከአብ ጋር እኩል አይደለም፤ ሁለቱም አንድ አይደሉም ይላሉ። ክርስቶስ የእግዚአብሔር በኩር ወይም ከእግዚአብሔር በቀጥታ የተፈጠረና ነገር ግን ከእግዚአብሔር ጋር እኩል እንዳልሆነ አድርገው ይናገራሉ። ምንም እንኳን እንዲህ ቢሉም የእግዚአብሔር ቃል በዮሐ 20:13፤ ዮሐ. 5:17፣ 23፤ ዮሐ. 20:20፤ 14፣ 9፤ ቆላ. 1:15፤ ፊልጵ. 2:6፤ ዕብ. 1:3 የሚናገረውን አንብብ።

ሐ. የመንፈስ ቅዱስ አካላዊነት

አንዳንድ የሰሕተት ትምህርቶች መንፈስ ቅዱስ ኃይል ወይም ተጽዕኖ እንጂ የሥላሴ አካል አይደለም ይላሉ። እኛ ግን አካላዊ ህልውና እንዳለው እንዲሁም ከአብና ከወልድ ጋር በመፍጠር ላይ አብሮ እንደሠራ እናምናለን (ዘፍጥ. 1:2)። መንፈስ ቅዱስ የተለያዩ ሰዎች አሉት፣ የዕውቀት መንፈስ (ኢሳይያስ 11:2)፣ የእውነት መንፈስ (ዮሐንስ 14:17)፣ የቅድስና መንፈስ (ሮሜ 1:14)፣ የእግዚአብሔር መንፈስ (ዘፍጥረት 1:2)፣ የክርስቶስ መንፈስ (ሮሜ. 8:9) እና የጌታ መንፈስ (የሐዋርያት ሥራ 5:9)። ሊያዘን ይችላል (ኤፌሶን 4:30)፣ ሊጠፋ ወይም ትቶ ሊሄድ ይችላል (1ኛ ተሰሎንቄ 5:19)። መንፈስ ቅዱስ ያስገነዝባል፣ ይመራል፣ ይናገራል (የሐዋርያት ሥራ 13:2)።

መ. የነፍስ ዘላለማዊነት

አንዳንድ የሐሰት ትምህርቶች አካላዊ ሞት የህልውና ማብቃት ነው ብለው ይናገራሉ። ነፍስና መንፈስ ይሞታሉ፣ ይጠፋሉ እንጂ ከሞት ወዲያ አይኖሩም ይላሉ። ሆኖም ግን መጽሐፍ ቅዱስ እንደሚያስተምረን ከሕይወት በኋላ ነፍስ መኖሯን ትቀጥላለች። ይኸውም በዘላለማዊ ደስታ ወይም በዘላለማዊ ቅጣት ነው። መንፈሳዊ ሞት ከእግዚአብሔር መለየት እንጂ መጥፋት አይደለም። (ሉቃስ 16:23 እንዲሁም ፊልጵ. 1:23፤ 2ኛ ቆሮ. 5:8፤ ዮሐ. 11:25-26 ተመልከት)። በሞትና በትንሣኤ መካከል ሕይወትና ሕሊና መኖራቸውን ይቀጥላሉ (ኢሳይያስ 14:9-11፤ ማቴ. 22:32፤ ማር. 9:43-48፤ ሉቃስ 16:19-31፤ 2ኛ ቆሮንቶስ 8:6-8፤ ፊልጵ. 1:21፤ ራእይ 6:9-11)። መጽሐፍ ቅዱስ ስለ ኃጢአተኞች ለዘላለም መጥፋት በየትም ቦታ አያስተምርም። ይልቁንም ለዘላለም እሳት ውስጥ ይጣላሉ (ማቴዎስ 25:41፤ 46፤ 1ኛ ተሰ. 1:9፤ ራእይ 19:20፤ 20:10)።

ሰ. ደኅንነት በእምነት ብቻ

ሰሕተት የሚመጣበት ሌላው አቅጣጫ ደኅንነት በእምነት ስለመሆኑ መጽሐፍ ቅዱሳዊ ትምህርት ካለመስጠት ነው። በአዲስ ኪዳን ዘመን ባለችው ቤተ ክርስቲያን ውስጥ የአይሁድ አስተማሪዎች በሚያስተምሩት ትምህርት

ውስጥ ሁል ጊዜ ሐዋርያትን ይከተሉ ነበር። የጳጳሳት መገረዝ እና የሙሴንም ሕግ መጠበቅ እንዳለባቸው ያስቡ ነበር። ጊዜው እንዲህ እየቀጠለ ሲሄድ ሌላ ስሕተት መልኩን ቀይሮ ብቅ አለ። ዛሬም በዘመናችን ክርስቶስ ሠርቶ በጨረሰው ሥራ ላይ ለመጨመር የሚሞክሩ እንዳሉ እናያለን። የዘላለምን ሕይወት ለመውረስ አንዳንድ ቀናትን ይጠብቃሉ፤ ከምግብ ራሳቸውን ያገልገላሉ፤ ወይም ወደ ተቀደሰ ስፍራ ይጓዛሉ፤ መልካምን ሥራ በመሥራት የመዳንን መንገድ እንደሚያገኙ ይናገራሉ። መጽሐፍ ቅዱስ የሚነግረን ደኅንነት በእምነት ብቻ እንደሆነ ነው (ኤፌሶን 2:8-9፤ የሐዋርያት ሥራ 4:12)።

የዕብራውያን መልእክት 10:12 እንደሚያሳስበን፡ «እርሱ ግን (ኢየሱስ) ስለ ኃጢአት አንድን መሥዋዕት ለዘላለም አቅርቦ በእግዚአብሔር ቀኝ ተቀመጠ።» ለሁልጊዜና ለሁሉም ኃጢአት በቂ የሆነውን ፍጹም መሥዋዕት ከአቀረበ በኋላ ተቀመጠ። ይህ አባባል ፍጻሜና የተጠናቀቀ ሥራን ያሳያል። የሚከተሉትን የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍሎች በተጨማሪ ተመልከት (ዮሐንስ 3:16፤ 1ኛ ዮሐንስ 1:7-9፤ 5:21፤ ዕብራውያን 7:24፤ 25)።

7ኛ ጥያቄ. አንዳንድ የስሕተት አስተማሪዎች ያስተማሩአቸውን አምስት ስሕተቶች ዘርዝር። ወደ እግዚአብሔር ቃል እውነት እንዲመለሱ ትረዳቸው ዘንድ የሚያስችሉህን አምስት ጥቅሶች ዘርዝር።

ለ. የጥሩ መሪዎች ባሕርያት

1ኛ ጴጥ. 5:3 እና ቲቶ 1:7፥ 8ን አንብብ። ሽማግሌዎች (ኤጲስ ቆጶሳት) በቤተ ክርስቲያን ለመንጋው ከሁሉም የሚሻለውን የሚያደርጉና መልካም ምሳሌዎች ሊሆኑ እንጂ እንደ ጌቶች በኃይል መግዛት የለባቸውም (1ኛ ጴጥሮስ 5:3)። ለሠሩት ሥራ ስለሚከፈላቸው ገንዘብ ማሰብ ሳይሆን፤ ጌታን ለማገልገል በሙሉ ልብ ፈቃደኞችና ደስተኞች መሆን አለባቸው።

ጳውሎስ ስለ ኤጲስ ቆጶሳት ሥራ ሲናገር በቲቶ 1:7-8። «ኤጲስ ቆጶስ፤ እንደ እግዚአብሔር መጋቢ የማይነቀፍ ሊሆን ይገባዋልና። የማይኮራ፥ የማይቆዛ፥ የማይሰከር፥ የማይጨቃጨቅ፥ ነውርኛ ረብ የማይወድ፥ ነገር ግን እንግዳ ተቀባይ በፋ የሆነውን ነገር የሚወድ ጠንቃቃ፥ ጳድቅ፥ ቅዱስ፥ ራሱን የሚገዛ ይሁን። ሕይወት በሚገኝበት ትምህርት ደግሞ ሊመክር ተቃዋሚዎቹንም ሊወቅስ ይችላል ዘንድ እንደተማረው በታመነ ቃል ይጽና።»

በሕዝቅኤል 34:1-10 ታማኝ ሰላላሆኑ የእስራኤል እረኞች ሲናገር በብዙ አቅጣጫ የእረኝነት ተግባራቸውን በትክክል ያልተወጡ መሆናቸውን ያመለክታል።

1ኛ) ራሳቸውን ብቻ ያሰማሩ ነበር።

2ኛ) ጮማውን የሚበሉ፥ ጠጉሩንም የሚሰብሱ፥ የወፈሩትን የሚያርዱ፥ በጎችን ግን የማያሰማሩ ነበሩ።

3ኛ) የደከመውን አላዳኑም፤ የታመመውንም አላከሙም ነበር።

4ኛ) የባዘነውን አልመለሱም! ደግሞም የጠፋውንም አልፈለጉም ነበር።

5ኛ) መንጋውን በኃይልና በጭቆና ይገዙ ነበር።

የዚህ ሁሉ ውጤት በጎች (የእስራኤል ልጆች) በአውራጃዎች መበላት፣ ወደ ኮረብታዎችና ወደ ተራሮች መበተን፣ ያለፈላጊና ያለተንከባካቢ መቅረት ነበር።

ሐ. ሊታመኑ የሚችሉ ሰዎችን ማሠልጠን።

የእግዚአብሔርን መንጋ የሚጠብቁ መልካም እረኞች ለበጎች ይጠነቀቃሉ። የበጎቹን ፍላጎት ጠንቅቀው በመረዳት የሚያስፈልጋቸውን የሚሰጡ ናቸው። ያስተምሯቸዋል ወይም ሌሎች እንዲረዱቸው ያደርጋሉ። ጳውሎስ ለጢሞቴዎስ እንዲህ ብሎት ነበር። «ከእኔም የሰማኸውን ሌሎችን ደግሞ ሊያስተምሩ ለሚችሉ ሊታመኑ ሰዎች አደራ ስጥ» (2ኛ ጢሞቴዎስ 2፡2)።

ሽማግሌዎችና መጋቢው ሁሉንም ነገር ማድረግ አይችሉም። በቤተ ክርስቲያን ውስጥ የማስተማር ስጦታ ያላቸውንና ለመንጋው ግድ የሚላቸውን ሰዎች በእነርሱ ሥር ሆነው ያገለግሉ ዘንድ በመምረጥ ማሠልጠን ይጠበቅባቸዋል። ይህ ደግሞ ሌላ ኃላፊነት በእነርሱ ላይ ይጨምራል። ይህም ከአገልጋዮች መካከል ብቃት ያላቸውን አስተማሪዎች ማሠልጠን ነው። እግዚአብሔር በቤተ ክርስቲያን ላሉ ሰዎች በማስተማር የሚያገለግሉባቸውን ስጦታዎች ሰጥቷል። ቤተ ክርስቲያን የምታድገውና የምትባረከው ሰዎች እንደየስጦታቸው በማገልገል አንዱ የሌላውን ዕድገት ሲደግፍ ነው።

መ. ሥልጠና ለሽማግሌዎችና ለመጋቢዎች

የቤተ ክርስቲያን መሪዎች ኃላፊነቶችና ተግባራት እንዲህ ዓይነት የተለያዩ ሰፊ ሥራዎችን የሚያካትቱ ስለሆነ በቂ ሥልጠና እንዲኖራቸው የግድ አስፈላጊ ነው። ቢያንስ የመጽሐፍ ቅዱስ ትምህርት ቤት ተምረው የጨረሱበት የምስክር ወረቀት ያላቸው ሆነው ለመሪነት በሚሰጥ ሥልጠና በደቀ መዝሙርነት ፕሮግራም፣ በሰንበት ትምህርት ቤት ሴሚናርና በወጣቶች አደረጃጀት፣ ወዘተ... የሚሰጡትን የተለያዩ ትምህርቶች ለመቅሰም የሚችሉ መሆን ይገባቸዋል። በተጨማሪ ማንበብ የሚወዱና በማሻሻያ ፕሮግራሞች ላይ በንቃት የሚሳተፉ መሆን አለባቸው።

ይህ ጉዳይ በተጨማሪ የሚያመለክተን ጥቂት ሰዎች ሁሉንም ነገር ማድረግ ያለመቻላቸውን እውነታ ነው። ስለዚህ ሌሎችን በማሠልጠን ጊዜያቸውን የሚሰጡ ወይም የቤተ ክርስቲያን አባላቸው ሥልጠናዎችን እንዲወስዱ የሚያበረታቱ ዓይነት ሰዎች መሆን አለባቸው። በዛሬዬቱ ኢትዮጵያ ብዙ ምእመናኖቻችንን ስናይ በደንብ የተማሩ ናቸው። ስለዚህ የቤተ ክርስቲያናችንን ሽማግሌዎችና መጋቢዎች ችሎታ ለማሳደግ አብረን ስንሠራ ከምእመኑ የጊዜው ፍላጎት ጋር አብረው የሚጓዙና በሚገባ የሚያገለግሉ ይሆኑ ዘንድ ተግተን መሥራት አለብን።

8ኛ ጥያቄ፡- የቤተ ክርስቲያን መሪዎች ለበለጠ ብቃት ራሳቸውን ለማዘጋጀት የሚሳተፉባቸው ትምህርቶች ምንድን ናቸው?

9ኛ ጥያቄ፡- የቤተ ክርስቲያንን መሪዎች ሊያግዙ የሚችሉ ምን ዓይነት ፕሮግራሞች በከተማህ ወይም በአካባቢህ ይገኛሉ?

10ኛ ጥያቄ፡- ፕሮግራሞች ከሌሉ፣ ከሌላ ስፍራ መጥተው ሊረዱላችሁ የሚችሉትን ሰዎች መጋበዝ ይቻላል? ይህን ግድረግ የሚችል ግን ይመስልሃል?

3ኛ ቀን፡- የክርስቲያናዊ ትምህርት ትኩረት

11ኛ ጥያቄ፡- ዮሐ. 21:15-17 አንብብ። ኢየሱስ ከጴጥሮስ ጋር ንግግር ያደረገበትን የዚህን ጊዜ ሁኔታ ግለጽ። ኢየሱስ ጴጥሮስን ስለ ታማኝነቱ ምስት ጊዜ የጠየቀው ለምንድን ነው? ኢየሱስ ለጴጥሮስ ምን እንዲያደርግ ጠየቀው? ምንስ ግለቱ ነበር?

መግቢያ

አንዳንዴ ቀጥሎ ያሉትን ዓይነት አባባሎች እንሰማለን። «ልጆች ምን ያውቃሉ? ወይም እኔ ሴት ነኝ፣ ምን ግድረግ እችላለሁ? ትምህርት ቤት አልሄድ ምን አውቃለሁ? ስለተማርህ አንተ ታውቃለህ!» እነዚህ አባባሎች ትክክል ናቸውን?

ግንም ሰው እውቀት አለው። እግዚአብሔር የምናውቅ ፍጡራን አድርጎ ፈጥሮናል። ግንኛውም ሰው ትምህርት ቤት ገብቶ መደበኛ ትምህርት የማግኘት ዕድል ቢኖረውም ባይኖረውም የተከማቸ እውቀት ይኖረዋል። ደግሞም እያንዳንዱ ሰው የመግር ፍላጎት አለው። ወንጌል ለመጀመሪያ ጊዜ ወደ እኛ ሲመጣ፣ አዲስና በፊት ሰምተነው የማናውቀው ነበር። ባለማግኘት በድግግሞሽ በተሰጠ ትምህርት፣ እግዚአብሔር እንደሚወደን ተረዳን፤ ለኃጢአታችን አንድያ ልጁ እንዲሞትልን እንደ ሰጠን ተገነዘብን። ኃጢአትን በመናዘዝ፣ ሰይጣንን በመካድና በጌታ በኢየሱስ ክርስቶስ በማመን፣ ምሕረትን እንደምናገኝና በኢየሱስ ክርስቶስ አዲስ ፍጥረት እንደምንሆን ተማርን፤ ይህን እርምጃም በመውሰድ እምነትን በክርስቶስ ኢየሱስ ላይ በማድረግ አዲስ ሕይወት እንደሚያስገኝ በትክክል አረጋግጠናል። ከዚያን ጊዜ ጀምረን የክርስትና ሕይወት ኑሮ እንዴት መኖር እንዳለብን እየተማርን ነው። የእግዚአብሔር ፈቃድ የምናምነውን ነገር በሚገባ ማወቃችን እንጂ ግድየለሾች መሆናችን አይደለም። ሁሉም ሰው መግር ይችላልን?

እነዚህን ጥያቄዎች ለመመለስ እንድንችል እስቲ በዮሐ. 21:15-17 ኢየሱስ ከጴጥሮስ ጋር ካደረገው ንግግር የምንማረውን እንመልከት።

1. ጴጥሮስ ከውድቀት በኋላ እንደገና ተሾመ።

በማቴዎስ 4:18-20 እንደምናነበው፣ ጴጥሮስ በኢየሱስ ከተመረጡት ደቀ መዛሙርት አንዱ ነበር። ኢየሱስ ጴጥሮስን ወንድሙን እንድርያለን ደርሶ ሲጠራቸው ዓሣ አጥማጆች ነበሩ። ጥሪው በደረሳቸው ወቅት ግን መረባቸውን ጥለው ጌታ ኢየሱስን እንደተከተሉት መጽሐፍ ቅዱስ ይነግረናል።

ጌታ ኢየሱስ ክርስቶስ በምድር ባገለገለባቸው ጊዜያት በጣም ከሚቀርቡት ከሦስቱ ደቀ መዛሙርት አንዱ ጴጥሮስ ነበረ። ዮሐንስ እና ያዕቆብ ከኢየሱስ ጋር ሲሄዱ፣ ከጌታ ሲማሩና ሲሠሩ ጴጥሮስ ከእነርሱ ጋር እንደነበረ እንመልከታለን።

ኢየሱስ ተይዞ ወደ ሊቀ ካህኑ መኖሪያ በተወሰደበት ጊዜ እና በካህናቱ ሲጠየቅ አብሮት የቆየው ዮሐንስ ነበረ (ዮሐንስ 18:15)። ጴጥሮስ ያደረገው ነገር ቢኖር ሊቀ ካህናቱ ግቢ መግባት ብቻ ነበር (ማቴዎስ 26:58)። «ጴጥሮስም ከቤት ውጪ በአጥሩ ግቢ ተቀምጦ ነበር። አንዲት ገረድም ወደ እርሱ ቀርባ አንተ ደግሞ ከገሊላው ከኢየሱስ ጋር ነበርህ አለችው። እርሱ ግን፡- የምትይውን አላውቀውም ብሎ በሁሉ ፊት ካደ። ወደ በሩም ሲመጣ ሌላይቱ አየችውና፤ በዚያ ላሉት ይህ ደግሞ ከናዝሬቱ ከኢየሱስ ጋር ነበረ አለች። ዳግመኛም ሲዎል ሰውየውን አላውቀውም ብሎ ካደ። ጥቂትም ቆይተው በዚያ ቆመው የነበሩ ቀርበው ጴጥሮስን፡- አነጋገርህ ይገልጥሃልና በእውነት አንተ ደግሞ ከእነርሱ ወገን ነህ አሉት። በዚያን ጊዜ፡- ሰውየውን አላውቀውም ብሎ ሊረገምና ሊዎል ጀመር። ወዲያውም ዶሮ ጮኹ። ጴጥሮስም ዶሮ ሳይጮህ ሦስት ጊዜ ትክደኛለህ ያለው የኢየሱስ ቃል ትዝ አለው፤ ወደ ውጪ ወጥቶ መሬራ ልቅሶ አለቀለ» (ማቴዎስ 26:69-75)።

ጴጥሮስ ጌታን በመካዱ ትልቅ ኃዘን ተሰምቶት ንስሐ ገብቷል። ከትንሣኤው በኋላ ኢየሱስ ጴጥሮስን አግኝቶታል። ይሁን እንጂ ኢየሱስ ለጴጥሮስ በተገለጠ ጊዜ ምን እንደተፈጸመ አናውቅም (1ኛ ቆሮንቶስ 15:5)። ዳሩ ግን ኢየሱስ በባሕሩ ዳር እካባቢ ከጴጥሮስና ከተቀሩት ደቀ መዛሙርት ጋር ስለመገናኘቱ የተጻፈ አስደናቂ ታሪክ እናገኛለን። ድርጊቱ የተፈጸመው ሌሊቱን ሙሉ ዓሣ ለማጥመድ ሞክረው ምንም ሳይሳካላቸው በቀረበት አንድ ማለጻ ነበረ። ኢየሱስ መረባቸውን ወደ ጥልቁ እንዲጥሉ ከነገራቸው በኋላ 153 ዓሣዎች ያዙ። መረባቸው ግን አልተቀደደም ነበር። ኢየሱስ ቁርሳቸውን ስጥቶአቸው በልተው ከጠገቡ በኋላ ከእነርሱ ጋር ይነጋገር ዘንድ አብሮአቸው እንደተቀመጠ እንመለከታለን።

ኢየሱስ ጴጥሮስን፡ «የሩና ልጅ ስምዎን ሆይ ከእነዚህ ይልቅ ትወደኛለህን?» አለው።

ጴጥሮስ ዳግም ጌታውን በማገልገል ሊጠቅም ይችል እንደሆነ ሳያስብ አልቀረም። ኢየሱስ ጴጥሮስን በግል ይህንን ያለው የጴጥሮስን እውነተኛነት ለመመርመር ነበር። ጴጥሮስም ሲመልስ «አዎን ጌታ ሆይ፤ እንድወድህ አንተ ታውቃለህ» አለው። ከዚያም ኢየሱስ እንዲህ አለው «ግልገሎቼን አሰማራ»፤ («ግልገሎቼን መግብ» አዲሱ የአማርኛ ትርጉም)።

ደግሞ ሁለተኛ «የሩና ልጅ ስምዎን ሆይ፤ ትወደኛለህን?» አለው።

«አዎን ጌታ ሆይ፤ እንድወድህ አንተ ታውቃለህ» አለው።

ኢየሱስ «ጠቦቶቼን ጠብቅ» አለው።

ሦስተኛ ጊዜ «የሩና ልጅ ስምዎን ሆይ፤ ትወደኛለህን?» አለው።

«ሦስተኛ፡- ትወደኛለህን? ስላለው ጴጥሮስ አዘነና፡- ጌታ ሆይ፤ አንተ ሁሉን ታውቃለህ፤ እንድወድህ አንተ ታውቃለህ አለው።»

ኢየሱስም «በጎቼን አሰማራ» አለው።

ከዚህ ክንዋኔ ውስጥ ግልጽ የሆኑ ሁለት በጣም አስፈላጊ ትምህርቶችን እንማራለን።

ሀ) ሁላችን እንደምንፈተን አንዳንድ ጊዜም እንደምንወድቅ ማስታወስ አለብን። ያለፈው ነገራችን ምንም ዓይነት ይሁን፤ ወደ ጌታ ኢየሱስ በእውነተኛ ልብ ስንቀርብ ከኃጢአታችን ያነጻናል፤ ለአገልግሎቱም እንድንጠቅም ብቁዎች ያደርገናል። ጴጥሮስ በሚያሳዝን ሁኔታ በክህደት ወደቀ፤ ከዚያም ስለፈጸመው ክህደት ጥልቅ ኃዘን ተሰማው። ነገር ግን በእንደዚህ ዓይነት ሁኔታ አልቆየም። መራራ ለቅሶ በማልቀስ በጥፋቱ ተናዝዞ ንስሐ ገባ። ጌታ ኢየሱስም ይቅርታ አድርጎለትና በሕይወቱ ተሐድሶን አካሂዶ ወደሚጠቅምበት ስፍራ መለሰው።

ለ. 1) የጌታ ፈቃድ ግልገሎቹ በሚገባ እንዲጠበቁና እንከብካቤ እንዲያገኙ ነው። «ግልገሎቹን መግብ» አለው። ይህ የሚያሳየው የሚመቻቸውን ምግብ እንዲያገኙ ማድረግን ነው። ጎልማሶች የሚመገቡትን ለሕፃናት አንሰጥም። ስለዚህም በቀላሉ ሊያብላሉ የሚችሉትንና ለዕድገታቸው የሚጠቅማቸውን ምግብ እናዘጋጅላቸዋለን።

በተመሳሳይ መንገድ «በመንጋው» ላሉ በመንፈሳዊ ሕይወታቸው ሕፃናት ለሆኑ የሚለማማቸውን ምግብ በጥንቃቄ ማዘጋጀት አለብን። ይህ ለሕፃናት ወይንም በእምነታቸው ሕፃናት ለሆኑ ለአዳዲስ አማኞች ሊሆን ይችላል። ለመንፈሳዊ ሕይወታቸው በዕድሜያቸው እንደ ዓቅማቸው ለዕድገታቸው የሚያስፈልግ ምግብ ማግኘት ይገባቸዋል። በቂ ምግብ ካላገኙ ሕመምተኞች ወይንም ደካሞች ይሆናሉ። ጠንካራ ወይም ሊያሳምጡት የማይችሉት ምግብ ከተሰጣቸው ከዚህ ምግብ ምንም አይጠቀሙም። ግልገሎችን የማስተማሪያ መንገድ በተገቢው ሁኔታ የሚያድጉበት ይሆን ዘንድ የታቀደ መሆን አለበት።

2. ጠበቆች መጠበቅ አለባቸው። እነዚህ በቤተ ክርስቲያንና በሕዝቡ መካከል የሚያድጉ ወጣቶቻችን ናቸው። ከጌታና ከቤተ ክርስቲያን ያርቋቸው ዘንድ የሚያታልሉና የሚስቧቸው በርካታ ነገሮች ያሉባቸው ናቸው። የራሳቸው የአካል፣ የአእምሮ፣ የሥነ ልቦና እና የስሜት ዕድገት ያቅበጠብጣቸዋል። ለፈተናም ያጋልጣቸዋል። እነዚህ ብርቅዬ በጎች በሕይወታቸው የሚፈጸሙትን በርካታ ለውጦች መቋቋም ይችሉ ዘንድ በጥንቃቄና በጸሎት የተደገፈ ትምህርት ሊሰጣቸው ይገባል። ለዕድሜያቸው ተስማሚ የሆኑ ተግባራት ሊታቀዱላቸው ይገባል። በቤተ ክርስቲያን የወጣቶች ፕሮግራም ላይ ጌታን የሚያገለግሉበት የአገልግሎት በሮች ማመቻቸት የሚጠቅሙ እንደሆነ እንዲሰማቸውና የተረጋጉ እንዲሆኑ ያደርጋቸዋል።

3. በመጨረሻም ኢየሱስ ጴጥሮስን ያለው «በጎቼን አሰማራ» ነበር። በጎች ራሳቸውን ለማጠንከርና ጌታን በማስደሰት ለመኖር ጠንካራ ምግብ ይሻሉ። የዕብራውያን ጸሐፊ እንዳለው «ስለ እርሱም የምንናገረው ብዙ ነገር አለን። ጆሮቻችሁም ስለፈዘዙ በቃል ልንተረጉመው ጭንቅ ነው። ከጊዜው የተነሣ አስተማሪዎች ልትሆኑ ሲገባችሁ አንድ ሰው ስለ እግዚአብሔር ቃላት መጀመሪያ ያለውን የሕፃንነትን ትምህርት እንዲያስተምራችሁ እንደገና ያስፈልጋችኋልና። የሚያስፈልጋችሁም ወተት ነው እንጂ ጠንካራ ምግብ አይደለም። ወተት የሚጋት ሁሉ ሕፃን ስለሆነ የጽድቅ ቃል አያውቅምና። ጠንካራ ምግብ ግን መልካሙንና ክፉውን ለመለየት

በሥራቸው የለመደ ልቡና ላላቸው ለፍጹማን ሰዎች ነው። (ዕብራውያን 5:11-14)።

ጌታ ኢየሱስ ክርስቶስ ለሁሉም የዕድሜ ደረጃና ችሎታ ግድ እንደሚለውና ጴጥሮስን በተለያየ ደረጃ ያሉትን የመንጋውን ክፍሎች እንዲመግብ፣ እንዲጠብቅ፣ እንዲንከባከብ እና እንዲያሰማራ እንዳዘዘው ተመልከተናል።

አብያተ ክርስቲያኖቻችን ተመሳሳይ ዝንባሌና አትኩሮት ሊኖራቸው ይገባል። እያንዳንዱ ተማሪ የሚያስፈልገውን ተገቢ ትምህርት ያገኝ ዘንድ በየደረጃው ለሚገኙ ዕድሜዎች በሚገባ የታቀዱ ክፍሎች ሊኖሩን ይገባል። ልጆችን እንደምናስተምር ሽማግሌዎችን አናስተምርም፤ ለሕፃናትና ለጎልባሾች አንድ ዓይነት ምግብም አንሰጥም።

አብዛኛውን ጊዜ በቤተ ክርስቲያናችን ውስጥ ለሚገኙ ሕፃናት፣ ወጣቶችና ጎልባሾች አንድ ዓይነት ትምህርት እንሰጥና ለምን እንደማያድጉ ግራ ይገባናል። የቤተ ክርስቲያን ዋናው የአምልኮ አገልግሎት ሁሉም ሰው በአንድነት የሚገናኝበትና ተጠቃሚ የሚሆንበት መሆኑ እውነት ነው። ነገር ግን ሁሉም በሚገባ ይመገብ ዘንድ ለእያንዳንዱ ቡድን የሚዘጋጁ ልዩ ትምህርቶች ያስፈልጋሉ።

12ኛ ጥያቄ፡- ከእሑድ የአምልኮ አገልግሎት በተጨማሪ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ የተለዩ የመግሪያ ፕሮግራሞች አሉን? ካሉ እንዴት ተከፋፍለዋል? ግንስ ያስተምርባቸዋል?

13ኛ ጥያቄ፡- የተለዩ ክፍሎች ከሌሉ፣ በተለያዩ የዕድሜ ደረጃዎች መካከል የምታየው ድክመት ምንድን ነው? በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ያሉ ሕፃናት የእግዚአብሔርን ቃል መሠረታዊ ትምህርቶች የተማሩ ይመስልሃል? ወጣቶችስ?

14ኛ ጥያቄ፡- አብዛኛውን ጊዜ ሴቶች ካለግንበባቸው የተነሣ ችላ የተባሉ ናቸው። እነርሱን ለማስተማር በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ምን ጥረት ተደርጓል? በቤተ ክርስቲያን ውስጥ የመሠረተ ትምህርት ፕሮግራም አለን?

15ኛ ጥያቄ፡- በቤተ ክርስቲያን ውስጥ የወንድሞች ኅብረት አለን? የፕሮግራማቸው ይዘትስ እንዴት ነው? በጸጋና እግዚአብሔርን በግወቅ እንዲያድጉ ምን ያህል እየረዳቸው ነው?

አራተኛ ቀን፡- በቤተ ክርስቲያን ፕሮግራሞች ውስጥ የክርስቲያናዊ ትምህርትን ይዘት መግለጥ

የመጀመሪያዎቹን የሁለት ሳምንቶች ኮርሶቻችንን ተመልሰን ስንመለከት ክርስቲያናዊ ትምህርት የሚያካትታቸውን ነገሮች አግዝፈን በማየት እጅግ አጠቃላይ የሆኑትን የክርስቲያናዊ ትምህርት ገጽታዎች እንደሸፈንን ግልጥ ነው። ከዛሬ ጀምሮ የክርስቲያናዊ ትምህርትን ቀጥተኛ ይዘት ነጥለን ለመመልከትና ከቤተ ክርስቲያን አጠቃላይ አገልግሎትና ዓላማ ጋር እንዴት እንደሚዛመድ ለግወቅ በሚያስችሉ አቅጣጫዎች ላይ እናተኩራለን።

16ኛ ጥያቄ፡- ሀ) ማቴ. 16:13-18፣ ገላ. 3:26-28፣ እና 1ኛ ቆሮ. 12:13-27 አንብቡ። በእነዚህ ቁጥሮች በተገለጠው መሠረት የቤተ ክርስቲያን መሠረት ምንድን ነው? በቤተ ክርስቲያን ውስጥ የሚካተቱት እነማን ናቸው? በክርስቶስና በቤተ ክርስቲያን መካከል ያለውን ግንኙነት ለመግለጥ ምን ምን ቃላት ተግባር ላይ

ውለዋል? ለ) ለቤተ ክርስቲያን ጥሩ ትርጓሜ ስጥ። ትርጓሜህ የቤተ ክርስቲያንን ኅላግና ተግባር ያካተተ ይሁን።

1. ቤተ ክርስቲያን ምንድን ናት?

በመጀመሪያ ቤተ ክርስቲያን ምን እንደሆነችና ተግባሯም ምን እንደሆነ መመልከት አለብን። ክርስቶስ በማቴዎስ 16:13-18 አስቀድሞ ስለ ቤተ ክርስቲያን ተናግሯል። ጊዜውም ደቀ መዛሙርቱን «ሰዎች የሰውን ልጅ ማን እንደሆነ ይሉታል» ብሎ በጠየቀበት ወቅት ነበር። ስምዖን ጴጥሮስ «አንተ ክርስቶስ የሕያው የእግዚአብሔር ልጅ ነህ» በማለት በትክክል መልሷል። ኢየሱስም የጴጥሮስ መልስ ትክክል እንደሆነ ተቀብለው። በመቀጠልም «እኔም እልሃለሁ አንተ ጴጥሮስ ነህ። በዚችም ዓለት ላይ ቤተ ክርስቲያንን አሠራለሁ የገሃነም ደጆችም አይችሉአትም» (ቁ. 17-18) ብሎታል።

ኢየሱስ «አንተ ጴጥሮስ ነህ» ካለው ሐረግ በመነሣት አንዳንዶች ኢየሱስ ቤተ ክርስቲያኑን በጴጥሮስ ላይ እንደሚመሠርት ያስባሉ። ይሁን እንጂ ኢየሱስ ያለው ቤተ ክርስቲያኑን የሚመሠርተው በዚህ በ «ፔትራ» ላይ ነበር። ትርጉሙም ጴጥሮስ ተናግሮት የነበረው ዓለት ዓይነት እውነት ማለት ነው። ጴጥሮስም «አንተ ክርስቶስ» (ለረጅም ጊዜ የተጠበቅህ መሢሕ ነህ) ብሎታል። የሕያው የእግዚአብሔር ልጅ ኢየሱስ ይናገር የነበረው በራሱ ላይ ቤተ ክርስቲያንን እንደሚሠራ ነበር። ያለውም ቤተ ክርስቲያን ነው። ቤተ ክርስቲያን የክርስቶስ እንደሆነች ሁልጊዜ ማስታወስ አለብን። ኢየሱስ የቤተ ክርስቲያን ራስና ባለሥልጣን ነው። ጠላት ምንም ይሥራ ምንም ያድርግ ሊቋቋሟት አይችልም— ጌታ ተናግሯልና።

ቤተ ክርስቲያን በግሪክ ቋንቋ «ተጠርተው የወጡ» ማለት ሲሆን፤ የክርስቶስን አካል ለመሥራት ከዓለም የተጠሩትን ያሳያል። በሐዋርያት መጽሐፍ ውስጥ ማየት እንደምንችለው ቤተ ክርስቲያን ታድግ ነበር። አባላቿም ከሁሉ ጎሣና ሕዝብ የተሰበሰቡ ነበሩ። ይህ የመጀመሪያ የእግዚአብሔር ዕቅድ ነበር። እግዚአብሔር አምላክ አብርሃምን ሲጠራ፤ «የምድርም ነገዶች ሁሉ በአንተ ይባረካሉ» ብሎት ነበርና (ዘፍጥረት 12:3)።

ገላትያ 3:26-28 የክርስቶስ ቤተ ክርስቲያን ሁሉንም እንደምታካትት ያሳያል። «በእምነት በኩል ሁላችሁ በክርስቶስ ኢየሱስ የእግዚአብሔር ልጆች ናችሁና፤ ከክርስቶስ ጋር አንድ ትሆኑ ዘንድ የተጠመቃችሁ ሁሉ ክርስቶስን ለብላችኋልና። አይሁዳዊ ወይም የግሪክ ሰው የለም ባሪያ ወይም ጫዋ ሰው የለም፤ ወንድም ሴትም የለም ሁላችሁ በክርስቶስ ኢየሱስ አንድ ሰው ናችሁና።»

ለብሔረተኝነት፤ ለጎሳ ወይም ለቀለም ልዩነት ስፍራ የለም። በኢኮኖሚ ደረጃ የተሻለ በመሆን ምክንያት የበላይነት ለማሳየት ስፍራ የለም። ለጾታ የበላይነት ስፍራ የለም። «ሁላችሁ በክርስቶስ ኢየሱስ አንድ ሰው ናችሁና።» በክርስቶስ አካል ውስጥ አንድነትና ስምምነት እንጂ አድልዎ ወይም ቅንፃት ሊኖሩ አይገባም። እያንዳንዱ የሚገባውን ስፍራ ሊያገኝ ይገባል። አንዱ ሌላውን መርዳትና መደገፍ አለበት። 1ኛ ቆሮ. 12:13-27ን

በጥንቃቄ አንብቡት። እያንዳንዱ የአካል ክፍል የራሱ የሆነ የተለየ ሥራ አለው። ያለዚህ አካል ክፍል አካል ሥራውን ሊሠራ አይችልም።

በሁለተኛው ምዕራፍ በ1ኛ ቀን ትምህርት የቤተ ክርስቲያንን ትርጉም ሰጥተናል። በዚያ ትርጉም ላይ ከላይ የተሰጠውን ገለጣ ማክል እንችላለን። ቤተ ክርስቲያን እያንዳንዱ አካል አንዱ ለሌላው በማሰብ ለሁሉም በጎነት በፍጹም ስምምነት አብረው የሚኖሩባትና የሚሠሩባት ናት። ይህ በእርግጥ በ1ኛ ቀን ትምህርት የተገለጠውና «በለማጃረጥ ቃሉን በመታዘዝ ኑሩ» የሚለው ትምህርት ክፍል አካል ነው።

የቤተ ክርስቲያን ትርጉም፡- ቤተ ክርስቲያን ከክርስቶስ ጋር በደኅንነት ግንኙነት ያላቸው፤ ቃሉን በመታዘዝ ምሳሌያዊ ሕይወት የሚኖሩና የወንጌሉን የምስራች ለሌሎች ለማብሰር የሚፈልጉ የእግዚአብሔር ሰዎች ኅብረት ናት። አባሎቿም አንዱ አንዱን በሚያበረታታና ለሁሉም ጥቅም በሚሆን መልኩ የሚኖሩና የሚሠሩ ናቸው።

2. ተግባሯስ ምንድን ነው?

የቤተ ክርስቲያን ተግባሯ ወንጌልን ማስራጨት፤ አዲስ የተለወጡ አማኞችን እምነት ማሳደግ እና ወደ ክርስቲያናዊ ኑሮ መምራት ነው። ይህ ሊሆን የሚችለው ደግሞ በተለያዩ መንገዶች ነው።

ሀ. በስብከት

ለ. በአምልኮ

ሐ. በማማከር

መ. በማስተማር

ሠ. በምስክርነት

በእነዚህ ሁኔታዎች ሁሉ ውስጥ ክርስቲያናዊ ትምህርት መኖሩ አንዱን ከሌላው ሙሉ ለሙሉ ለይቶ ለማሳየት አስቸጋሪ ያደርገዋል። ከላይ የተጠቀሱት እያንዳንዳቸው ለቤተ ክርስቲያን ዓላማ ጠቃሚና አስፈላጊዎች ናቸው። ስብከት ለቤተ ክርስቲያን የግድ አስፈላጊ ነው። ምክንያቱም በስብከት ውስጥ ማስተማር ስላለ ነው። አምልኮ ሲታቀድ ሰዎች አዲስን እውነት የሚማሩበት እንዲሆን ተደርጎ ሊታቀድ ይችላል። ማማከር ምክር ተቀባዩ የመጽሐፍ ቅዱስን እውነት በሕይወቱ ላጋጠመው ሁኔታ እንዲጠቀም ማሳየት ስለሆነ ማስተማር አለበት። ምስክርነት ሰዎች ወንጌልን ለማድረስ የሚያደርጉትን ጥረት ብቁ የሚያደርግ መንገድን ስለሚጠቁም ማስተማርን ያካትታል። ስለዚህ ክርስቲያናዊ ትምህርት በቤተ ክርስቲያን አገልግሎት ላይ የተጨመረ ነገር ሳይሆን የጠቅላላው አገልግሎት ወሳኝ ክፍል ነው።

አንዳንዶች «ስለ ክርስቲያናዊ ትምህርት በፊት ፈጽሞ ሰምተን አናውቅም። ቤተ ክርስቲያናችን ያለዚህ ትምህርት በነዚህ ሁሉ ዓመታት ሥራዋን በሚገባ ስታከናውን ቆይታለች። አሁን ይህ ለምን ያስፈልጋል?» ይላሉ። እውነቱ ግን ክርስቲያናዊ ትምህርት በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ነበር፤ ነገር ግን በዚህ ስሙ አልተጠራም። ማንኛውም ጤናማ ዕድገት ያለው ቤተ ክርስቲያን የማስተማር አገልግሎት አለው። እኛም ክርስቲያናዊ ትምህርት

በለን የምንጠራው ይህንን አገልግሎት ነው። ማስተማር ችላ ከተባለ የምእመናን ዕድገት እጅግ ዝቅተኛ ይሆናል። የሚያገኙት ምግብ እነስተኛ ከመሆኑ የተነሣ በምግብ እጥረት ይሠቃያሉ።

3. የክርስቲያናዊ ትምህርት ይዘት

በቀጥታና በግልጽ ስናስቀምጠው፣ ክርስቲያናዊ ትምህርት የቤተ ክርስቲያን የማስተማር ፕሮግራም ገጽታዎችን ሁሉ ያጠቃልላል። የሚከተሉትንና እነርሱን የመሳሰሉትን ፕሮግራሞች ማካተት አለበት።

ሀ) የሰንበት ትምህርት ቤት፡- ብዙ ጊዜ የሰንበት ትምህርት ለሕፃናት ብቻ እንደሆነ አድርገን እናስባለን፤ በእርግጥም ነው። ነገር ግን ከሕፃናት እስከ አዋቂ ለእያንዳንዱ የዕድሜ ደረጃ ተከፋፍለው በሚገባ የተደራጁ ክፍሎችን ማካተት አለበት። እሑድ ወደ ቤተ ክርስቲያን የሚመጡ ሁሉ ወደ የክፍሉ በመግባት የእግዚአብሔርን ቃል በተቀናጀ መንገድ የሚማሩበት ሁኔታ መኖር አለበት። ይህ ዕለት ደግሞ ሁለቱም አዋቂና ሕፃናት ወደ ቤተ ክርስቲያን የሚመጡበት አመቺ ጊዜ ነው። ስለዚህ ወደ ቤተ ክርስቲያን ለሚመጣው ሰው የእግዚአብሔርን ቃል በጥሩ መልኩ እንዲቀበል የተመቻቸ ጊዜ ነው። በቤተ ክርስቲያን ውስጥ የሚሰጡት ስብከቶች ብዙ ጊዜ በርእሱ ጉዳዮች ላይ የተመሠረቱ ከሆኑ ከመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ በጊዜ ቅደም ተከተል በተከታታይነት የሚሰጡ ትምህርቶች ያስፈልጉናል።

ለ. በቤተ ክርስቲያን ውስጥ የወጣቶች ኅብረት

ሐ. የእህቶች ሳምንታዊ ስብሰባ።

መ. የወንድሞች ኅብረት

ሠ. ለአዲስ አማኞች የተለየ ክፍል፣ የጥምቀት ትምህርት ክፍል፣ የቤተ ክርስቲያን አባላት ክፍል እና የቤተሰብ ኅብረቶች ስብሰብ፣ ወዘተ...

ረ. ቤተ ክርስቲያን ልትጠቀምባቸው የምትችላቸው ሌሎች ዕድሎች

ወደፊት በምንመለከታቸው ትምህርቶች በእነዚህ አካባቢዎች ላይ ጥልቀት ያለው ጥናት እናደርጋለን። አሁን ግን የክርስቲያናዊ ትምህርት ፕሮግራም በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ሊሰጥ ስለሚችለው ጥቅምና ተግባር አጠቃላይና አጭር ገለጣ እንደሰጠን ተስፋ እናደርጋለን። እያንዳንዱ ፕሮግራም በሚገባ የሚካሄድ ከሆነ አባላት ያድጋሉ። በፍቅር ይቆራኛሉ፣ በመንፈስ ቅዱስ ይመራሉ። ለእግዚአብሔርም ክብር ያመጣሉ።

እግዚአብሔር ለቤተ ክርስቲያን ያለው ከሁሉም የላቀ ዓላማ «ከብሩ ይመሰገን ዘንድ» ነው። (በኤፌ. 1:6፣ 12፣ 14፣ ሮሜ. 15:6፤ 9፤ ኤፌ. 3:21፤ 2ኛ ተሰ. 1:12፤ 1ኛ ጴጥ. 4:11) እግዚአብሔር በእኛ አምልኮ (ዮሐ. 4:23፤ ፊልጵ. 3:3፤ ራእይ 22:9)፣ በእኛ ጸሎትና ምስጋና [መዝ. (50)፡23፤ 1ኛ ጴጥ. 2:9]፣ እርሱን በመታዘዝና በመውደድ ኑሮአችን ይከብራል (ዮሐንስ 15:8)።

17ኛ ጥያቄ፡- ከላይ የተሰጡትን ጥቅሶች በሙሉ አንብብ። እግዚአብሔር በአምልኮአችን በየትኛው መንገድ ነው የሚከብረው? በጸሎታችንና በምስጋናችን? እግዚአብሔርን በመውደድና በመታዘዝ ኑሮአችን የሚከብረውን እንዴት ነው? በቤተ

ክርስቲያንህ በሚገባ የሚካሄዱትን ፕሮግራሞች ዘርዘር። ሊታከሉ ይገባል የምትላቸውንም ዘርዘር።

5ኛ ቀን፡- ትምህርት ሁለትን ክልሉና ለሳምንታዊ ስብሰባ ዝግጅት የሚሆኑ ከዚህ በታች የተሰጡ የመወያያ ነጥቦችን ተመልከቱ።

ሳምንታዊ ስብሰባ

1. በ5 ደቂቃ የጥምና ጸሎት ፕሮግራሙን ጀምሩ።

2. ለ10 ደቂቃ ጸልዩ።

3. በትምህርት ሁለት ውስጥ ያሉትን ጥያቄዎች በደንብ አጥኑና ሊመልሱት ያልቻሉት ጥያቄ ወይም ባስቸገራቸው ነገር ላይ ተወያዩ።

4. የመወያያ ጥያቄዎች

ሀ. ኢየሱስ ለደቀ መዛሙርቱ በሰጣቸው የመጨረሻ ትእዛዝ ውስጥ የሚገኙትን አራቱን ነጥቦች ክልስ። ይህንን ትእዛዝ ቤተ ክርስቲያንህ እየታዘዘች ያለችው በምን ዓይነት መንገድ ነው?

ለ. የቤተ ክርስቲያንህ አመራር ኃላፊነቱን እየተወጣ ያለው በምን ዓይነት መንገዶች ነው።

ሐ. ኢየሱስ፡ ጴጥሮስ እንዲያገለግል ስለነገረው ሦስት የተለያዩ ክፍሎች መግለጫ ስጥ። የእነዚህ ክፍሎች የመግር ፍላጎት በቤተ ክርስቲያንህ አገልግሎት ተሸፍኗልን።

መ. እያንዳንዱን ክፍል በብቃት ለመድረስ ምን ፕሮግራሞች መጨመር ያስፈልጋል? ፕሮግራሞች ቢበዙ ችግር ያመጣል?

5. በጸሎት ዝጉ።

ትምህርት ሦስት ሕይወትን ለመለወጥ ማስተማር

አንደኛ ቀን፡- የሰብከት ትርጓሜ

1ኛ ጥያቄ፡- ሰብከት ምንድን ነው? ከትምህርት እንዴት ይለያል?

2ኛ ጥያቄ፡- ከሰብከትና ከትምህርት በጣም አስፈላጊው የትኛው ነው? ምክንያትህን ስጥ።

ትርጓሜ

ሰብከት፡- መጽሐፍ ቅዱሳዊ ሰብከት ማለት የመጽሐፍ ቅዱስን እውነት ከዓውዱ አኳያ መግለጽ ማለት ነው። የጸሐፊውን የመጀመሪያ አሳብና በታሪክ ውስጥ ያለውን ስፍራና ድርሻ ብሎም ከአሁን ጊዜ ጋር ያለውን ተዛምዶ ለመወሰን ክፍሉን በጥንቃቄ ማጥናትን ያካትታል።

በመጀመሪያ መንፈስ ቅዱስ እውነትን ከሰባኪው ማንነትና ልምምድ ላይ ማዛመድ አለበት፤ ከዚያም በኋላ በሰባኪው በኩል ወደ አድማጮቹ መስረጽ ይኖርበታል (ከሮቢንሰን <Robinson> አሳብ የተወሰዱ፡ ገጽ 20)።

የሰብከት ተግባር አንገብጋቢነት

3ኛ ጥያቄ፡- 2ኛ ጢሞቴዎስ 4፡1-3ን በጥንቃቄ አንብብ። ጳውሎስ ለጢሞቴዎስ ይህን ኃላፊነት የሰጠው ለምን ነበር? ያዘዘው ምን እንዲያደርግ ነበር? መቼ እንዲያደርግ ነበር? መልእክቱ ሊያካትታቸው የሚገባቸው ሦስት ነገሮች ምንድን ናቸው? ሊያደርገው የሚገባው እንዴት ነበር? ሊያደርገው የሚገባው ለምን ነበር?

ጳውሎስ ወንጌልን የመስበክ ተግባር አንገብጋቢና አጣዳፊ መሆኑ ተሰምቶት ነበር። የጌታ መምጣትና ከዚያም በኋላ የሚሆነው ፍርድ የማይቀር ስለሆነ ጢሞቴዎስም ደግሞ ቃሉን እንዲሰብክ ግድ ይለዋል። ቃሉን እንዲሰብክ ብቻ ሳይሆን አድማጮቹ የተሳሳተ ግንዛቤ ሲኖራቸው ማስተካከል እንደሚጠበቅበት ይነግረዋል። እንደ እግዚአብሔር ቃል ሳይኖሩ ሲቀሩ እንዲገሥጸቸውም ያስፈልግ ነበር። በተጨማሪም እንዲያበረታታቸው ይገባ ነበር። ይህ ተግባር በከፍተኛ ትዕግሥት ጥንቃቄ የሞላበትን ትምህርት መስጠት የሚጠይቅ ነበር። በዚህ ትምህርት መጀመሪያ ላይ የተሰጠውን ትርጉም የሚያሟላ እንዲህ ዓይነቱ ሰብከት ነው። አስቀድሞ የቅዱሳት መጻሕፍትን ትምህርት በግልጽ መረዳት ደግሞም የሚያገለግላቸው ሰዎች የሚያስፈልጋቸውን ነገሮች በጥልቀት መረዳት ይገባዋል።

ጳውሎስ አስቀድሞ የሚያመለክተው ሌላው ምክንያት ደግሞ ሰዎች ጤናማ ትምህርት የማይቀበሉበት ቀን የሚመጣ መሆኑን ነው። ከታሪክ እንደምንገነዘበው ከዚህ በኋላ ብዙም ሳይቆይ የይሁዲነት አከራሪዎችና የሐሰት ትምህርት አስተማሪዎች ወደ መንጋው በመምጣት በጎችን አታልለው ለማሳት ሞክረዋል። ዛሬም በተመሳሳይ መንገድ ይህ አንገብጋቢ ተግባርና ኃላፊነት በእኛ ላይ ወድቋል። እግዚአብሔር በአሁኑ ጊዜ የሃይማኖት ነፃነትን ለኢትዮጵያ ሰጥቷል። ስለዚህ ወንጌልን በታማኝነት የምንሰብክበት

ወቅት ነው። ይህ ነፃነት እስከ መቼ እንደሚቀጥል አናውቅም። ብዙ መናፍቃን ከሐሰት ትምህርቶቻቸው ጋር እየዘለቁ እየገቡ ነው።

4ኛ ጥያቄ፡- 1ኛ ቆሮንቶስ 1፡14-16፤ 9፡16 አንብብ። «ግዴታ» የሚለው ቃል ምን ግለት ነው? ጳውሎስ ግዴታ አለብኝ የሚለው ለምንድን ነው? ጳውሎስ በወንጌል አለማፈሩን የተናገረበትን ምክንያት ስጥ። ወንጌልን እንዲሰብክ ያስገደደው ማን ነው?

ጳውሎስ ወንጌልን የመስበክ ጥሪ ከእግዚአብሔር ተቀበለ። መንፈስ ቅዱስም ይፈጥን ዘንድ ግድ አለው። እናም አገልግሎቱን ለመፈጸም በመንፈስ ቅዱስ ታዘዘ። ጳውሎስ የዚግነትና የእውቀት ደረጃ ልዩነት ሳያደርግ ለሰው ሁሉ ወንጌል መስበክ እንዳለበት ግልጽ ሆኖለት ነበር። ጳውሎስ ምስክርነቱን ቢቀበሉ እና ቢያምኑ የእግዚአብሔር ኃይል የሚያምኑትን ሁሉ እንደሚያድን ያውቅ ነበር። «እንግዲህ ያላመኑበትን እንዴት አድርገው ይጠሩታል? ባልሰሙትስ እንዴት ያምናሉ? ያለ ሰባኪስ እንዴት ይሰማሉ?» (ሮሜ 10፡14-15)። መልእክተኛ ያስፈልግ ነበር። እናም ጳውሎስ መልእክተኛ ይሆን ዘንድ ተገደደ።

የሰብክቱ ዓላማ ወንዶችን እና ሴቶችን ወደ ክርስቶስ ማምጣትና ከዚያ በኋላ በእምነታቸው እየተሰመሱ ሲሄዱ ማየት ነበር። «እኛም በክርስቶስ ፍጹም የሚሆን ሰውን ሁሉ እናቀርብ ዘንድ ሰውን ሁሉ እየገሠጽን ሰውንም ሁሉ በጥበብ ሁሉ እያስተማርን የምንሰብከው እርሱ ነው» (ቆላስይስ 1፡28)።

በሐዋርያት ሥራ መጽሐፍ ኃይለኛ ሰብክት ስለነበር ብዙዎች ለጌታ ተሸንፈው የቃሉን እውነቶች ተምረዋል። ቃሉን በታማኝነት የሚሰብኩ አገልጋዮች ስለነበሩ የአማኞች ቁጥር በከፍተኛ ሁኔታ ያድግ ነበር። ያመኑትም በቃሉ ጥልቅ እውቀት ያድጉ ነበር። ኢየሱስ ወንጌልን ለፍጥረት ሁሉ እንዲሰብኩ ነግሯቸው ስለነበር በታማኝነት ትእዛዙን በተግባር ላይ አውለዋል።

5ኛ ጥያቄ፡-ሰብክት በቤተ ክርስቲያን ሕይወት አስፈላጊ የሆነው ለምንድን ነው? በአለፈው እሑድ በቤተ ክርስቲያን የሰማዝውን ሰብክት አስታውስ። ሰብክቱ በቤተ ክርስቲያንህ ውስጥ ያሉ ሰዎች ከሚያስፈልጋቸው ነገር በየትኛው አቅጣጫ ላይ ያተኮረ ነበር? ሰባኪው መልእክቱን ለማዘጋጀት በቂ ጊዜ ለመስጠት ምን ማረጋገጫ ነበር? ከመልእክቱ ምን መጠበቅ እንደሚቻል በሚያሳይ መንገድ መግቢያውን አቅርቦአልን? ንግግሩን ያጠቃለለው እንዴት ነበር? መልእክቱ ከሕይወትህ አንድ ነገር እንድትለውጥ እንዴት አነሣሣህ? ለእግዚአብሔር የበለጠ ቀርበህ እንድትኖር መንፈስ ቅዱስ እንዴት እንደመራህ ተዛምደውን ግለጽ።

2) ጥሩ የሰብክት መልእክት እንዴት እንደሚዘጋጅ

ሀ. የምትዘጋጅበትን የመልእክት ክፍል ምረጥ።

ለመስበክ አንድ የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍል መምረጥ፤ በተመረጠው ክፍል ላይ በመጸለይ ለሰብክት በሰጠው የትርጉም ትንታኔ መሠረት በጥንቃቄ መዘጋጀት ማስፈለጉ ግልጽ ነው። ማኅበረ ምእመናኑ በእምነት የሰመሰ አባላትን ያቀፈ ሆኖ ለማየት እንደምትፈልጉ ማስታወስ ያስፈልጋል። ይህ

ከሆነ ለክርስቲያናዊ እድገትና ብስለት የሚያስፈልጉ የተለያዩ አቅጣጫዎች ይዳስሱ ዘንድ የቅድሚያ ዕቅዶች መኖራቸው የግድ አስፈላጊ ይሆናል። ማንኛውም ሰባኪ እንደፈቀደው የሚሰበክ ከሆነ ሰዎች የተመጣጠነ እና ሙሉ የሆነ የመጽሐፍ ቅዱስ እውቀት ሳያገኙ ይቀራሉ።

አንዳንድ ጊዜ የመጽሐፍ ቅዱስ መጻሕፍት በሙሉ ምዕራፍ በምዕራፍ፣ ቁጥር በቁጥር፣ መሰበክ አለባቸው። አንድ ተናጋሪ ተከታታይ መልእክት በመስጠት አንድን መጽሐፍ ሊያጠቃልል ይችላል። አንድን ምዕራፍ ወይም አንቀጽ ይዞ አንድ ጭብጥ በመውሰድ መጽሐፉን በሙሉ ሊሸፍን ይችላል። ይህ የመጽሐፍ ቅዱስ ጠቃሚ ርእሰ-ጉዳዮች መዳሰሳቸውን ያረጋግጥልናል። በርእሰ-ጉዳይ በሚሰጡ ስብከቶች በጣም አስፈላጊ የሆኑ ትምህርቶችን ፈጽሞ ላናስተምር እንችላለን። አንዱ እንዲህ ብሏል። «እንደዚያማ አይሆንም! በየሳምንቱ የተለያየ ተናጋሪ ሊኖር ይገባል፤ አለበለዚያ ሰዎች ይሰለቻቸዋል።» አንድን የመጽሐፍ ቅዱስ መጽሐፍ ለማስተማር ሞክረህ ታውቃለህ? ሰዎች ከፍተኛ ፍላጎት አድርባቸው በትጋት ሊማሩ በማየት ትደነቃለህ።

በሌላ ጊዜ ተናጋሪው ርእሰ-ጉዳይ መርጦ ሊሰበክ ይችላል። ይህም ከወቅቱ ጋር የሚሄድ እንደ ገና፣ ፋሲካ፣ ወዘተ...። ወይም የምናምናቸውን ነገሮች አንዳንድ ገጽታዎች ያካተተ የክርስትና አስተምህሮ ጥናት ሊሆን ይችላል። የትምህርቱ ማስረጃዎች ከተለያዩ የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍሎች ሊወሰዱ ይችላሉ። ወይም ሰዎች ላሉባቸው የተለያዩ ሁኔታዎች መጽሐፍ ቅዱስ የሚያስተምራቸውን መልእክቶች ማቅረብ ይቻላል። በዚህ ውስጥ ጥፋተኝነት፣ ሯዘን፣ ብቸኝነት፣ ቀናተኝነት፣ ጋብቻ፣ ፍች፣ ተስፋ መቁረጥና ሥጢአት ሊካተቱ ይችላሉ።

በርእሰ-ጉዳይ በሚሰጥ ስብከት ተናጋሪው የሚጠቀምባቸውን የቅዱሳት መጻሕፍት ክፍሎች በትክክል መተርጎሙን ደግሞም ስለሚናገርበት ርእሰ-ጉዳይ የሚነሡትን የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍሎችን በሙሉ መጠቀሙን ማረጋገጥ አለበት። አንዳንድ ተወዳጅ የሆኑ ክፍሎችን ብቻ እየተጠቀሙ ማስተማር ሁልጊዜ ወደ ስሕተት የመምራት አደጋ አለው። በርእሱ ላይ ሙሉ መልእክትን ለማግኘት የመጽሐፍ ቅዱስ ጥቅስ ማውጫን መጠቀም ይረዳል።

ለ. የተመረጠውን ክፍል በጥንቃቄ አጥና።

የተመረጠው ክፍል የሚገኝበትን ሙሉ ዐውደ ንባብ ማንበብ በጣም አስፈላጊ ነው። ይህም ከተመረጠው ክፍል በፊት እና በኋላ ያሉትን አሳቦች መገንዘብ እና ማጤን አስፈላጊ ነው ማለት ነው። ብዙ ጊዜ ይህ ማለት የተመረጠው ክፍል የሚገኝበትን መጽሐፍ በሙሉ በማጥናት የመጽሐፉን ዋና አሳብ ማግኘትና በመጽሐፉ ውስጥ ይህ ክፍል እንዴት እንደሚካተት መገንዘብ ነው።

ሐ. የተመረጠውን የምንባብ ክፍል አወቃቀር፣ አገልግሎት ላይ የዋሉትን ቃላትና የሰዋሰው አገባብ በጥንቃቄ ተመልከት።

ከአወቃቀሩ ቀጥሎ ቃላትንና የሰዋሰው አገባባቸውን በማስተዋል መመልከት ያስፈልጋል። የመጽሐፍ ቅዱስ ማብራሪያዎችና መዝገበ ቃላት ለዚህ እገዛ ያደርጋሉ። ከዚህ ቀጥሎ የክፍሉን ዋና አሳብ መጻፍ መልካም ነው። የሚናገረው ስለ ምንድን ነው? የክፍሉ ርእሰ ጉዳይ ምንድን ነው? ርእሰ ጉዳዩን የሚደግፉ ወይም የሚገልጡ ተጨማሪ አሳቦች የትኞቹ ናቸው?

መ. ራስን ስለ ክፍሉ መጠየቅ

ራሳችንን ልንጠይቅ እና መልስ ለናገኝላቸው የሚገቡን ሦስት ጥያቄዎች አሉ።

1. ይህ ምን ማለት ነው? የክፍሉ ዋና ፍሬ አሳብ በሚገባ መፈተሽ አለበት።

2. እውነት ነውን? «አዎን እውነት ነው። በመጽሐፍ ቅዱስ ያለ ሁሉ እውነት ነው» ማለትህ አይቀርም። በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ያሉ ነገሮች በሙሉ እውነት ቢሆኑም እንኳ፣ እግዚአብሔር በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ታሪካቸው የተመዘገቡ ጉዳዮች ሙሉ ታሪካቸው እንዲሰፍር ሲያደርግ የሁሉንም ምሳሌነት እንድንከተል አይደለም። ስለዚህ የምንከተላቸውን ከማንከተላቸው መለየት አለብን። እግዚአብሔር የሰዎችን ደካማና ጠንካራ ጎን እንዲጻፍ አድርጓል። መጥፎ የሆኑትን ነገሮች እንደ ማስጠንቀቂያ እየወሰድን ከእነርሱ በመሸሽ በጎን ነገር በመከተል ከሁሉም ልንማር እንችላለን።

3. ምን ልዩነት ያመጣል? ይህ በክፍሉ ውስጥ ያሉትን እውነቶች በተገቢው መንገድ ከሕይወት ጋር የማዛመድ ጉዳይ ነው። በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ የሚገኙ አብዛኛዎቹ የማጽናኛና የማበረታቻ ምክሮች ለማንኛውም ጊዜ እውነት የሆኑ በተጻፉበት ወቅት በአገለገሉበት መንገድ አሁንም ልንጠቀምባቸው የምንችላቸው ናቸው። ሌሎቹ ደግሞ ዛሬ ካለንበት የተለየ ሁኔታ በነበረበት ጊዜ የተሰጡ ስለሆኑ ቁም ነገሮቹን ወይም አጠቃላይ ዋና አሳባቸውን ብቻ በመውሰድ በዚያ መሠረት ልንጠቀምባቸው የሚገቡ ናቸው።

ሠ. የክፍሉን ዋና አሳብ በአንድ ዓረፍተ ነገር መግለጽ።

የአድማጮችን እውቀት እና ልምድ ከግምት ውስጥ በማስገባት የክፍሉን ዋና አሳብ በጥንቃቄ እና በማይረሳ ትክክለኛ ዐረፍተ ነገር መግለጽ አለብን። ይህ አጭር ዐረፍተ ነገር አብዛኛውን ጊዜ አይረሳም። ይህን አጭር ዐረፍተ ነገር ለማዘጋጀት ከሁሉም ይልቅ ከባድ ቢሆንም እንኳ እጅግ በጣም አስፈላጊ ነው።

ረ) ይህ የሚሰሙህ ሰዎች እንዲያደርጉ የምትፈልገውን ወይም በሕይወታቸው እንዲለወጡበት የምትፈልገውን በመግለጽ የመልእክትህን ዓላማ ጻፍ።

የመልእክቱ ዓላማ መጻፍ አለበት። መረጃ መስጠቱ ብቻ በቂ አይደለም። የአስቆሮቱ ይሁዳ እውነትን ያውቅ ነበር። መጽሐፍ ቅዱስ እንደሚነግረን ሰይጣንም እንኳ እውነትን ያውቃል። ይንቀጠቀጥጣል። የሚያውቀውን

እውነት ግን በተግባር ላይ አያውለውም። ስለዚህ ሰባኪው የመልእክቱን ዓላማ መንጋዎቹን ለተግባር በሚያነሣ መንገድ በግልጽ ማቀድ እንዳለበት ከላይ በአራተኛ ደረጃ በተመለከተው እርምጃ የክፍሉን ዋና ትምህርት ወስነሃል። አሁን ደግሞ አድማጮችህ ከተማሩት ነገር አንጻር ምን ማድረግ እንዳለባቸው መወሰን አለብህ።

ጳውሎስ፡ ለጢሞቴዎስ በጻፈው መልእክት ለምን እንደሚጽፍ እንዲህ በማለት ነግሮት ነበር። «ፈጥኚ ወደ አንተ እንድመጣ ተስፋ አድርጌ ይህን እጽፍልሃለሁ። ብዘገይ ግን፡ በእግዚአብሔር ማደሪያ ቤት መኖር እንዴት እንደሚገባ ታውቅ ዘንድ እጽፍልሃለሁ፤ ቤቱም የእውነት ዓምድና መሠረት፡ የሕያው እግዚአብሔር ቤተ ክርስቲያን ነው» (1ኛ ጢሞቴዎስ 3:14-15)።

በስብከት አገልግሎት ምንባቡ ለምን ዓላማ እንደተጻፈ መርምረን መረዳት አለብን። የተረዳነውን ዓላማ ደግሞ የራሳችን ዓላማ ማድረግ አለብን። ዓላማችን አዳማጮቻችን መልእክቱን ከሰሙ በኋላ ምን ማድረግ እንደሚጠበቅባቸው የሚያካትት መሆን አለበት።

ሰ. አስተዋጽኦ አዘጋጅ

አሁን በስብከት የምታስተላልፈውን መልእክት ዋና ፍሬ አሳቦች በመጻፍ ከዋና ፍሬ አሳቦች ሥር ንዑሳን አሳቦችን በማከል አስተዋጽኦ አዘጋጅ። ይህም ሰባኪው የመልእክቱን የተለያዩ ክፍሎችና በሥራቸው የሚመጡ ትንተናዎችን በግልጽ እንዲያስብ ያግዘዋል። አድማጮቹም ሰባኪው የሚናገረው የትኛው ነጥብ እንደሆነ በግልጽ ተረድተው ለመከተል ያግዛቸዋል። ከአንድ ነጥብ ወደ ሌላው ነጥብ በሚሸጋገርበት ወቅት ልንከተለው ወይም ልንፈጽመው የሚገባን ይህን ብቻ አይደለም። ይህ ብቻ ሳይሆን፤ ደግሞም.... የሚሉ የመሸጋገሪያ ዐረፍተ ነገሮችን መጠቀም ይችላል። ወይም ደግሞ ባዘጋጃቸው አስተዋጽኦዎች ሲያስተምር አንደኛ..... ሁለተኛ..... እያለ መቀጠል ይችላል። የመሸጋገሪያ ዐረፍተ ነገሮች አዳማጮች ሁሉ ተናጋሪው የት ቦታ እንዳለ እንዲከተሉ የሚረዱቸው ሲሆን ማስታወሻ በጽሑፍ ለሚይዙ ደግሞ እጅግ ያግዛሉ።

ሸ. በጥሩ መግለጫዎች በመደገፍ በአስተዋጽኦው ዝርዝር ላይ ትንተና ስጥ።

በአስተዋጽኦው ውስጥ የሚገኙ ነጥቦች እያንዳንዳቸው በጥንቃቄ ሊገለጹና ለነጥቦቹ ተስማሚ በሆኑ ሌሎች ክፍሎች ወይም መግለጫዎች ሊተነተኑ ይገባል። በሚገባ የታቀዱ መግለጫዎች ሰዎች ስለ መልእክቱ በሚነጋገሩበት ወቅት በቀላሉ የሚያስታውሷቸው የሚደግጧቸው ናቸው። የክፍሉን ዋና ትምህርት በእውነት የሚደግፍ እስከሆነ ድረስ ማንኛውንም መግለጫ ለመጠቀም አትፍራ።

ቀ. በመጨረሻም ጥሩ የሆነ መግቢያ እና መደምደሚያ አዘጋጅ።

የመልእክቱ መግቢያ እና መደምደሚያ መታቀድ አለበት። መግቢያው በእግዚአብሔር ቃል ትምህርት መፍትሔ የሚበኛለት የመጨረሻ ክፍል የሰውን ልጅ ችግር የሚያነሣ መሆን ይኖርበታል። የክብሪት እንጨት

የክብሪት ሳጥኑን በሚጭርበት ጊዜ እሳት እንደሚወጣ ሁሉ የሰዎች ችግር እንደ መጠሪያው አካል የሆነውን የእግዚአብሔር ቃል ሲጭር በሰው አእምሮ ውስጥ የሚቃጠል ብልጭታን ይፈጥራል። እያንዳንዱ ሰው የሚያስፈልገው ነገር አለ። እነዚህን ፍላጎቶች ማወቅና በእግዚአብሔር ቃል መሠረት ምላሽ መስጠት ግን የተናጋሪው ድርሻ ነው። ስለዚህ መግቢያ አጠር ብሎ የመልእክቱን ርእሰ-ጉዳይ የሚያስተዋውቅ መሆን አለበት።

መደምደሚያ የሰብከቱን ገመዶች ሁሉ በአንድ ላይ ማሰር ይኖርበታል። አንዲት ልብስ ሰፊ ምንም ያህል ቆንጆ አድርጋ ብትሰፋ እንኳ ክፉን በስተ መጨረሻ ካልቋጠረችው ሥራዋ ሁሉ ከንቱ ይሆናል። እንደዚሁ ሰባኪው የመልእክቱን ዋና አሳቦች ሁሉ በማሰባሰብና በማሳጠር በመደምደሚያው ላይ ማጠቃለል አለበት። መደምደሚያው የማለቂያ ስሜት መፍጠር ይኖርበታል። አድማጮቹ የሰሙት የእግዚአብሔር እውነት ምን እንዲያደርጉ እንደሚጠበቅባቸው ሊያውቁና ሊሰማቸው ይገባል።

ከዚህ አገላለጽ የምንመለከተው ሰብከት የእግዚአብሔርን ቃል ማወጅን የሚያካትት በመሆኑ መልእክት በጥንቃቄ መዘጋጀት እና መቅረብ እንዳለበት ነው። መልእክት ከተናጋሪው ወደ አዳማጮቹ የሚተላለፍ የአንድ ቀጥተኛ መንገድ ግንኙነት ነው። ሰባኪው መልእክቱን ያስተላልፋል፤ አዳማጮቹም ይከታተሉታል። ዓላማው ለእድገትና ለላውጥ እንዲነሣው ነው።

6ኛ ጥያቄ፡- ከላይ በተሰጠው መመሪያ መሠረት ለሚመጣው ጊዜ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ እንድትናገር ስትጋበዝ የምትጠቀምበትን ጥሩ ሰብከት አዘጋጅ። እግዚአብሔር በሁሉ ቦታ ላይ ይመራህ ዘንድ ስትዘጋጅ መጸለይህን አትርሳ።

ሁለተኛ ቀን፡- የትምህርት ትርጓሜ

7ኛ ጥያቄ፡- ካስተማሪዎችህ ሁሉ ይበልጥ ማንን ታደንቅ ነበር? የምታደንቀው ለምንድን ነበር? እስቲ ሲያስተምር የሚጠቀምባቸውን ስልቶች አስታውስ። አብዛኛውን ጊዜ ገለጻ ያደርግ ነበር? ወይስ ከተማሪዎች ጋር ይጠያየቅ ነበር? ሲያቀርባቸው የነበሩ አንዳንድ የውይይት ርእሶች ምንድን ነበሩ? ልትረሳው የማትችል ለቀጣይ ሕይወትህ የሚረዳ ምን አዲስ ነገር ተቀብለህ ነበር?

ትርጓሜ

ማስተማር- ማስተማር ማለት እውነትን ከአስተማሪው ወደ ተማሪው የማስተላለፍ ሂደት ነው። ይህ ሂደት ተማሪው ይማር ዘንድ የአስተማሪው ሁኔታዎችን የማመቻቸት፣ አንድ ሰው አንድ ነገር እንዴት እንደሚያደርግ የማሳየት ወይም የመርዳት፣ አንድን ርእሰ ጉዳይ ያጠና ዘንድ የመምራት ወይም የማሳየት፣ እውቀትን ወይም አመለካከትን የመስጠት፣ አንድ ሰው እንዲያውቅ ወይም እንዲገባው የመርዳት እንቅስቃሴዎችን ሁሉ የሚያካትት ነው። ማስተማር ከሰብከት ይለያል። ግንኙነቱ የሁለት አቅጣጫ ነው።

1. ትምህርት ከሰብከት በምን ይለያል?

ሀ. ትምህርት የሁለት አቅጣጫ ግንኙነት ነው።

የሰብከት እና የትምህርት አንዱ እና ዋናው ልዩነታቸው ትምህርት የሁለት አቅጣጫ ግንኙነት መሆኑ ነው። ትርጉሙን ብትመለከት አስተማሪው ቀዳሚ ቢሆንም እንኳ የትምህርቱ ዋና አትኩሮት ተማሪው መሆኑን ልትገነዘብ ትችላለህ። ይህ ትርጉም ከሚያመለክታቸው ነገሮች አንዱ እውቀት ከአስተማሪው ወደ ተማሪው መተላለፉንና ተማሪው በሚገባ እስኪያውቅ ድረስ አስተማሪው ያለመታከት መሥራቱን ነው። ሌላው ደግሞ ተማሪው በትምህርቱ ላይ ያተኩር ዘንድ አስተማሪው የግንቃቃት ተግባር የመፈጸሙ ጉዳይ ነው። አስተማሪ ሊመራ፣ ሊረዳ፣ ሊያሳይ፣ መረጃዎችን ሊያቀብል፣ ወዘተ... ይችላል። ነገር ግን መግር ያለበት ተማሪው ነው። ማንም አስተማሪ ለተማሪው ሊማር አይችልም። ተማሪው በሚያገኘው ርዳታ ሊጠቀም ይችላል። ወይም መመሪያው በሥራ ላይ እንዴት መዋል እንደሚገባው ባለማወቁ ጠቀሜታው ይቀርበታል።

አስተማሪው ተማሪው በጥያቄ እና መልስ አግካችነት እንዲያስብ እና መረጃዎችን እንዲያገናዝብ ያነቃቃል። ለጥያቄዎች መልስ ለማግኘት ሦስት ዎንጮች አሉ።

1. አስተማሪዎች ጥያቄ ይጠይቃሉ፤ ተማሪዎች ይመልሳሉ።
2. ተማሪዎች ጥያቄ ይጠይቃሉ፤ አስተማሪዎች ይመልሳሉ።
3. ተማሪዎች ጥያቄ ይጠይቃሉ፤ ተማሪዎች ይመልሳሉ።

ጥያቄዎች ለትምህርቱ ሂደት ቅመሞች ናቸው። አስተማሪው የተወሰነ መረጃ ከሰጠ በኋላ ተማሪው ተረድቶት እንደሆነ ለማረጋገጥ በጥንቃቄ በተመረጡ ቃላት ጥያቄዎችን ሊጠይቅ ይችላል። ወይም ደግሞ ተማሪው ያልተረዳውን ነገር ለመገንዘብ የሚያበራራ ጥያቄ ለመጠየቅ ይፈልግ ይሆናል። አልያም ደግሞ በከፍተኛ ውስጥ የሚገኝ ማንኛውም ሰው ይመልሰው ዘንድ ለሁሉም ክፍት የሆነ ጥያቄ መጠየቅ ይችላል። ውይይቱ በአንድ ሰው ብቻ በሚሰጥ ትምህርት ሊደረስበት የማይችል የአንድን ችግር ወይም ጉዳይ እውነታና መፍትሔውን ሊያስገኝ በሚችል ሁኔታ የትምህርትን ሂደት የሚያነቃቃ ነው።

ለ) ትምህርት ተማሪን ማዕከል ያደረገ ነው።

አንድ አስተማሪ ወደ ክፍል ገብቶ በተማሪዎቹ ፊት ለፊት ቆሞ የተዘጋጀበትን ትምህርት አነብንበ እንዳስተማረ ቆጥሮ የሚወጣበትን የገለጻ ዘዴ ሊመርጥ ይችላል። የትምህርቱን ዋና ነገሮች ለተማሪዎች ሊያጽፍ እነርሱም በጥንቃቄ በማስታወሻ ደብተራቸው ሊጽፉ ይችላሉ። ነገር ግን ይህ በመሆኑ ተማሪዎቹ ተምረዋል ማለት ነውን?

በገለጻ (ሌክቸር) የማስተማር ስልት የትምህርት ሂደት አካል ቢሆን እጅግ በሚጠቅም ሁኔታ አገልግሎት ላይ ሊውል መቻሉ እርግጥ ነው። ብቸኛ የማስተማሪያ ስልት ከተደረገ ግን ሂደቱ ሰብከት እንጂ ትምህርት ቢሆን አይችልም። እውነተኛ ትምህርት ሁልጊዜ የተማሪዎቹን የመረዳት ሁኔታ ከግንዛቤ የሚያስገባ ነው።

የአስተማሪው ዓላማ ተማሪዎች እንዲማሩ ነው። ስለዚህ ዓላማው እንዲሳካለት የተለያዩ ስልቶችን መቀየስ ይኖርበታል። አብዛኛዎቹን ስልቶች በኋላ እንመለከታቸዋለን።

ሐ. የክርስቲያን ትምህርት ጥረት ሕይወትን መለወጥ መሆን አለበት።

እንደ ለብከት ሁሉ የክርስቲያናዊ ትምህርት ጥረት ሕይወትን መለወጥ ነው። ትምህርት ከለብከት የሚለየው በጣም ቀጥተኛ በሆነ መንገድ የተማሪዎቹን ሕይወት ለለውጥ በመጋበዝና ምላሻቸውንም አቅጣጫ ለማስያዝ በመቻሉ ነው። በተማሪው እና በአስተማሪው መካከል የአላብ ልውውጥ ስላለ የተማሪው ችግር በግል ወይም በቡድን ውይይት ሊፈታ ይችላል። አስተማሪው በተማሪው የእድገት ሂደት ላይ ቀጥተኛ ተሳታፊ እንዲሆን ያስችለዋል። በክፍል ውስጥ በተነሡት አሳቦች መሠረት በቡድን ወይም በግል የምክር አገልግሎት ማከናወን ይቻላል።

በክፍል ውስጥ በትናንሽ ቁጥር አብሮ መማር በትልቅ ጉባኤ ውስጥ ሊገኝ የማይችል መቀራረብና ጓደኝነት ይፈጥራል። አስተማሪው በክፍል ውስጥ የሰጠውን ትምህርት ለማጠናከር የቤት ሥራዎችን ማከል ይችላል። እነዚህም የቤት ሥራዎች ተማሪው የተማሪውን ትምህርት ሳምንቱን በሙሉ እንዲያሳለሰለውና ጌታም ጥበብን እንዲሰጠው እንዲጠይቅ ሊያደርጉት ይችላሉ።

የመማር ሌላው እጅግ ጠቃሚ ስልት የቃል ጥናት ነው። ተማሪው በቤቱ የሚያጠናው የቃል ጥናት ጥቅስ ሊሰጠው አእምሮው ሳምንቱን በሙሉ በጉዳዩ ላይ ንቁ እንዲሆን ያደርገዋል። ልጆች በተለይ የቃል ጥናት ጥቅስ ይወዳሉ። ዳዊት እንዲህ ብሏል። «አንተን እንዳልበድል ቃልህን በልቤ ሰወርሁ» [መዝ. (119)፡11]። በተለይ በልጅነት ወራት በቃል የተጠና ጥቅስ እስከ ሕልፈተ-ሕይወት ድረስ አብዛኛውን ጊዜ አይረሳም፤ እናም በፈተና ጊዜ ወይም ውሳኔ ማድረግ በሚያስፈልግበት ወቅት ምሪትን ይሰጣል።

8ኛ ጥያቄ፡- በክፍል ውስጥ ተገኝተህ በተማርህባቸው ጊዜያት ሁሉ ተጠቃሚ ሆነሃልን? እስኪ ስላጋጠሙህ ስለ ጥቂት ደካማ አስተማሪዎች ተናገር? ለምንድን ነው ክፍላቸውን ያልወድድኸው? እንዴት ማሻሻል ይቻሉ ነበር?

2. የማስተማር ድክመቶች

ሀ. የትምህርቱ አቀራረብ

የመጽሐፍ ቅዱስ ትምህርት በታሰበለት ሁኔታ ስኬታማ የማይሆንባቸው ሁለት ዋና ደረጃዎች አሉ። የመጀመሪያው በትምህርቱ አቀራረብ ላይ ነው። ይህ ጠንከር ያለ ድክመት አይደለም። መፍትሔውም በጣም ቀላል ነው።

ብዙ ጊዜ አስተማሪው ለዚህ ተግባር አዲስ በመሆኑ ወይንም በደንብ ባለመዘጋጀቱ ይፈራል። በዝግጅትም ሆነ በትምህርቱ ላይ ብዙ ልምድ ሊያገኝ ኖርሃቱ ይለቀዋል።

ክፍሉን ሊረብሽ የሚችል ወገኝነት ሊኖረው ይችላል። እጁ ላያርፍ ይችላል። ሁልጊዜ ሊቋነጠነጥ፣ እጁን ወደ ፊቱ ወይም ወደ ጸጉሩ

በማንቀሳቀስ እና ወይም ኪሱ ውስጥ በመክተት ፋታ ሊያጣ ይችላል። ከምስባኩ ላይ ሊተኛ ወይም በተደጋጋሚም ጉሮሮውን ሊያጸዳ እና ሊናገር ሊፈጥን ይችላል።

ብዙውን ጊዜ ይህ ዓይነት ችግር በቅርብ ተቆጣጣሪው ፍቅር የተሞላበት መጠነኛ ምክር ሊፈታ ይችላል።

ለ. ይዘት እና ዘዴን ማቀድ

አስተማሪው በትምህርቱ አቀራረብ ላይ ሁሉን በትክክል ሠርቶ እንኳ የተሞላበት ትምህርት ላይሰጥ ይችላል። ለእነዚህ ድክመቶች ብዙ ምክንያቶች አሉ።

1. የመጽሐፍ ቅዱስን ክፍል በትክክል ለመተርጎም ያለመቻል

ሀ) አስተማሪዎች የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍልን በትክክል እንዴት መተርጎም እንዳለባቸው የማያውቁበት አንዱ ምክንያት በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ የተለያዩ ዓይነት የአጻጻፍ ዘዴዎች መኖራቸውን ያለመገንዘባቸው ነው። በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ የሥነ መለኮት እውነቶች፣ ታሪካዊ ክንውኖች፣ ትረካዎች፣ ግጥሞች፣ ዘይቤያዊ አነጋገሮች እና ምሳሌዎች፣ ወዘተ... ይገኛሉ። በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ የሚገኙ የተለያዩ ዓይነት የአጻጻፍ ስልቶችን ጉዳይ በወደፊት ትምህርታችን እንመለከታለን።

ለ) የምንባቡን ዋና አሳብ ወይም ርእሰ-ጉዳይ ለመለየት ያለመቻል

በመልእክት (ስብከት) ዝግጅት ትምህርታችን ላይ የምንባቡን ዋና ፍሬ አሳብ ለይቶ ማወቅ በጣም አስፈላጊ ነው ብለን እንደነበረ ታስታውሳለህ። የምንባቡ ክፍል ተለይቶ የሚታወቀው በዚህ ዋና አሳብ ሲሆን የትምህርቱን ማዕከላዊ ዓላማ የሚገዛውም ይህ ዋና አሳብ ነው። ብዙ ጊዜ ሰነፍ አስተማሪዎች ብዙ የማይዛመዱ አሳቦችን ከአንድ ምንባብ ውስጥ ያወጣሉ። ትምህርቱን በማዳመጥ የተሳተፉ ሰዎችም አንዳች ግልጽ የሆነ የመጽሐፍ ቅዱስ ትምህርት ሳያገኙ ይመለሳሉ። ስለዚህ የምንባቡን ማዕከላዊ እውነታ ለመገንዘብ በሚደረግ ጥረት ውስጥ ምንባቡ የሚገኝበትን ጠቅላላ አሳብ ማንበብና በምንባቡ ውስጥ ምን ለማለት እንደተፈለገ መረዳት አስፈላጊ ነው።

ሐ. የመጽሐፍ ቅዱስ ምንባብ ክፍሉን ትቶ ወደ ሌሎች አስረጅ ጉዳዮች ማምራት

የምንባቡን ማዕከላዊ እውነት በሚገባ ያለመረዳት በአስተማሪዎች ላይ የሚያመጣው ፈተና ከምንባቡ ጋር ወደማይገናኝ ሌላ ጉዳይ ውስጥ መግባት ይሆናል። ምናልባትም የምንባቡን ክፍል ሊተረጎም ወደማይችል የቀልድ ንግግር ውስጥ በመግባት የተለያዩ መግለጫዎች ሊሰጡ ይችላሉ።

2. በአንድ ክፍል ጊዜ ብዙ ለማስተማር መሞከር ሌላው ድካም ነው።

የምንባቡን ማዕከላዊ ትምህርት መፈለግ፣ በጥንቃቄ መተርጎምና ለማብራራት አጋዥ የሆኑ ሌሎች የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍሎችን መጠቀም፣ ገለጣ መስጠት፣ ጉዳዩን የሚመለከቱ ጥያቄዎችን መጠየቅና በዚህም

የአድማጮች አእምሮ ወደ አንድ አሳብ እንዲያተኩር ማድረግ እጅግ የተሻለ ነው። ይህ ሲሆን ተማሪዎች አንድን እውነት በሚገባ ተምረው ይሄዳሉ።

3. ተማሪውን እጅግ ዝርዝር በሆኑ ጉዳዮች ማጨናነቅ

አንዳንድ አስተማሪዎች ተማሪዎቻቸውን እጅግ ብዙ በሆኑ የሰዎችና የቦታ ስሞችና ቀናት ያጨናንቃሉ። ለተማሪዎች የማይገቡ ቃላትን ይጠቀማሉ። ተማሪዎች በመጀመሪያ የተሰጠውን ጥቅስ አውጥተው ለመመልከት እየጣሩ ሳሉ እነርሱ በርከት ያሉ ሌሎች ጥቅሶችን በመጥቀስና ያለማቋረጥ በመናገር ተማሪዎቻቸውን ፋታ ያሳጣሉ።

4. ክፍተትን አለመሙላት።

«ክፍተትን መሙላት» የመጽሐፍ ቅዱስን አሳብ ከዘመናዊ አኗኗር ጋር በማዛመድ ትርጉም እንዲሰጥ የማድረግ ሂደት ነው። መጀመሪያ አስተማሪው ምንባቡን በሙሉ በሚገባ ማወቅ እና ተማሪው እንዲገነዘብ መርዳት አለበት። ከዚያም ተማሪውን ወደ ዛሬ ሕይወት ማምጣት እና እንዴት አድርጎ ዛሬ ባለበት ሁኔታ ውስጥ መጠቀም እንዳለበት ማሳየት አለበት።

3. ማስተማርን እንዴት ማሻሻል እንደሚቻል።

ሀ. በመጽሐፍ ቅዱስ ላይ ማተኮር

መጽሐፍ ቅዱሳዊ የሆነ ትምህርት መጽሐፍ ቅዱሳዊ ትምህርት መሆን አለበት። የአጻጻፉን ስልት መረዳትና በዚያው መልክ ማስተማር አለብን።

ለ. «ዋናውን አሳብ» መፈለግ

በሌላ አባባል ይህ ማለት የክፍሉን ማዕከላዊ አሳብ ወይም ትምህርት ማግኘትና በዚያ ላይ ማተኮር ማለት ነው።

ሐ. ክፍሉን መተርጎም

ክፍሉን ከተመለከትን በኋላ ወደ ትርጉም መሄድ አለብን። ስለዚህ ጉዳይ ወደፊት በምንመለከታቸው በሌሎች ትምህርቶች ውስጥ ተጨማሪ ማብራሪያዎች እንሰጣለን።

መ. ክፍተትን መሙላት

በመጀመሪያ በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ያነበብነው ክፍል በተጻፈበት ጊዜ ለነበሩት ተደራሲያን የሰጠውን ትምህርት በሚገባ መገንዘብና መረዳት ያስፈልጋል። ከዚያ በመቀጠል አሁን ወዳለንበት ሁኔታ በመመለስ የትምህርቱን አጠቃላይ መመሪያ ማዘመድ ይኖርብናል።

መጽሐፍ ቅዱስ ለቤተክርስቲያን አገልጋዮች ብቻ መጠቀሚያ የሆነበት ወቅት ነበር። ተራው ምእመን አያነበውም ነበር። ከተሐድሶ እንቅስቃሴ ትኩረቶች አንዱ መጽሐፍ ቅዱስ በተራው ምእመን እጅ እንዲገባ ማድረግ ነበር። መጽሐፍ ቅዱስ ሕዝቡ ዕለት ተዕለት ወደሚጠቀምባቸው ቋንቋዎች ተተረጎመ፤ ሕዝቡም ደስ ብሎአቸው አነበቡት። ይህም ዛሬ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ የምንመለከተውን ተሐድሶና መነቃቃት አስከተለ፤ እኛም የዚሁ መነቃቃት ተጠቃሚዎች ለመሆን በቅተናል። ስለዚህ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ

የሚገኙ ምእመናን መጽሐፍ ቅዱስን በማንበብ፤ በተገቢው መንገድ በመተርጎምና በመገንዘብ በትምህርቱ የመኖር ጉጉት ይፈጠርባቸው ዘንድ ብቃት ያለው መጽሐፍ ቅዱሳዊ ትምህርት ለመስጠት እንትጋ።

9ኛ ጥያቄ፡- ከዚህ ቀደም ያስተማርሃቸውን ክፍሎች መለስ ብለህ አስታውስ። አሁን ከተመለከትናቸው ጉዳዮች አንጻር በማስተማር ሂደት ውስጥ ስለነበሩህ ችግሮች ምን ተገነዘብህ?

ሦስተኛ ቀን፡- የመማር ማስተማር ሂደት - ክፍል አንድ

መልካም አስተማሪ ለመሆን የመማር እና የማስተማርን ደንብ ማወቅ አለብን። በዚህና በሚቀጥለው ምዕራፍ የተዋባለት መምህር ለመሆን በማስተማር ሂደት ውስጥ ልታካትታቸው የሚገቡ አሥር ነገሮችን እንመለከታለን።

10ኛ ጥያቄ፡- 1ኛ ቅርንጥስ 2፡1-16 በጥንቃቄ አንብብ። ጳውሎስ የሚናገረው ስለ ራሱ ትምህርት ነው። በሚገባ የተማረ ሰው ነበር። በማስተማር ሂደቱ ውስጥ የተደገፈው እጅግ በላቀው ጥበቡ ነበርን? ወይስ በሚያስተምርበት ወቅት በሚገባ ለመናገር በነበረው ችሎታ? ትምህርቱ እጅግ ኃይል የሞላበት የነበረበትን ምክንያት ግለጽ። በሰብአዊ እውቀቱ ላይ ለመደገፍ ይፈራ የነበረበት ምክንያት ምን ነበር? ፍሬያማ ለሆነ የማስተማር አገልግሎት ብቸኛው እውነተኛ ኃይል ምን እንደሆነ ይመስክራል?

1. መምህሩ መንፈሳዊ ውጤቶችን ይቀዳጅ ዘንድ በመንፈስ ቅዱስ ላይ መታመን አለበት።

በመጽሐፍ ቅዱስ ትምህርት ሂደት ሰዎችን በመሣሪያነት በመጠቀም የሚያስተምር መንፈስ ቅዱስ ነው። ጳውሎስ እንደተናገረው በራሱ ታላቅ ጥበብ ወይንም የመናገር ችሎታ አይደገፍም ነበር። ይልቁኑ ከተሰቀለው ከክርስቶስ ሌላ እንዳያውቅ ወስኖ ነበር። ሙሉ በሙሉ በመንፈስ ቅዱስ ኃይል በመታመን በብዙ ትሕትናና ፍርሃት አደረገ። መልእክቱን የተቀበሉና ያመኑ ሁሉ እምነታቸውን በመንፈስ ለሰዎች በተገለጠው በእግዚአብሔር ላይ ብቻ ማድረጋቸውን ማረጋገጥ የዘወትር ተግባሩ ነበር።

ሀ) ሰብአዊው መምህር የመንፈስ ቅዱስ ማደሪያ መሆን ይገባዋል።

ኢየሱስ ከመሰቀሉ በፊት በነበሩት በመጨረሻዎቹ ቀናት ደቀ መዛሙርቱን ሲያስተምር አብ ሁልጊዜ ከእነርሱ ጋር የሚሆን አጽናኝ እንዲልክላቸው እንደሚለምን ነግሮአቸው ነበር። «በመካከላችሁ ይሆናል በውስጣችሁም ይኖራል።»

ለ. ሰብአዊ መምህር በመንፈስ ቅዱስ መማር አለበት።

ኢየሱስ እንዲህ ብሏል፤ «...አብ በስሜ የሚልከው ግን መንፈስ ቅዱስ የሆነው አጽናኝ እርሱ ሁሉን ያስተምራችኋል፤ እኔም የነገርኋችሁን ሁሉ ያሳስባችኋል» (ዮሐ. 14፡26)። ዮሐንስ 15፡26 ደግሞ አጽናኙ መንፈስ ስለ ክርስቶስ እንደሚመሰክር ይናገራል።

ሐ. መንፈስ ቅዱስ ይወቅሳል።

እንደገና በቦሐንስ 16 ላይ መንፈስ ቅዱስ «...ስለ ኃጢአት ስለ ጽድቅም ስለ ፍርድም ዓለምን ይወቅሳል» ተብሎ ተጽፎአል።

መ. ደግሞም እርሱ የእውነት መንፈስ ስለሆነ ወደ እውነት ሁሉ ይመራል (ቁ. 13)።

የቆሮንቶስ መልእክት ጸሐፊ የእግዚአብሔርን ጥልቅ ምሥጢራት ማወቅ እንደተሰጠን ይናገራል። ምክንያቱም መንፈሱ ለእኛ ገለጠልናል። የእግዚአብሔርን አእምሮ የሚያውቀው መንፈሱ የእግዚአብሔርን እውነቶች ማለትም መንፈሳዊ እውነቶችን በመንፈሳዊ ቃላት ገለጠልን (1ኛ ቆሮንቶስ 2፡10-16)። ያልዳነው ሰው የእግዚአብሔርን ጥልቅ እውነቶች ለመረዳት አይችልም። ምክንያቱም መንፈሱ በውስጡ አይኖርም። መንፈሳዊ ሰው የእግዚአብሔር መንፈስ በውስጡ ስለሚኖር የእግዚአብሔርን እውነት ለመቀበልና ለመለየት ይችላል።

ሰብአዊ መምህር አስተዋጽኦ የሚያበረክት መሣሪያ ብቻ አይደለም። ለራሱ ሕያው የሆነ ትርጉም እስኪሰጠው ድረስ ቃሉን ማሳሰል እንዳለበት ያውቃል። ለመልእክቱ አቀራረብ ሙሉ ለሙሉ በመንፈስ ቅዱስ በመታመን በጸሎት መንፈስ ሆኖ በሚገባ መዘጋጀት አለበት። በጸሎትና በምክር ይረዳቸው ዘንድ የአድማጮቹን ፍላጎት ለማወቅ ንቁ መሆን ይገባዋል። ግቡም በተማሪዎቹ ሕይወት ውስጥ ዘላቂ ውጤቶችን ማየት መሆን አለበት።

11ኛ ጥያቄ፡- 1ኛ ቆሮ. 11፡1፣ 4፣ 16፣ ፊልጵ. 3፡17፣ 4፣ 9፣ 1ኛ ተሰ. 1፡6፣ 2ኛ ተሰ. 3፡7 አንብብ። ጳውሎስ በተደጋጋሚ የሚሰጠው አንድ ትእዛዝ ምንድን ነው? ልትጠቅሰው ትችላለህን? ልትጠቅሰው ካልቻልህ ለምን? እስካሁን ምርጫ ባደረግህባቸው ጉዳዮች ስለዚያ አስበህ ታውቃለህ? ያለማቋረጥ የምታደርገውን ነገር የሚከታተል ሰው ቢኖር ጠባይህ እንዴት ይሆን ነበር? በአካባቢህ የሚኖሩ ሰዎች ስለ መጽሐፍ ቅዱስ የሚያውቁት ነገር አለን? ግንዛቤ ከሌላቸው ፈሪሃ እግዚአብሔር የተሞላበትን የሕይወት ምሳሌነት ማየታቸው እጅግ አስፈላጊ የሚሆነው ለምን ይመስልሃል?

1. አስተማሪው ለተማሪዎቹ ምሳሌ መሆን አለበት

ጳውሎስ፡ «እኔ ክርስቶስን እንደምመስል እኔን ምሰሉ» (1ኛ ቆሮ. 11፡1) ሊል አላፈረም ነበር። የክርስትና ሕይወት ጽንሰ-አሳብ በአጠቃላይ ለአድማጮቹ አዲስ ነበር። ስለ ብሉይ ኪዳን ትምህርት ምንም ግንዛቤ የሌላቸው አሕዛብ ነበሩ። ስለዚህ ጳውሎስ በጥንቃቄ ማስተማር ብቻ ሳይሆን የክርስቲያኖች ሕይወት ምሳሌ መሆን በጣም ያስፈልገው ነበር።

እንደ አስተማሪነታችን ልናስታውሰው የሚገባን ነገር ከንግግር ይልቅ አብዛኛው ጊዜ የምናስተምረው በተግባራችን መሆኑን ነው። ከብዙ ዓመታት በፊት ማሪኖ ሎሪያንስ ሲያብራሩ፡ «አንድ እንከን የሌለበት የሰንበት ትምህርት አስተማሪ አእምሮውን ለዝግጅቱ፣ ነፍሱን ለአቅርቦቱ፣ ሕይወቱን ለማብራሪያው የሰጠ ነው» ብለዋል።

12ኛ ጥያቄ፡- ብዙ አስተማሪዎች ከተማሪዎቻቸው በጣም የራቁ ናቸው። ከተማሪዎቻቸው ጋር ከተቀራረቡ በከፍላቸው ውስጥ ሥነ ሥርዓትን ሊያስጠብቁ እንደማይችሉ ያስባሉ። ወይም በተማሪዎች ዘንድ በሚገባ የታወቁ መሆን መናናቅን

የሚያመጣ ይመስላቸዋል። አስተማሪ ለተማሪዎቹ ሊኖረው የሚገባ ትክክለኛ ዝንባሌ ምን መሆን አለበት ትላለህ? ይህ ለማንኛውም የዕድሜ ክልል እውነት ነው?

3. አስተማሪው ለተማሪዎቹ ክርስቲያናዊ ፍቅርን ሊያሳያቸው ይገባል።

ታላቁ ምሳሌዎችን ሊያስቡ ላገኛቸው ሁሉ ፍቅሩን ያሳይ ነበር። ፍቅሩን የሚገልጠው አንዳንድ ጊዜ በቃላት ቢሆንም እንኳ፣ ብዙውን ጊዜ ግን በተግባር ነበር። ስለ እነርሱ፣ በእርግጥ ይጠነቀቅ ነበር። ፍቅሩንም ለመግለጽ አይፈራም ነበር። ፍላጎታቸውን ሁሉ አርክቷል። ገንዘብ አልሰጣቸውም፣ አልፎ አልፎ ምግብን ይሰጥ ነበር። ያዝንላቸውና ያሉበትን ሁኔታ በሚገባ ይረዳላቸው ነበር፤ ከዚያም ተገቢውን ድጋፍ ያደርግላቸዋል።

አሥራ ሁለት ጊዜ በወንጌል ውስጥ ለሕዝቡ እንደራራላቸው ተጽፎ እናነባለን። አንዳንዴ በትምህርት እጦት፣ የሚመራቸው ከማጣት የተነሣ፣ እረኛ እንደሌላቸው በጎች ሆነው ስለተመለከተ ነበር። ለደቀ መዛሙርቱ የመከሩ ጌታ ለመከሩ ሠራተኞችን ያስነሣ ዘንድ እንዲጸልዩ አሳስቦአቸዋል (ማቴዎስ 9:36፤ ማርቆስ 6:34)። አንዳንድ ጊዜ የቁሳዊ ፍላጎት ጉዳይ ነበር (ማቴዎስ 14:14) እና ይመግባቸው ወይም ይፈውሳቸው ነበር (ማቴ. 20:34)። ኢየሱስ ወደ ሰማርያ መውረድ ያስፈለገው (ዮሐ. 4) ወደ ገሊላ በሚወስደው መንገድ ላይ አንዲትን ሳምራዊት ሴት በምንጭ አጠገብ እንደሚያገኝና ፍቅርን አሳይቶ ወደ እምነት ማምጣት እንዳለበት ሰላወቀ ነበር። ለሰዎች ሁሉ ተገቢ እንክብካቤና ጥንቃቄ አደረገ፤ ራሱንም ሰጠ።

ከመንፈስ ቅዱስ ፍሬ አንዱ ፍቅር ነው። መንፈስ ቅዱስ በሙላት ከተቆጣጠረንና በሕይወታችን ተቀዳሚውን ስፍራ ከያዘ መወደድ ለማይገባቸው እንኳን ሳይቀር ፍቅር እንዲኖረን ከተፈጥሮ በላይ የሆነውን ፍቅር ይሰጠናል። ይህንን ፍቅር በትምህርታችን ውስጥ በምሳሌነታችን እና በድርጊታችን ልናሳይ እንችላለን (1ኛ ጴጥሮስ 3:8 አንብብ)፤ ዮሐንስ 13:35 እንዲህ ይላል፤ «እርስ በርሳችሁ ፍቅር ቢኖራችሁ፣ ደቀ መዛሙርቴ እንደ ሆናችሁ ሰዎች ሁሉ በዚህ ያውቃሉ»።

13ኛ ጥያቄ፡- ብዙ ጊዜ አስተማሪው በክፍል ውስጥ የሚናገራቸው የመጀመሪያ ቃላቶች የዕለቱን ትምህርት ከማስታወቃቸው ባሻገር ተማሪዎች ለትምህርቱ ያላቸውን ፍላጎት በማነሣሣት አትኩሮታቸውን ይሰባሉ። ከዚህ በፊት ከተማርካቸው ትምህርቶች ማራኪ ነበር ብለህ የአስብከውን ትምህርት አስታውስ፤ አስተማሪው ወደ ትምህርቱ ለመግባት የተጠቀመበት መንገድ ምን ነበር? በክፍሉ ውስጥ ቆይተህ ትምህርቱን እንድትከታተል የሚያደርግ ነበርን? አንዳንድ አስተማሪዎች ለትምህርታቸው አጋር ሊሆን የሚችል ጥሩ መግቢያ አይጠቀሙም። እንደነዚህ ዓይነት አስተማሪዎች ትምህርታቸውን እንዴት እንደሚጀምሩ ምሳሌ ስጥ። ከሁሉ የላቀ ትምህርት የተማርከበት ከየትኛው ነው?

4) አስተማሪው የተማሪዎቹን ቀልብ ለመሳብና ለመያዝ ተስማሚ የሆነ የአቀራረብ መንገድ መፍጠር አለበት።

በመማርና ማስተማር መመሪያዎች ገለጻ ውስጥ እስካሁን ድረስ «መምህሩን» ተመልክተናል። ቀጥሎ ደግሞ አስተማሪው ስለሚጠቀምባቸው «ዘዴዎች» ጥቂት እንመለከታለን።

ሀ. አስተማሪ አነቃቂ መግቢያ ለትምህርቱ ሊሰጥ ይገባዋል።

ይህ መንጠቆ ተብሎ ሊጠራ ይችላል። ተማሪዎቹን ለሚቀጥለው ትምህርት ንቁ ሆነው እንዲጠብቁ የሚያደርግና የሚሰባቸው ነገር ማለት ነው። ኢየሱስ በምንጭ አጠገብ ላገኛት ሴት፡ «የሚጠጣውን ስጭኝ» ሲል ተናገራት። ይህ ነገር ለሴቲቱ የሚያስገርም ነበር። ምክንያቱም እርሱ አይሁዳዊ ነበር። እርሷ ደግሞ ሳምራዊት ነበረች። እርሷ በርሳቸው መግባባት አልነበራቸውምና። ከዚያም እርሱ እንደሚሰጣት ተናገረ። ውኃ የሚቀዳበት አንዳችም ነገር በእጁ እንደሌለ ትመለከት ነበርና እንዲህ ማለቱ የበለጠ አስደነቃት። በዚህ ጊዜ እውነተኛ አትኩሮት አግኝቶ ነበር። ስለዚህ በመሢሐ ላይ እምነቷን የምታደርግበትን ትምህርት እስከ መጨረሻው ለማስተማር የሚችልበት ደረጃ ላይ ነበር።

ለ. አስተማሪው በትምህርቱ መግቢያ ያገኘውን የተማሪዎቹን አትኩሮት እስከ መጨረሻው ለማቆየት እንደ ሥዕሎች፡ ሞዴሎች፡ የተለያዩ ዕቃዎችና ተግባራትን በትምህርት መርጃ መሣሪያነት መጠቀም ይችላል። የትምህርቱ ሂደት በተማሪዎቹ አእምሮና ሕይወት ውስጥ የሚፈለገውን ውጤት በሚያመጣበት መንገድ ይቀጥል ዘንድ በሚገባ መታቀድ አለበት።

ሐ. የቤት ሥራ በሚገባ ከታቀደ የመማሩን ሂደት ሊረዳ እና በክፍሉ ውስጥ የተሰጠውን እውነት ለመተግበር ጽኑ ፍላጎት ሊያሳድር ይችላል።

እነዚህን ነገሮች በሚመጡት ትምህርቶች የበለጠ እንነጋገርባቸዋለን።

14ኛ ጥያቄ፡- አንድ አስተማሪ ከዚህ በፊት ፈጽሞ ለምትከው የማታውቀውን ጽንሰ አሳብ በሚናገርበት ክፍል ውስጥ ተገኝተህ ታውቃለህ? ምን ማለቱ እንደሆነ በሚገባ አብራርቶ ነበርን? ምን ስሜት አሳደረብህ?

5) አስተማሪው የሚጠቀምባቸው ቃላትና የሚያስተላልፋቸው ጽንሰ አሳቦች ተማሪዎች በሚገባ የሚረዱአቸው መሆን አለባቸው።

አስተማሪው የሚያስተምረው ማንኛውም ነገር በተማሪዎቹ ችሎታ እና በዕድሜያቸው ደረጃ በሚገባቸው መልኩ መብራራት አለበት። ይህም ተማሪዎችህን በሚገባ የማወቅና በዓቅማቸውና በመረዳት ችሎታቸው መጠን የማስተማርን አስፈላጊነት ያሳየናል። ልጆችንና አዋቂዎችን በተመሳሳይ ደረጃ አናስተምርም። አዋቂዎችንም እንኳ ከአስተዳደራቸውና ከሥራ ጸባያቸው አንጻር በምናስተምራቸው ትምህርቶች መካከል ልዩነት ማድረግ ይጠበቅበናል። ገበሬዎችን የምታስተምር ከሆነ የሚገባቸውን ቋንቋ ትጠቀማለህ። በትምህርትህ የምትጠቀምባቸው መግለጫዎች መሬትን፣ ሰብልንና መንጋዎችን የሚጠቅሱ ይሆናሉ። ዶክተሮችን፣ ነርሶችን፣ ጠበቆችንና ልዩ ሙያ የማይጠይቁ ሥራዎችን የሚሠሩ ሰዎችን የምታስተምር ከሆነ ከልምዳቸውና ካገኙት ሥልጠና ጋር ተስማሚ የሆኑ መግለጫዎችንና ቋንቋዎችን መጠቀም ይጠበቅብሃል። የገጠር ወይም የከተማ ሰዎች መሆናቸው በትምህርት አሰጣጥህ ላይ የሚያመጣው ልዩነት ይኖራል።

ተማሪዎች ምን ያህል የተማሩትን ትምህርት እየተረዱት እንደሆነ የማወቂያው ውጤታማ መንገድ ጥያቄን መጠየቅ ነው። አሳቦችን የሚመዝኑና

የተሰጠውን ትምህርት ተማሪዎች ከሕይወታቸው ጋር እንዲያዛምዱት የሚጋብዙ በሚገባ የተሰጣቸው የታሰባቸው የግንኙነት ሰንሰለት ያጠነክራሉ።

15ኛ ጥያቄ፡- ከዚያ ቀን በፊት ተለግምደኸው ከምታውቀው ነገር ጋር ፈጽሞ ግንኙነት የሌለው ትምህርት በሚሰጥበት ክፍል ተገኝተህ ታውቃለህ? መልስህ አዎን ከሆነ አስተማሪው ምን ማድረግ ነበረበት? አስተማሪው አንድን አዲስ አሳብ ለከፍሎ በሚያስተዋውቅበት ጊዜ በመጀመሪያ ምን ማድረግ ነበረበት? ጌታ ኢየሱስ አንድን አዲስ ጽንሰ አሳብ ለማስተማር ከታወቀ እውነት የተነሣበትን ሁኔታ ከመጽሐፍ ቅዱስ ምሳሌ ሰጥ።

6) አስተማሪው በመማር የማስተማር ሂደት ውስጥ አዲስ እውነትን ለመግለጥ ከሚታወቀው ነገር ወደ ማይታወቀው ቀለል ባለና ለሁሉም በሚገባ ሁኔታ ደረጃ በደረጃ መሻገር አለበት።

ኢየሱስ ብዙ ጊዜ በሰዎች አእምሮ ውስጥ ጥልቅ መንፈሳዊ ትምህርት ለመትከል ሲፈልግ በተፈጥሮ እና በግልጽ የሚታዩ ታሪኮች ይጠቀም ነበር። የዘረውንና የዘሩን ምሳሌያዊ ታሪክ አስታውሰ፤ የእግዚአብሔርን ቃል በሚያዳምጡ ሰዎች ልብ የቃሉን ዘር ስለ መዝራትና ሰዎች ስለሚሰጧቸው የተለያዩ ምላሾች አድማጮቹ ይረዱ ዘንድ እያዘጋጃቸው ነበር እንጂ የግብርና ትምህርት እየሰጠ አልነበረም። ዘሩ በሚሰሙት ልብ ውስጥ የሚዘራውን የእግዚአብሔርን ቃል እንደሚወክል ተናግሯል። ታሪኩ በአጠቃላይ አራት ዓይነት መሬቶች የተወከሉት አራት ዓይነት ልቦች ናቸው። ለተዘራው ቃል የሚሰጡ አራት ዓይነት ምላሾች በታሪኩ ውስጥ ተጠቃልለዋል። ማንኛውም አድማጭ ከዚህ ትምህርት የራሱን ልብ በመፈተን ምን ዓይነት አድማጭ እንደሆነ ይገነዘባል።

ልክ እንደ ኢየሱስ ትምህርታችንን ተማሪዎቻችን የሚያውቁትና እንግዳ የማይሆንባቸውን ነገር በመናገር መጀመር ይጠበቅብናል። እንደነዚህ ዓይነት ማብራሪያዎች ወይም እውነታዎች በጥንቃቄ ከተመረጡ አድማጩ ከዚህ ቀደም በሚገባ ከሚያውቀው ሊማር ወደሚገባው አዲስ ነገር ለመሸጋገር ይረዳሉ።

መማር ደረጃን እንደ መውጣት መምሰል አለበት። አስተማሪው ተማሪው ወደሚቀጥለው ደረጃ ከማሳለፉ በፊት እያንዳንዱ ደረጃ ለተማሪው አእምሮ ግልጽ መሆን አለበት።

16ኛ ጥያቄ፡- በዚህ ትምህርት የተገነዘብናቸውን ስድስቱን መመሪያዎች ጻፍ። በራስህ ትምህርት ላይ ተግባራዊ ልታደርጋቸው የምትችልበትን መንገድ በመፈለግ አዛምዳቸው።

4ኛ ቀን፡- የመማር ማስተማር ሂደት - ክፍል ሁለት

17ኛ ጥያቄ፡- ሕጻናትን በማስተማር ጊዜ አስተማሪዎች «ቁጭ በል!» ወይም «ዝም በል!» ወይም «ወደ እኔ ተመልከት» ወይም «እያዳመጣችሁ ነውን?» በማለት ደግመው ደጋግመው ይጮኻሉ። ይህን ነገር መናገር ለአስተማሪዎች ምን ጠቃሚነት አለው? የልጆችን አሳብ ለመሰብሰብ ሌሎች የተሻሉ መንገዶችን ዘርዝር።

7) አስተማሪው ተማሪዎች እንዲያዳምጡ ብቻ ሳይሆን አንድ ጉዳይ ላይ ለመድረስ ጥረት እንዲያደርጉ ማነሣሣት መቻል አለበት።

አንዳንድ ትምህርቶች የሚተላለፉት በሚከተለው ሁኔታ ነው። መረጃዎች (አሳቦች) በማንኛውም ወገን አእምሮን ወይም ልብን ሳይነካው ከአስተማሪው ማስታወሻ ደብተር ወደ ተማሪው ማስታወሻ ደብተር ይተላለፋሉ። ይህ ትምህርት አይደለም። ተማሪዎች ያዳምጣሉ፤ አስተማሪያቸው የሚሰጣቸውን ጽሑፍ ይገለብጣሉ። ጽሑፉንም በቃላቸው አጥንተው ይይዛሉ። በመመዘኛ ፈተናው የሚያስታውሱትን ሁሉ በመጻፍ በትምህርቱ የማለፊያን ነጥብ ያገኛሉ። ከዚያም ትምህርቱን እንደ ጨረሱ የሚመሰክር የትምህርት ማስረጃ ወረቀት ይቀበላሉ።

በዚህ መንገድ የትምህርት መረጃ ያገኘ ሰው ተምሯል ማለት ይቻላልን? በክፍሎቻችን ውስጥ እንዲኖር የምንፈልገው ትምህርት እንደዚህ ዓይነት አይደለም። እንደዚህ ዓይነት ትምህርት ሰዎችን ለመጽሐፍ ቅዱስ እውነት ምላሽ የማይሰጡ ሙታን ያደርጋቸዋል። የመጽሐፍ ቅዱስን እውነታዎች በሚገባ ያውቃሉ። ሆኖም በዕለታዊ ኑሮአቸው ሲተገብሩ ፈጽሞ አይታዩም። ሕይወታቸው ደረቅና ፍሬ የሌለው ነው። ስለ እውቀታቸው የሚኮሩ ሊሆኑ ይችላሉ። ነገር ግን ጥበብ ወይም በተግባር የተተረጎመ እውቀት የላቸውም።

ትምህርት እውነታን ማግኘትን ይጨምራል፤ በመጀመሪያ መምህሩ ከዚያም ደግሞ በመምህሩ መሪነት ተማሪው እውነትን ያገኛል። መምህሩ የማስተዋልን እና የመማርን በሮች በመክፈት ተማሪውን ለሚግረው ትምህርት ያመቻቸዋል። ወደ ርእሰ-ጉዳዩ በተለያዩ አቅጣጫዎች በመምጣት መረዳትን ለመፍጠር ድግግሞሽ ያደርጋል። ከዚያም በኋላ አስተማሪው በተማሪዎቹ ፍላጎት ላይ ያተኩራል። ተማሪዎቹ ትምህርቱ እንዴት በሕይወታቸው ውስጥ ያለውን ችግር ሊፈታው እንደሚችል እንዲያዩ ለማድረግ ይጥራል። እርሱ ሊያሳምናቸው ይገባል። እንዲሁም መንፈስ ቅዱስ መረዳትን እንዲያመጣ መጸለይ አለበት። በመጨረሻም ተማሪዎችን የሚያሳትፉና እንዲያዛምዱ የሚረዱ ዘዴዎችን ይጠቀማል።

ተማሪው በትምህርቱ የሚያገኘው እውቀት ከሕይወቱ ጋር እንዴት እንደሚገናኝ ማየት አለበት። ለሕይወት ችግሮች መፍትሔ ከማግኘት የሚበልጥ ደስታ የለም። መምህሩ ተማሪዎችን በሚመራበት ጊዜ ተማሪዎች ይህንን በማወቅ የሚገኘውን ደስታ እንዲለማመዱ መጣር አለበት። ለሕይወት ጥያቄዎች የሚያረካ መልስ በማግኘት ውስጥ አስደናቂ ደስታ አለ።

8) አስተማሪው የተማሪዎችን ስሜታዊ ምላሽ ማነሣሣት አለበት።

አስተማሪው ለሕይወት ጥያቄ ተማሪው መፍትሔ እንዲያገኝ ካደረገ በኋላ መፍትሔው በሕይወቱ እንደሚሠራ እንዲያምን ማድረግ ይኖርበታል። ሮሜ 10:10 እንዲህ ይላል፡ «ሰው በልቡ አምኖ ይጸድቃል በአፉም መስከሮ ይድናል»። አንድ ጊዜ ልባችን አንድ ነገር እውነት እንደሆነ ካመነ፣ ከዚያ ስሜታችን ፈቃዳችንን በማነሣሣት እንዲለወጥና አዲስ ከተማርነው እውነት ጋር እንድንስማማ ያደርገናል። በዕብራውያን መጽሐፍ ውስጥ ጌታ ተስፋ

ወደገባቸው ዕረፍት ስላልገቡት የእስራኤል ልጆች እናነባለን። እንዲህ ይላል፤ «... ዳሩ ግን የሰሙት ቃል ከሰሚዎቹ ጋር በእምነት ስላልተዋሐደ አልጠቀማቸውም» (4:2)።

«ድድቅ በእምነት ይኖራል» የሚለው ቃል በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ አራት ጊዜ ተጠቅሶአል (ዕብ. 2:4፤ ሮሜ 1:17፤ ገላ. 3:11፤ እና ዕብ. 10:38)። ይህም የሚያመለክተው እውነታ የምንኖረው ኑሮ ለምናምነው እምነት ተገዢ እንደሆነ ነው። ስለዚህም ተማሪው እውነትን እንዲያገኝ ብቻ ሳይሆን እንዲያምን እና በሕይወቱ ውስጥ እንዲሠራ ማነሣሣት ያስፈልጋል።

18ኛ ጥያቄ፡- ያዕቆብ 2:14-26 አንብብ። ያዕቆብ እምነታችን በሥራችን ተገልጦ መታየት እንዳለበት ተናግሯል። በማስታወሻ ደብተራችሁ ላይ እምነት በምንሠራው ሥራ መገለጥ እንዳለበት ያዕቆብ በዚህ ምንባብ ውስጥ የሚሰጣቸውን ሦስት መግለጫዎች ጻፉ።

9. አስተማሪው በትምህርት በተገኘ እውቀት በፈቃዳቸው ምላሽ እንዲሰጡ ሁኔታዎችን ማመቻቸት አለበት።

አንድን ነገር በእውነት በምናምንበት ጊዜ የእምነት ሥራችን የፈቃዳችንን ምላሽ ያስነሣዋል። በብዙ አብያተ ክርስቲያናት ዘመናዊ ትምህርት፣ ስሜትን የሚቀሰቅሱና የሚያነሣሡ ብዙ ነገሮች አሉ። ሆኖም በሕይወታችን ውስጥ መለወጥ ያለበት ነገር እንዲለወጥ ካላደረጉ ስሜት ብቻውን ምንም ጥቅም የለውም። አስተማሪው ይህንን አደጋ በመገንዘብ ስለ ስሜት ሁኔታዎች መጸለይና መሥራት አለበት። ፈቃዳቸው እንዲነግሥ መፈለግ አለበት። ትክክለኛውን ምላሽ የሚያገኘው መንፈስ ቅዱስ ቃሉን ወስዶ በሰሚዎች ልብ ላይ ሲሠራው ብቻ ነው።

ያዕቆብ በመልእክቱ እንደገለጠው በዘመኑ በነበረው ቤተ ክርስቲያን በሚሆነው ነገር አዝኖ ነበረ። ሰዎች እናምናለን እያሉ ሲናገሩ ቢሰማም ምላሽ ሲሰጡ ወይም ያመኑትን በተግባር ሲተረጉሙ አላየም። ስለዚህ «እምነት ያለ ሥራ የሞተ ነው» (ያዕ. 2:26) ብሏል። እንዲያውም በመቀጠል እንዲህ ብሏል «በጎ ማድረግን አውቆ ለማይሠራው ኃጢአት ነው»።

እንደ አስተማሪዎች ተማሪዎቻችንን አንድ ነገር እውነት እንደሆነ ካሳመንናቸው በኋላ ያንን ወደ ተግባር እንዲለውጡ እና እምነታቸውን በሥራ እንዲያዩት ካላደረግን በደለኞች ነን።

19ኛ ጥያቄ፡- ያዕ. 3:13-18 አንብብ። ቁ. 13ን በቃል አጥኑ። ከቁ. 14-16 በአንዳንድ አግኞች ሕይወት ውስጥ ይፋ የነበረው አሉታዊ ፈተና ምን ነበረ? እነዚህ ነገሮች በእኛ ሕይወት ውስጥ የሚታዩ ሊሆኑ ይችላሉ? እነዚህን ለማረም ምን ማድረግ አለብን?

10) አስተማሪው ተማሪዎች ትምህርቱን በየዕለታዊ ኑሮአቸው እንዲተገብሩት ሊረዳቸው ይገባል።

የተሳካ ትምህርት እውነተኛ መፈተኛ የሕይወት ለውጥ መታየቱ ነው። መጽሐፍ ቅዱስን በምናስተምርበት ጊዜ ዓላማችን ሊሆን የሚገባውም ይህ ነው። መምህሩ ተማሪው የተማረውን እውነት በተግባር የሚተረጉምበትን

ሁኔታ ማመቻቸት አለበት። ለልጆች ስለ እርስ በርስ ደግነት የምናስተምር ከሆነ፤ በሚቀጥለው ሳምንት ደግነታቸውን የሚያሳዩበትን መንገድ መፈለግ አለብን። ከዚያም በሚቀጥለው ክፍለ ጊዜ እግዚአብሔር ለሌላ ሰው ደግነት እንዲያደርጉ እንዴት እንደረዳቸው እንሰማለን። እናም በአንድ ላይ ሆነን እግዚአብሔርን ይህን ለማድረግ ስላስቻላቸው እናመሰግናለን።

የሐንሰ 15:15 «ያለ እኔ ምንም ልታደርጉ አትችሉም» የሚለውን እውነታ ያስታውሰናል። ይህ ቃል ለአስተማሪውም ሆነ ለተማሪው እውነት ነው። በሰሚዎቹ ልብ ውስጥ እንዲሠራ ሙሉ ለሙሉ በጌታ ላይ እንደገፋለን። በ3ኛው ቀን ትምህርት በመጀመሪያ ነጥብ ላይ እንደተገለጸው በተማሪዎቻችን ልብ ውስጥ እንዲሠራ በመንፈስ ቅዱስ እንደገፋለን። ሆኖም ይህ ከኃላፊነቶቻችን ማለትም በሚገባ ከመዘጋጀት፤ በሚገባ ከማስተማር፤ እንዲሁም በተግባር ከመተርጎምና ብዙ ከመጸለይ የሚያዘናጋን አይደለም።

የመጽሐፍ ቅዱስ አስተማሪ ከዓለም ሁሉ ታላቅ ሥራ ተሰጥቶታል። ይህም ወንዶችና ሴቶችን ለኢየሱስ ክርስቶስ ደቀ መዝሙር ማድረግ ነው። ይህንን ዕድልና ኃላፊነት እንደ ዋዛ ልናየው አይገባም። «የሚጠራችሁ የታመነ ነው እርሱ ደግሞ ያደርገዋል» (1ኛ ተሰ. 5:24)።

20ኛ ጥያቄ፡- የዚህን ትምህርት አራት ነጥቦች ከልሱ። በማስታወሻ ደብተራችሁ ላይ ጻፉአቸው። በመሠረቱ እነዚህ አራት ነጥቦች በዋናነት የሚያመለክቱት ማንን ነው? ተማሪው በትምህርት ወቅት መሥራት ያለበት ምንድን ነው? አስተማሪው ተማሪው ለሚማረው ነገር ኃላፊ የሚሆነው በምን መንገድ ነው? ኃላፊ የሚይዝነውስ በየትኛው መንገድ ነው?

አምስተኛ ቀን፡- በትምህርት ሦስት ላይ ያሉትን ጥያቄዎች በሙሉ ከልስ።

ለሳምንታዊ ስብሰባ የተዘረዘሩትን የመወያያ ነጥቦች ተመልከት።

ሳምንታዊ ስብሰባ

ለሳምንታዊ ስብሰባ የሚሆነውን የተለመደ አሠራር ተከተል። በሚከተሉት አሳቦች ላይ ተወያዩ።

1. የጥሩ ስብከት አዘጋጃጀትን ዘጠኝ ደረጃዎች በመዘርዘር በቡድናችሁ ውስጥ በክለሳ መልክ ተመልክቷቸው። የእያንዳንዱን ደረጃ አስፈላጊነት ተወያዩበት። በዚያ ቅደም ተከተል የተቀመጡት ለምንድን ነው? የተሰጡበትን ቅደም ተከተል መከተል ያለባችሁ ለምንድን ነው?
2. ማስተማር ከመስበክ የሚለይበትን ሦስት መንገዶች ተነጋገሩ። በሁለተኛ ቀን ትምህርት የተሰጠውን የማስተማርን ትርጉም ተነጋገሩበት።
3. ለተላካ ማስተማር የተሰጡትን አሥር ነጥቦች ተመልክቷቸው። አዲስ የሆኑ አሳቦችን ተነጋገሩባቸው። በዓለማዊ ትምህርት ሕይወታችሁ ከተለማመዳችሁት እነዚህ ነጥቦች በምን መንገድ ይለያሉ? ክርስቲያናዊ ማስተማር ለምን የተለየ እንዲሆን አስፈለገ?